

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання

4 листопада 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання

4 листопада 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання дев'ятнадцяте (Четвер, 4 листопада 2021 року)

Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...5
Прийняття рішення про призначення на посаду міністра оборони України Резнікова О.Ю.	...6
Складення присяги міністром оборони України Резніковим О.Ю.	...26
Прийняття рішення щодо внесення змін до порядку роботи пленарного засідання	...26, 33
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо збільшення видатків на закупівлі, проектування та встановлення кисневих станцій	...31
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік» щодо видатків на закупівлю, проектування та встановлення кисневих станцій»	...32
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	...32
Прийняття рішення про призначення на посаду віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А.	...35, 68
Прийняття рішення про призначення на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіна П.Б.	...35, 45, 68
Прийняття рішення про призначення на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України Свириденко Ю.А.	...35, 52, 69

Прийняття рішення щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України Верещук І.А.	...69
Складення присяги віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А.	...70
Складення присяги міністром з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіним П.Б.	...70
Складення присяги Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром економіки України Свириденко Ю.А.	...71
Прийняття рішення щодо призначення Керівником Апарату Верховної Ради України Штучного В.В.	...71
Заява депутатських фракцій «Голос», «Слуга народу»	...77
Прийняття Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуваннями нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017 – 2018 років»...	78
Прийняття Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві»	...79

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
4 листопада 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! Шановні народні депутати, сьогодні в нас насичений пленарний день, тому прошу підготуватися до реєстрації.

Шановні депутати, нагадую, що після початку електронної реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку й натиснувши паралельно на зелену кнопку «За», утримувати їх разом до кінця реєстрації, тобто до появи результатів на табло. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації.

Прошу народних депутатів реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 288 народних депутатів. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів України. Олександра Сергійовича Колтуновича, «Опозиційна платформа». Привітаємо (*Оплески*). Євгена Павловича Пивоварова, фракція «Слуга народу» (*Оплески*). Шановні колеги, вітаємо вас, бажаємо міцного здоров'я та втілення всіх ваших прагнень на благо українського народу. Усіх вам благ.

Шановні колеги, перелік питань, що пропонується для обговорення й прийняття рішення, сьогодні вам надано. У нас великий перелік питань, і тому дуже бажано сьогодні оперативно їх розглядати. Одну секунду.

Шановні колеги, перед тим як ми перейдемо до розгляду питання, у нас є деякі оголошення.

Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України, а також згідно з протоколом зборів депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» від 1 листопада 2021 року повідомляю про обрання першим заступником голови депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата Андрія Вікторовича Мотовиловця.

Шановні колеги, сьогодні три роки з дня смерті Катерини Гандзюк. Це така дуже сумна і скорботна дата в Україні. Тому давайте хвилиною мовчання згадаємо пані Катерину. Будемо сподіватися, що цей злочин буде розкритий.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, враховуючи це, я хочу нагадати, що в нас є ТСК, яка розглядає питання, пов'язані зі смертю Катерини Гандзюк. Дуже попросив би,

щоб звіт цієї тимчасової слідчої комісії був підготовлений і ви могли розглянути його у стінах Верховної Ради України. Тому закликаю до цього.

Шановні колеги, ми переходимо до розгляду питань порядку денного. Перелік питань, що пропонуються для обговорення і прийняття рішень сьогодні, вам роздано. Переходимо до їх розгляду.

Перше питання – призначення Міністра оборони України. Шановні народні депутати, сьогодні під час розгляду цього питання буде присутній Президент України Володимир Олександрович Зеленський. Я запрошую до залу засідань Верховної Ради України Президента України. Прошу привітати (*Оплески*).

Шановні народні депутати, відповідно до статей 85, 106 та 114 Конституції України міністр оборони України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

Президентом України відповідно до пункту 10 частини першої статті 106 Конституції України було внесено подання про призначення Резнікова Олексія Юрійовича міністром оборони України. Відповідні матеріали вам надано.

Шановні колеги, пропонується такий порядок розгляду цього питання: виступ Президента України; після цього виступ кандидата на посаду міністра оборони України – до 7 хвилин; потім запитання до кандидата народних депутатів – до 9 хвилин; співдоповідь від профільного комітету – до 2 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – по 3 хвилини на виступ від кожної фракції і групи; виступи народних депутатів – до 6 хвилин (це 3 хвилини на виступ) і прийняття відповідного рішення. Усього близько 40-50 хвилин буде розгляд цього питання. Немає заперечень? Немає.

Тоді, шановні народні депутати, до слова запрошується Президент України Володимир Олександрович Зеленський (*Оплески*).

ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.О., Президент України. Дуже дякую. Доброго ранку, шановний пане Голово, Олександр, Олено! Доброго ранку, шановні депутати, шановні журналісти! Насамперед, вважаю, потрібно за все подякувати Андрію Васильовичу Тарану. Він зробив чимало для нашої армії. В умовах війни всі наші військові цілком і повністю віддають себе армії, захисту нашого суверенітету, територіальної цілісності нашої Батьківщини. Саме тому є поняття ротації. Це стосується не лише бійців. На передовій дуже важливо підміняти тих, хто віддався без залишку, змінювати новими професійними людьми, зарядженими, як то кажуть, на 100 відсотків. Тож ще раз хочу подякувати Андрію Васильовичу.

Небагато українців внесено до Зали слави Національного університету оборони США, а точніше такий один – пан Таран. Упевнений, що його наступник має високий потенціал, аби стати другим видатним українцем. Але це точно не пріоритет сьогодні для Міністра оборони України. Найважливіше – бути в залі слави українських бійців, тобто користуватися саме серед них беззаперечною повагою і високим авторитетом, зміцнювати обороноздатність нашої

армії, нашого війська, забезпечувати гідні умови для наших захисників і захисниць України.

Відповідно до положення пункту 10 статті 106 Конституції України мною внесено до Верховної Ради України подання про призначення Олексія Резнікова міністром оборони України. Прошу вас, шановні, проголосувати і підтримати.

Дуже дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Президенте. Прошу зайняти своє місце.

Прошу всіх народних депутатів, які так дбають про Регламент, звернути увагу на статтю 51 Регламенту, яка такі речі, м'яко кажучи, не вітає.

Шановні колеги народні депутати, слово для виступу надається кандидату на посаду міністра оборони України Олексію Юрійовичу Резнікову. Будь ласка, Олексію Юрійовичу.

РЕЗНІКОВ О.Ю., кандидат на посаду міністра оборони України. Шановний пане Президенте, шановний пане Голово, члени президії, народні депутати, пане Прем'єр-міністре! Після того як Президент України запропонував мені і висловив у такий спосіб персональну довіру подумати над посадою міністра оборони, я справді замислився. Багато часу присвятив упорядкуванню моїх знань і розуміння про ситуацію в безпековому секторі.

На попередній посаді як член РНБО і як учасник перемовин з Російською Федерацією я постійно спілкувався з нашими військовими, розвідувальним товариством, також у діалозі з нашими міжнародними партнерами. За останні дні я провів десятки зустрічей і згадав свій власний досвід служби в армії. Намагався сформулювати своє персональне бачення того, з чим доведеться мені мати справу і відповідно яку стратегію я маю обрати. З багатьох зроблених висновків мене найбільше зачепило насамперед два.

Перше. Армія користується найбільшою довірою у суспільстві, українці покладаються на Збройні Сили більше, ніж на церкву. Це відомий факт. Тобто армії як інституту ми довіряємо і шануємо її. Але якщо подивитися на інші фактори, то виходить, що про окремого солдата, сержанта, офіцера ми піклуємося недостатньо, ставимося несправедливо і без належної поваги: з моменту потрапляння до війська і навіть після звільнення, коли учасників бойових дій з посвідченням не пускають, наприклад, до маршруток.

Друге. Ставлення в багатьох випадках є таким, наче на цього солдата, сержанта чи офіцера ми розраховуємо лише один раз: прийшов на контрактну службу, контракт завершився, і він його не продовжив. Або коли людина йде на фронт, її проводжають, підтримують, а коли вона повертається з фронту, то часто опиняється без відповідної найменшої поваги та уваги.

Чому це так? Адже ця проблема виникла насправді не сьогодні і навіть не вчора. На мій погляд, так відбувається тому, що в Україні досі не сформовано цілісної візії, а яка ж система оборони нам потрібна. Програмно-стратегічні документи вже є, але немає цього на рівні відчуттів, немає цього на рівні

втілення підзаконних нормативних актів і таке інше. Тому ми дуже часто недооцінюємо вагу рішень, які треба приймати, і не усвідомлюємо цінність справедливості та поваги в процесі розбудови війська.

Війна з Росією триває вже восьмий рік. Гібридний характер конфлікту, воєнний потенціал держави-окупанта, а також безпекова ситуація у світі вимагають, щоб відповідь України на ці виклики була комплексною і адаптивною. Ціна ескалації має бути неприйнятною для агресора, а вартість тимчасової окупації наших територій – постійно для них зростати.

Сьогодні Міністерство оборони – це цивільне відомство. Саме його завдання формувати політику і візію армії як одного із символів держави, а також створювати умови, щоб Збройні Сили могли ефективно виконувати свою функцію – давати відсіч ворогу. Результати діяльності міністерства впливають на весь сектор і позначаються на стійкості країни в цілому. Тому я сприймаю представлення на цю посаду як велику честь і водночас розумію всю вагу відповідальності.

Дуже коротко відзначу основні напрями роботи на посаді міністра.

Перше. Це забезпечення синергії дій. Міністерство оборони, Генеральний штаб і профільний комітет парламенту мають діяти як складова єдиного організму. Міністерство оборони має тісно співпрацювати з Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості. Разом ми маємо поступово змінити структуру оборонного бюджету, щоб це був бюджет сучасної боєздатної армії, а не утримання і проїдання. Варто пам'ятати, що потужна ракетна програма, відновлення потенціалу суднобудування, авіація – це не лише про оборону, це стратегічні інвестиції в розвиток, це підвищення стійкості міст і регіонів. Україна перемаже лише тоді, якщо буде розвиватися.

Важлива складова – це забезпеченість синергії з міжнародними партнерами. Військова дипломатія в партнерстві з нашим МЗС буде одним із головних пріоритетів.

Наші сухопутні війська – одні з найсильніших на континенті. Грізною силою є українська морська піхота. Від згадки про Сили спеціальних операцій Збройних Сил України тремтять вороги, а про Головне управління розвідки Міністерства оборони після Афганістану взагалі знає весь світ. Проте є лакуни у сфері протиповітряної, протиракетної оборони і потребують суттєвого посилення авіації та флоту. Мусимо дуже прагматично оцінити, де зробити акцент на розвиток власних спроможностей, а де раціонально залучати допомогу.

Маємо системно працювати над підвищенням сумісності з країнами НАТО, у нас є значний простір для розширення практичної співпраці з Альянсом. У рамках стратегічних відносин із США треба наповнювати змістом домовленості, закріплені під час візиту Президента України до Вашингтона. Взаємодія з Великою Британією, Канадою, Польщею, Туреччиною має величезний потенціал. У нас є спільні інтереси з країнами Балтії, Румунія – наш сусід, для якого безпека в Чорному морі так само важлива. Це спільні завдання разом з Офісом Президента і нашими дипломатами.

Другий найважливіший напрям – це люди. Треба змінити підхід до кадрової політики, подивитися на Збройні Сили як на потужного роботодавця, який змагається за найкращих у конкурентних умовах, який дбає про людей від моменту вибору професії та адаптації після служби. Тільки так ми сформуємо насправді професійну армію.

Якщо ми хочемо, щоб до війська йшли здібні й мотивовані, потрібні адекватні умови служби, щоб люди бачили перспективу, щоб не виникало дилеми: йому служити чи повертатися і зберігати свою родину.

Третій напрям – це підвищення якості управління. Першим моїм кроком буде повний аудит міністерства, аналіз внутрішніх процесів і документообігу. Українська паперова армія має залишитися в минулому. Особливу увагу буде приділено організації оборонних закупівель відповідно до закону, який набрав чинності в цьому році. Також необхідно завершити розмежування повноважень між міністерством і Збройними Силами і ліквідувати будь-яке дублювання.

Підсумовуючи. Я два роки брав участь у перемовинах з російською стороною на різних майданчиках і скажу на своєму досвіді: сильна армія – це один з найпотужніших дипломатичних аргументів в мирному процесі. Хочемо миру, хочемо повернути Крим і окуповані території Донеччини і Луганщини – треба підвищувати обороноздатність та стійкість країни. Ми всі, як би тут не було, слуги нашого народу, і голос кожного з вас у безпекових питаннях – це не лише про солідарність, відповідальність і довіру, це за життя і за майбутнє нашої Батьківщини.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, вельмишановний Олексію Юрійовичу.

Прошу записатися народних депутатів України на запитання до кандидата.

Ще раз нагадую, відповідно до частини першої статті 51 Регламенту, циту: «Народним депутатам забороняється вносити до залу засідань та використовувати під час проведення пленарного засідання плакати, лозунги, гучномовці, інші предмети, які не мають на меті забезпечення законодавчої діяльності». Тому ще раз прошу дотримуватися Регламенту в стінах парламенту.

Дякую.

З процедури? Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий, дякую за ваше зауваження відповідно до статті 51 Регламенту. Хочу звернутися до регламентного комітету, аби він надав оцінку представникам однієї з фракцій, яка має у своєму складі людину, що є найбільшим фахівцем в Україні з питань офшорів, який використовує все своє життя ці офшори, виводячи на них державні гроші, що крав протягом всього свого політичного

життя в нашої держави, і надати відповідну юридичну оцінку, і притягнути до відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для запитання надається Бобровській Соломії Анатоліївні, фракція «Голос».

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Добрий день! Нарешті це питання ми розглядаємо в залі, понад рік ми чекали на зміну міністра оборони. Попри те, що відбувається певна рокировка, я знаю, що пану Резнікову буде дуже складно. Бажаю вам мати хороший спальник у кабінеті. Тут я сиджу, пане Резніков, так.

У мене до вас три запитання.

Перше. Ваше бачення розділення повноважень Головнокомандувача і міністра оборони? Були певні проблеми у спілкуванні попередників. Ваша позиція?

Друге. Безперечно, не можу не сказати про харчування. Ви добре знаєте, що штатному раднику Халімону оголошена підозра ДБР. Чи плануються зміни заступників, повністю всіх?

Третє. Ваша позиція щодо добудови всієї військової інфраструктури, об'єктів є більше 600, і понад 2,5 року нічого не було зроблено, крім того, що фактично відбувається руйнація від казарм до стадіонів.

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за запитання.

Я вчора був на засіданні профільного комітету, з яким планую співпрацювати на постійній основі. Ми проговорили багато критичних питань, на які треба звернути увагу, списав п'ять сторінок порад. Домовилися, що разом з комітетом будемо відпрацьовувати всі ті речі: і про недобудови, і про забезпечення закупівель, і про харчування і таке інше. Толерантність до корупції в міністерстві буде нульовою, і таку політику ми впроваджуватимемо разом з Головнокомандувачем у Збройних Силах України.

Щодо прийняття кадрових рішень. Вони будуть прийняті. Я сьогодні в разі вашої підтримки, шановні народні депутати, почну насамперед з кадрових зустрічей, розмов. Про всі кадрові рішення ви дізнаєтеся, і це буде абсолютно все відкрито і публічно.

Ті застереження, які ви маєте на увазі, будуть обов'язково враховані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Юрій Олексійович, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка (*Шум у залі*). Одну секунду, просто в нас відведений час. Після цього я вам надам 1 хвилину з процедури. Добре?

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Президенте! Шановний пане Голово! Прошу передати слово Олександру Колтуновичу. Пане Голово Верховної Ради...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув. Імениннику Олександру Колтуновичу передаємо слово.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, Руслане Олексійовичу, за привітання.

Шановний пане кандидате на посаду міністра, я хотів би вам поставити два запитання.

Перше запитання стосується тих ганебних явищ, які в нас відбувалися за багато років незалежності України, – щодо вибухів на складах. Це складна проблема. Створювалися тимчасові слідчі і спеціальні комісії, створювалося багато різних речей, було дуже багато дискусій. Чи є у вас політична воля для того, щоб поставити крапку в цих питаннях? Тому що звинувачувалося вище керівництво Міністерства оборони саме в цих питаннях.

Друге запитання частково перекликається з вашим попереднім місцем діяльності. Воно стосується пункту 2 «Комплекс заходів щодо виконання Мінських угод», а це те, що стосується розведення важких озброєнь на 50-70 кілометрів відповідно до лінії розмежування. Чи готові ви притримуватися і надалі цього принципу і в подальшому виконувати інші вимоги?

Дякую за відповідь.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую, шановний пане народний депутате, за запитання.

Щодо складів, арсеналів. Ми учора також про це говорили на засіданні профільного комітету. Це кричуща проблема. Але є один позитивний момент. На сьогодні головна складність – це судові справи, які заморожують можливість добудовувати і займатися арсеналами, де мої колишні колеги по цеху, юристи, обслуговуючи певні приватні структури, затримуються в судових справах і не дають можливості будувати арсенали. Тут мені буде трохи легше, я все-таки фаховий юрист і в попередній своїй реінкарнації здійснював практично адвокатську практику, тому, думаю, що я дам розуміння собі й команді, і ми полагатимемо цю історію, і з арсеналом будемо... Це один із пріоритетів.

Що стосується згаданого вами комплексу Мінських угод. Мінських угод є три, просто дуже часто про це забувають: протокол, меморандум та комплекс заходів на виконання протоколу та меморандуму. Тому мінський майданчик залишається як логістичний майданчик під Нормандським форматом, це відомо,

бо утворений він був завдяки Нормандському формату. Там є потужна українська делегація в команді на чолі з Леонідом Макаровичем Кравчуком і вашими колегами народними депутатами. Прийняття рішення Президентом буде щодо продовження відповідно роботи цієї делегації, він визначиться. Але я вам скажу так: ми виконуємо комплекс заходів. Проте, забігаючи наперед, згідно з відповідним Статутом ООН, кожна держава має право на самооборону і на самозахист.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Бондарю Михайлу Леонітовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. «Європейська солідарність», учасник АТО. У мене запитання до кандидата. Яке ваше ставлення щодо ситуації в Старомар'ївці, коли наші військові звільняють населений пункт, а їм дають команду відходити?

Друге запитання. Як ви плануєте вирішувати питання щодо заборгованості із зарплати і так званих бойових?

Третє. Знаючи, що вас планують запропонувати на міністра оборони, чи під час формування бюджету на 2022 рік ваш голос був почутий, наприклад, щодо підвищення заробітних плат військовослужбовцям, чи ви пропонували збільшити оборонне замовлення? Скажіть, яке було ставлення до ваших пропозицій?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую, пане народний депутате, за запитання. Почну з кінця.

Я є членом Ради національної безпеки та оборони, на засіданні якої окремо, зокрема, приймалося рішення щодо збільшення бюджету Міністерства оборони і Збройних Сил, і я за нього, звісно, голосував «за». Це було взято до уваги урядом під час підготовки проекту бюджету для внесення в сесійну залу.

Щодо зарплат. Це ще один з пріоритетів, коли я сказав у другому розділі про людей, то справедливість має бути в армії стосовно офіцерів, сержантів і солдатів, а достойна грошова винагорода – це один з критеріїв цієї справедливості. Звісно, над цим треба працювати, тому що сьогодні нам потрібно зробити армію найкращим роботодавцем, а це означає – пропонувати ринкові умови.

Що стосується операції, яка відбулася. Я зараз цього не коментуватиму, це некоректно з мого боку. Я поспілкуюся з Головнокомандувачем Збройних Сил України, дізнаюся всі деталі, а тоді зможу давати цьому оцінку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народна депутатка Васильченко Галина Іванівна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Об'єднання «Справедливість». Прошу передати слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, Руслане Олексійовичу.

Олексію Юрійовичу, хотів вам подякувати за дуже конструктивну та плідну розмову на вчорашньому засіданні профільного комітету.

У мене запитання достатньо принципове. Останніми днями Міністерство оборони внесло суттєві численні зміни до проекту постанови щодо державного оборонного замовлення. Йдеться про дуже великі суми і про суттєві зміни. Я хотів би почути вашу позицію. Ви наполягатимете на відкликанні цих змін, щоб їх передивитися і переконатися, що все там добре, чи на тому, щоб профільний комітет відповідно до чинного законодавства негайно їх погодив, як це вимагається?

Чому? Тому що зміни вносилися вашим попередником, а відповідати за них доведеться вам. Хотілося б, щоб ви внесли ясність: ці зміни ви погоджуєте чи будете їх передивлятися?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую, шановні народні депутати.

Юридична професія навчила мене не робити висновків, будуючись на припущеннях, – лише на фактах. Насамперед я вивчу ці зміни і разом з профільним комітетом попрошу обговорити їх. І ми разом приймемо відповідне рішення, а я буду його реалізовувати шляхом підпису.

Я зараз не можу дати оцінку тим змінам, чи вони позитивні чи негативні, але думаю, завдяки співпраці з профільним комітетом і з Генеральним штабом, з Головнокомандувачем ми подолаємо цей виклик.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крайнє запитання. Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Передайте слово Роману Костенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дуже дякую. Олексію Юрійовичу, у мене буде запитання такого характеру. Те, що говорили сьогодні, що ви вже аналізували воєнний бюджет і, дійсно, він зараз збільшений порівняно з минулим роком... Але ми всі бачимо, що він не сягає навіть мінімальних потреб. Скажіть, будь ласка, чи будете ви наполягати або робити якісь кроки до того, щоб усе-таки його збільшити, тому що, справді, ті мінімальні потреби перед тими викликами, які ми маємо, найближчим часом не дадуть нам можливості створити таку армію, яка зможе нормально протистояти Російській Федерації?

Дякую.

РЕЗНИКОВ О.Ю. Дякую за запитання.

Перед тим як внести подання, пан Президент проводив зі мною співбесіду і озвучив деякі очікування, завдання і пріоритети. Не розкриваючи таємниці цього спілкування, одну я розкрию, пане Президенте, з вашого дозволу, – це забезпечити вирівнювання заробітних плат, грошового забезпечення в армії. Я цим точно займатимуся, бо, ще раз повторюю, на сьогодні рівень грошового забезпечення не відповідає реальним умовам. Тому це пріоритет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили цей блок обговорення. З процедури – 1 хвилина. Але я попереджаю, лише з процедури.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово.

Шановний пане Зеленський, ми щасливі, що ваша фракція порушує питання Регламенту і процедури за вашої участі в парламенті. Хочемо нагадати, що вже тиждень є рішення регламентного комітету щодо негайного відсторонення пані Третякової і її вилучення із сесійної зали на п'ять днів за некоректні висловлювання. Ми дуже просимо вас, пане Зеленський, звернутися до головуючого – Голови Верховної Ради, щоб відразу після розгляду важливого

питання призначення міністра оборони було поставлено і це регламентне питання про те, щоб пані Третякова була відсторонена від пленарних засідань.

Також ми раді, що зараз отак за вашої участі звучить ця тема. Голова Верховної Ради пан Стефанчук розпочав свою роботу з грубим порушенням Конституції, Регламенту, коли прийняли закон без жодної поправки опозиції. Ми апелюємо до вас: заветуйте цей закон і з вашими пропозиціями подайте його до залу, щоб ви не порушували законодавства щодо так званого закону, який приймався...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, до слова для співдоповіді... Олексію Юрійовичу, будь ласка, займіть своє місце.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич – до 2 хвилин.

Олександр Михайлович. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Президенте! Шановна президіє! Шановні колеги! Шановні журналісти! Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 3 листопада 2021 року розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про призначення Резнікова О.Ю. Міністром оборони України» ([№ 6267](#)), поданий Президентом України.

У проекті постанови пропонується відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України призначити Резнікова Олексія Юрійовича на посаду міністра оборони України. За результатами обговорення народні депутати України члени комітету ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект постанови № 6267 у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Михайловичу.

Шановні народні депутати, відповідно до Регламенту переходимо до обговорення питання. Прошу депутатські фракції і групи записатися на виступи – по 3 хвилини. Будь ласка.

Слово надається народному депутату України Павленку Ростиславу Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, у нас сьогодні 700 людей померли від коронавірусу, учора їх було більше. Це найвищий рівень смертності від COVID-19 у світі. У нас лікарні забиті вщент, і ви це знаєте. Не вистачає кисню, і це результати роботи «чемпіонів з боротьби з коронавірусом». Ми вступаємо в опалювальний сезон з рекордно низькими запасами вугілля – 500 тисяч тонн замість 2 мільйонів 800 тисяч, які необхідні для початку сезону. У нас рекордно низькі запаси газу. І ви в цих умовах ще погоджуєтеся віддати Коломойському газу на 20 мільярдів гривень.

Ви знаєте, люди бояться холодних батарей, і не дарма. Тому що країну від віялових відключень сьогодні рятує Білорусь... Ні, не Білорусь. Усі добре знають, що рятує Путін. Чи робить це Путін безкоштовно? Ні. Очевидно, він знає, що до нього прийдуть і попросять врятувати.

Ви сьогодні здаєте село Старомар'ївку, яке українські військові зайняли ціною власних життів. Ви від нього відмовляєтеся, бо, знову-таки, хочете догодити і домовитися з Путіним. Ви про це мрієте. Напевно, оця політика за 2,5 року і є політикою найвеличнішого лідера сучасності, про яку ми чули.

У країні дуже багато питань, як ці проблеми розв'язувати? Бо це очевидні проблеми. У країні є питання до влади: де ті 40 мільйонів доларів, які були виведені разом з Коломойським і з яких не були сплачені податки? Проте, замість того, щоб давати відповіді на ці питання країні, ви пропонуєте шоу і чергові «відосики». Це просто шоу, коли в публічній установі, яка називається «Кабінет Міністрів», сьогодні совають «ліжка». Тому що відповідальний за політику в нас один, і він сьогодні присутній у цьому залі. Я хочу, щоб він чесно сказав про результати цієї роботи.

Ви готуєте чергові «відосики» проти опозиції, бо знаєте, що вас чекає холодна зима, жажливі переговори, які можуть завершитися для країни політикою капітуляції та імплементації «формули Штайнмаєра». Саме тому ви хочете запропонувати сьогодні людям чергове «маски-шоу» тут, у парламенті, якісь чергові підозри опозиції або всім тим депутатам, які сміють вас критикувати.

Ви розкажете про Регламент, про законодавчу роботу? Так ось, операція «вагнерівців», яку злили насправді ці люди, віддавши Путіну вбивць українців. Це законодавче регулювання, адже ваша комісія займається профанацією... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Бакунцю Павлу Андрійовичу, депутатська група «Довіра».

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).

Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пене Президенте! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати, дорогі українці! Сильна армія – це найкращий інструмент для дипломатичного шляху переговорів. Уже восьмий рік триває війна на сході, тому посада міністра оборони є однією з ключових у нашій країні. З 2014 року від бойових дій на Донбасі загинули понад 13 тисяч людей. Загалом війна безпосередньо зачепила мільйони українців. Тому на посаді міністра оборони повинна перебувати людина, яка може і вмє приймати складні й оперативні рішення.

Шановний пане кандидате, сьогодні ми надаємо вам цей кредит довіри і звертаємося до вас у присутності Президента України з тим, що пріоритетом номер один для вас має бути однозначно забезпечення нашої армії зброєю, продовольством, щоб люди, які перебувають на сході, безперебійно мали можливість у забезпеченні як фізичному, так і духовному (я і про військових капеланів тут згадаю), а також зарплатою, аби наші захисники розуміли, за що вони ризикують своїм життям на сході, а їхні сім'ї місяцями на них чекають. Це перше.

Друге важливе – це забезпечення, власне, сімей, родин наших захисників, це будівництво житла для наших військовослужбовців. Багато військових гуртожитків сімейного типу стоять недобудованими. Це не через те, що, можливо, не так працює відділ будівництва, це через недостатнє фінансування. Відділ будівництва Міністерства оборони працює добре, лише подбайте за дофінансування для того, аби зробити крок назустріч родинам наших захисників. Відремонтуйте військові містечка, їх багато по всій країні: на Львівщині, у Стрию, у Кам'янці-Бузькій, Яворові, і цим покажіть родинам військових, що держава про них дбає і пам'ятає. Тоді, думаю, уся країна і військові будуть вам вдячні за роботу. Плідної вам праці.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народному депутату України Івченку Вадиму Євгеновичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Валентину Наливайченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентин Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання

«Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Президенте! Шановний пане Голово! Шановні пані та панове, дорогі наші захисники, військово-службовці України, наша гордість, сила і слава! Ми хочемо бачити зараз тут, у цій залі, вас, ваших командувачів у військовій формі. Ми хочемо вас вшанувати. Нам не подобається порожня трибуна, пане Президенте, що немає військових, які мають право чути настанови від вас, від нового кандидата в міністри (*Оплески*).

А які настанови, чим можемо ми, а головне, хочемо допомогти обороні країни? Ми знаємо, що затверджено 45 днів. Як? Але так і не почули, шановний пане Олексію, від вас, що треба робити для оборони, а затверджений оборонний бюлетень Радою національної безпеки і оборони та Президентом України. Ми знаємо, що п'ять напрямів оборони країни потребують зусиль парламенту.

Я звертаюся до всього парламенту. Ми як «Батьківщина» не розділяємо в таких питаннях парламент на фракції.

Перше – відсіч російській агресії і оборона країни. У чому і як ми можемо допомогти?

Друге – військовослужбовці, члени їх сімей, зарплати, проживання, службове житло. Щоб потім житло віддати дітям на все життя, кожному, хто відслужив. Добровольці, госпітальєри, усі, хто захищав і захищає нашу країну, що з ними, як міністр оборони їх шануватиме і захищатиме?

У нас є відповідь: треба передбачати їм фінансування, соціальні пільги. Раз і на все життя: ти захищав країну – ми тебе захищатимемо все життя як держава, влада, парламент і уряд.

Третє – міжнародне співробітництво. Насправді нічого доброго немає в тому, що щойно відбулися візити до Сполучених Штатів Америки, міністр оборони США побував в Україні. Ми чекаємо, щоб запрацювала Комісія стратегічного партнерства в галузі оборони та безпеки, співробітництва між Україною та США – і в цей час змінюється міністр. Ми не почули від нового кандидата на посаду міністра, а що робитимемо із нашими стратегічними партнерами? У НАТО, коли ви будете в Брюсселі, якою мовою, а головне, що ви скажете нашим міжнародним партнерам, по-перше, щодо допомоги обороноздатності України; по-друге – наближення наших Збройних Сил до стандартів НАТО? Ми хочемо бачити Україну членом НАТО, ми знаємо, як це зробити. Що ви пропонуватимете, якщо вас призначать на цю посаду?

Найголовніше, друзі, ми прагнемо, щоб раз і назавжди зняти сумніви щодо того, що першочергові питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово народному депутату України Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні пане Президенте, пане Голово, колеги народні депутати України! Сьогодні армія користується найвищою довірою серед українців. Я, пане Олексію, щиро бажаю вам не розчарувати наших громадян. Маю честь знати вас понад 20 років і здивований пропозицією погодитися на цю надважливу, але дуже відповідальну посаду.

Щиро бажаю вам успіху і хочу порадити бути відповідальним, відповідальним у словах, у діях, щоб задачі, які ви ставите перед собою і підвідомчому вам відомству, були реалістичні, обороноздатність, посилення її сьогодні. Хмарна перспектива вступу до НАТО... Я зараз на це і часу не гаяв би, посилював би обороноздатність української армії українськими силами.

Вважаю неприпустимим, щоб поруч стояли такі два слова, як «корупція» і «армія». Щиро вірю в те, що закінчився період, коли замість будівництва і закупівлі для армії танків на заводі імені В.О. Малишева закуповували катери на «Кузні на Рибальському». Вибачте, не вам про офшори говорити.

Хочу, щоб ви знайшли відповіді на питання, яке мені болить: хто підривав військові арсенали. Мені довірили ліквідувати наслідки вибухів у Новобогданівці, там загинули рятувальники. До сьогодні не знаємо, хто підривав ці склади – від Артемівська до Калинівки. Щиро прошу і навіть вимагаю знайти відповіді на ці питання.

Ефективний солдат і офіцер – це той, у якого дома все гаразд: квартира і зарплата, дружина, мати, діти. Ви маєте зробити все, щоб солдат і офіцер, йдучи на роботу, знали, що його дома чекають в теплі й у злагоді.

Пенсії військовослужбовців. Не можна ділити пенсіонерів до 1991 року і після 1991 року – вони всі наші військові пенсіонери.

Безумовно, бережіть традиції нашої армії. Післязавтра – День визволення Києва. Генералу армії Ватутіну від українського народу встановлено пам'ятник. Давайте шанувати традиції. Не будемо сперечатися, коли почалася Друга світова війна в Україні, у 1938 році після Мюнхенської змови в Ужгороді чи у 1939 році в Польщі. 22 червня, 9 травня – святі дати. Головне, бережіть життя наших громадян, поверніть мир в нашу країну, те, що ви не встигли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Клименко Юлії Леонідівні, фракція політичної партії «Голос».

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). «Справедливість». Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Об'єднання «Справедливість». По-перше, я все-таки хотіла б наголосити у присутності Президента і представників Офісу Президента про те, що неправильно звільняти міністрів, не заслухавши їхніх звітів про роботу. Учора всі ці міністри мали б бути тут, починаючи з міністра оборони, який мав би прозвітувати за свою півторарічну роботу. Лише тоді переходити далі до того, що відбулося, що ми маємо, до призначення нових міністрів.

Друге. На відміну від попередника, який тут виступав, я більш ніж переконана і буду стверджувати, і просити обох міністрів оборони максимально інтегруватися і взаємодіяти з НАТО, і стандарти НАТО повинні бути не лише на папері. Коли командувачі не можуть вийти зі своїх кабінетів, а командири завалені папірцями, які вони повинні підписувати 24/7 на вихідних і не мати змоги працювати зі своїми хлопцями бійцями.

Більше того, я прошу, щоб фактично всі наші види і роди Збройних Сил України мали пройти відповідну натівську сертифікацію. Щоб це були не лише підрозділи Сил спеціальних операцій, які мають право вже сьогодні брати участь в *NATO Response Force*. Це мали б стати всі наші Збройні Сили і максимально швидко, за можливості, пройти дані навчання і бути готовими до взаємодії.

Третє – проблема другого або третього контракту. Чи знаєте ви, скільки відпадає військовослужбовців, які не хочуть далі продовжувати свою службу, і другий або третій контракт для них стає проблемою? А все тому, що держава як головний роботодавець фактично відмовляється давати їм: а) соціальне забезпечення б) гідну заробітну плату.

Ви знаєте, скільки коштує нам сесеопник? Яка сума вартості цього бійця, який є фантастично професійним на всі чотири стихії роботи, який стає сьогодні чи завтра дальнобійником в будь-якій країні, але не в Україні, оператором Сил спеціальних операцій. Це фантастичні гроші. Мені дуже прикро, що на сьогодні це одна з найнижчих заробітних плат. Я попрошу звернути на це увагу, якщо ми, справді, маємо такий інструмент у своїх руках.

Четверте – харчування і добудова військових об'єктів. Уже замучилися про це говорити. Але якщо не буде нульової толеранції до корупції, вважаю, це має бути найпершим кроком до початку відставки нового міністра.

П'яте – державне оборонне замовлення. Не можна не згадати про це і про те, наскільки було провалено і яка має бути сильна та спільна робота з профільним віце-прем'єр-міністром, який, сподіваюся, буде призначений і буде діаметрально відмінним від Уруського.

Ще дві важливі речі. Бажаю міністру оборони спробувати парашути, з якими стрибають наші військовослужбовці, і зрозуміти, що це величезна колапсична ситуація, яка сьогодні є у Збройних Силах. Безперечно, порушити питання на обговорення в українському суспільстві для підписання контрактів для жінок і чоловіків на проходження у службі резерву.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України М'ялику Віктору Ничипорівичу, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

М'ЯЛИК В.Н., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 155, Рівненська область, самовисуванець). Прошу передати слово Сергію Рудіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, давайте покладемо руку на серце і скажемо чесно, що жоден у цьому залі, включаючи Президента, не знає, яким буде на посаді міністра оборони Олексій Юрійович Резніков. Проте ми точно знаємо, що це один з найдосвідченіших членів уряду. Учора він перестав бути членом уряду, а сьогодні знову ним стане. Він був заступником голови Київської міської державної адміністрації, секретарем міської ради Києва, міністром, віце-прем'єр-міністром і навіть служив у десантурі, що не може не радувати. Але він мав би точно знати, як побороти ці ганебні явища, які сьогодні в усіх на вустах, як зробити так, щоб ми забули про оборонне замовлення в січні, у хорошому сенсі забули, тому що його схвалив комітет, і почали працювати на придбання техніки, обладнання, озброєння, яке так сьогодні необхідно нашим Збройним Силам, для того щоб ми навіки забули, що в наших артпідрозділах є ГАЗ-66 із сівшими акумуляторами, а нормальна якісна техніка запускається лише на навчаннях. Щоб ми забули про ті ганебні явища, як їжа, про яку пишуть і говорять всі і вся, хто цікавиться ситуацією у Збройних Силах України. А люди, які причетні до того, що солдати їдять всяке лайно, сиділи б у тюрмі, а не у владних кабінетах.

Він точно має знати, що зробити з військовими частинами, які є практично в кожному обласному і районному центрах нашої держави, як, наприклад, у Смілі – у центрі міста 22 гектари, це колишній артполк. Учора ми святкували День ракетних військ і артилерії, і ми сім років війни не можемо нічого зробити, і я як народний депутат, тому що це власність Міністерства оборони. Ще раз кажу, що впевнений, що такі військові містечка є практично в кожному місті.

Відповідь на ці запитання позитивно означатиме, що міністр оборони на своєму місці. Головне. Якщо на закінчення вашої каденції, Олексію Юрійовичу, ми не здамо жодної п'яді української землі або будемо лише наступати в межах нашої української території, а не зони розмежування, тоді кожен українець, член родини загиблих скаже вам дякую. Якщо ні – на жаль, вас постигне та сама участь, як і всіх ваших попередників.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народному депутату України Васильєву Ігорю Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мар'яні Безуглій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мар'яна Володимирівна Безугла. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Учора, дійсно, була продуктивна зустріч у комітеті, і я рада, що принаймні на рівні комітету в нас сильна, зокрема, міжфракційна робота. Тому що те, що стосується наших Збройних Сил, обороноздатності країни, має бути лише одне у всіх фракцій: слава Україні!

Отже, під час зустрічі і загалом по роботі ми визначили основні пріоритети нашої кооперації з майбутнім міністром. Пане майбутній міністре (я сподіваюся, зала підтримає вас), прошу постійно підтримувати зв'язок з комітетом, і тоді ми можемо зробити неймовірні речі. Ми зможемо розв'язати ті проблеми, які накопичилися не за рік і не за два, а за 30 років розвитку нашої країни, зокрема, це питання оборонних закупівель.

Так, тут багато чого говорилося про оборонні закупівлі, але лише в 2019 році зразу після того, як почало роботу саме це скликання парламенту, першим пріоритетом комітету був відповідний закон. І коли питають, що з державним оборонним замовленням, то в мене виникає запитання: а чому не змінювалася, не відбувалася дебіурократизація державного оборонного замовлення ані в 2010 році, ані в 2015 році, ані в 2017 році?

Лише тоді, коли в 2019 році ми провели аудит, що відбувається, якнайшвидше сформувався саме Закон «Про оборонні закупівлі». Попри всі проблеми, попри ризики безпосередньо протягом найближчих одного-двох років ми все одно переходимо на нову систему – систему менш тіньову, з меншими корупційними ризиками, зрозумілішу й ефективнішу.

Звичайно, порушувалося питання грошового забезпечення – це один з основних пріоритетів. У мене запитання: чому протягом років блокувалася реформа рейтингової системи кадрового забезпечення? *(Оплески)*. Чому в ручному режимі просто піднімалася заробітна плата військовослужбовців, але не мінлася система? Під свята, під якісь дати, але система не мінлася. Саме до бюджету на 2022 рік ми закладаємо нову систему грошового забезпечення. Дебюрократизація, навіть елементарний електронний документообіг, логістика, НАТО, житло...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до передостаннього блоку, після цього – прийняття рішення. У нас ще відповідно до Регламенту залишилися виступи народних депутатів – до 6 хвилин, це два виступи. Тому прошу народних депутатів записатися.

Слово надається Наталусі Дмитру Андрійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Кому передаєте, Дмитре?

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Так, хотів би передати слово Бужанському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бужанський Максим Аркадійович. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Президенте! Шановна президіє! Шановні колеги! Йдеться про Збройні Сили України, про міністра оборони України, тому кожен з нас каже про те, що йому важливо. Нам усім, крім однієї з фракцій, важливо, хто буде міністром оборони та як це вплине на користь нашої держави.

Вибачте, я не розумію, до чого тут пан Путін. Ми розмовляємо про власну армію, про власну державу. Чи можемо ми говорити про це без оцього: «тисну руку, обіймаю»? Без «обіймаю та тисну руку», нам це зайве зараз, ми розмовляємо про власні справи. Шановні колеги, якщо вам доручили щось тримати, тримайте мовчки, не перебивайте, будь ласка, бо це дуже важлива справа *(Оплески)*.

Я закликаю кожного з вас підтримати запропоновану кандидатуру. Так, я сподіваюся, що пан Резніков буде добре працювати на цій посаді, у постійній комунікації з усім парламентом, усіма фракціями. Бо немає Збройних Сил якоїсь фракції – є Збройні Сили України *(Оплески)*. Хочу, щоб ми всі саме так до цього ставилися. Закликаю вас усіх підтримати це призначення *(Оплески)*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Костенку Роману Васильовичу, фракція політичної партії «Голос».

КОСТЕНКО Р.В. Прошу передати слово Сергію Івановичу Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І. Шановні колеги, ми живемо в химерний буремний час, коли міністром може стати будь-хто. Кожен може стати – не кожен може бути. На превеликий жаль, у нас два міністри, які відповідали за найважливіші, на мій погляд, ділянки нашого життя – за національну безпеку, з цим завданням не впоралися.

Виникає одне запитання. Чому ця кадрова ротація, яка була очевидна, відбулася зараз, а не щонайменше рік тому, коли кричуща невідповідність посадових осіб займаним посадам була зрозуміла всім, хто має вуха, очі й здоровий глузд?

Друге запитання, яке також не можна не поставити: чому ми не бачимо тих людей, яких знімаємо з посад, тут і не чуємо їхніх звітів? Бо так ця кадрова процедура позбавлена будь-якої логіки, тому що це неповага не лише до Верховної Ради, яка, нагадаю, контролює уряд, підзвітний, підконтрольний Верховній Раді, це неповага до людей, які нас обрали, і до людей, які боронили нашу державу на фронті, які загинули, і до їхніх рідних і близьких.

Що таке міністр оборони в наш час? Насамперед це відповідальність. Що таке відповідальність? Це означає, що людина, яка посідає цей пост, має виглядати як державний муж, а не як прибулець, який відстав від зорельоту і дивним способом став міністром оборони.

Що таке відповідальність? Відповідальність – це коли оборонна промисловість постачає військовим усе, що потрібно, належно і вчасно. А не тоді, коли в нас наприкінці року відбувається процедура хаосу під гаслом «Давайте купимо будь-що, тому що згорять гроші».

Що таке відповідальність? Відповідальність – це коли військові арсенали ремонтуються, обладнуються і охороняються, а не стоять кілком напіврозвалені лише тому, що два посадовці чубляться між собою, чия фірма зайде на цей ринок і освоїть державний кошт.

Що таке відповідальність? Відповідальність – це коли наша розрекламована потужна вискоєфективна промисловість надає нові зразки озброєнь, а не розказує, що вона здатна зварити лише два корпуси на рік.

Дуже хочу, щоб новий наступник, новий міністр оборони був гідним цієї посади. Я щиро зичу, щоб йому це вдалося.

Наостанок. Відповідальність – це повага, повага до людей, які віддали своє життя і здоров'я на фронті, відповідальність за живих, перед мертвими і ненародженими, бо кожний загиблій – це ненароджена дитина. І якби кадрові зміни сталися трохи раніше, можливо, ми врятували б частину людських життів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крайній виступ – Фріз Ірина Василівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Після цього переходимо до прийняття рішення.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Гео Леросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гео Багратович Лерос. Будь ласка.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, шановні українці! Добрий день, пане Президенте! Бачу, ваш Єрмак також тут. Я хочу вам сказати, що не боюся казати правду. Ви можете скільки завгодно травити на мене свої правоохоронні органи, клепати справу, але я не боюся казати правду (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, я попрошу виступати по темі, Гео Багратовичу (*Шум у залі*).

ЛЕРОС Г.Б. Ви головний зрадник у країні! (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вимкніть, будь ласка, мікрофон. Дякую (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ми завершили виступи, переходимо до прийняття рішення.

Марія Мезенцева. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане головуєчий. Думаю, що наші засідання дивляться не лише українці. Шановні колеги, їх дивляться й наші міжнародні партнери. Кожного разу український парламент доводить свою неадекватність у рамках розгляду питань по темі. Наші колеги дозволяють собі аналізувати або давати суб'єктивні оцінки іншим політикам, грубіянити, висловлюватися не в рамках Регламенту, поваги і парламентської етики.

Я прошу звернутися до регламентного комітету відповідно до дій, вчинених зараз народним депутатом України. Це правило стосується кожного з нас. Колеги, ми не повинні себе так вести. Тут представлені всі регіони України. Я прошу, щоб регламентний комітет розглянув це звернення (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до статей 85, 106 та 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про призначення Резнікова Олексія Юрійовича міністром оборони України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято *(Оплески)*.

Прошу Апарат Верховної Ради України оформити постанову за результатами прийнятого нами рішення.

Шановні народні депутати України, давайте привітаємо Олексія Юрійовича *(Оплески)*.

Покажіть, будь ласка, по депутатських фракціях і групах *(Оплески)*.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр оборони України Олексій Юрійович Резніков.

Будь ласка, Олексію Юрійовичу.

РЕЗНІКОВ О.Ю., *міністр оборони України.* Присяга члена Кабінету Міністрів України.

«Я, Резніков Олексій Юрійович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства. Присягаю».

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Олексію Юрійовичу, вітаю вас *(Оплески)*.

Дякую, шановні колеги. Це питання ми завершили. Дякуємо Президенту України за участь у розгляді цього питання *(Оплески)*.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо засідання. Мотовиловець – з процедури. Займіть, будь ласка, свої місця.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, я прошу уваги, послухайте, будь ласка. Відповідно до статті 19 Регламенту Верховної Ради України вношу пропозицію про зміну сьогоденішнього порядку роботи Верховної Ради, а саме працювати до завершення розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо збільшення видатків на закупівлі, проектування та встановлення кисневих станцій» ([№ 5460](#)). Прошу поставити це питання на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Вікторовичу.

Відповідно до Регламенту ми можемо коротко обговорити цю процедурну пропозицію. Які ще фракції хочуть обговорити? «Європейська солідарність», «Голос», «Батьківщина», «Опозиційна платформа – За життя». Тоді по порядку справа наліво. Не 2 хвилини, а 1 хвилина, будь ласка.

Ірина Геращенко, «Європейська солідарність», 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановні колеги. По-перше, я хочу нагадати, що фракції «Європейська солідарність» і «Голос» ініціювали позачергове пленарне засідання щодо прийняття закону щодо необхідності виділення коштів для кисневих станцій. Пропонуємо провести це позачергове пленарне засідання з 12 години до 12 години 30 хвилин.

Дякуємо всім фракціям: і «Батьківщині», і «Опозиційній партії – За життя», депутатським групам «Довіра» і «Партії «За майбутнє» і тим представникам «слуг», які підписали це наше звернення, і пані віце-спікерці.

Друге. Хочу нагадати, що ви змінили Регламент Верховної Ради. Споконвіку парламент працював до 18 години. Першим вашим рішенням було – ви скоротили вашу роботу до 15 години. А зараз щоразу вимагаєте працювати до вичерпання порядку денного.

Ми пропонуємо повернути Регламент і взагалі традицію, яка існувала в парламенті, поки тут не було «слуг», ледарів, які проголосували це рішення, вносячи зміни до Регламенту, щоб працювати до 15 години і не влаштовувати щодня...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Інна Совсун, «Голос». Будь ласка.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги,

я, звичайно, дуже вдячна фракції монобільшості за готовність приймати законопроект щодо фінансування встановлення кисневих станцій в Україні, ініціаторкою якого я виступила. Це питання є нагальним. Воно було нагальним, відверто кажучи, ще півроку тому. Дуже прикро, що лише зараз ми дійшли того, щоб цей законопроект приймати.

Разом з тим зараз я хотіла б звернутися до представників монобільшості, нагадати їм про те, що є підписи 155 народних депутатів про скликання позачергового засідання. Дуже просимо все-таки це питання вирішити якнайшвидше. Не розумію, чому питання ратифікації тих чи інших міжнародних договорів стоїть вище, ніж питання про встановлення кисневих станцій, яких конче потребують зараз лікарні.

Тому я дуже прошу все-таки скликати, якщо треба, позачергове засідання о 12 годині або посунути законопроект, щоб розглянути його і якнайшвидше запустити в роботу. Жодних підстав чекати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Соколов, «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Пропозиція нашої фракції, щоб головуючий поставив прямо зараз першим питання про розгляд законопроект, стосовно якого зібрали більше 150 підписів, щодо збільшення видатків на закупівлі, проектування та встановлення кисневих станцій. Думаю, що важливішого питання для захисту людських життів немає. Тому прошу негайно поставити це питання на голосування, а далі вже розглядати всі інші.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Тарас Іванович Батенко, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановна президіє! Ми вкотре звертаємося, щоб сьогодні на пленарному засіданні, у даному випадку після розгляду кадрових питань, призначення міністрів, без голосування про внесення до порядку денного рішення регламентного комітету розглянути питання усунення пані Третьякової від п'яти пленарних засідань Верховної Ради України. Цей сором досі носити вам на своїх піджаках. Шановні колеги з монобільшості, проголосуйте це питання і давайте достойно працювати далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Тарасе Івановичу.

Будь ласка, «Опозиційна платформа – За життя». А, Сергій Шахов, депутатська група «Довіра», а потім ви.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, призначення міністрів, віце-прем'єрів – це дуже добре, але головне сьогодні – це життя українців. Ми звертаємося, щоб також підтримати наших колег і негайно поставити законопроект на голосування.

Хочу звернутися до міністра охорони здоров'я негайно включитися і дати ліцензії на технічний кисень, який є на Сєверодонецькому об'єднанні «Азот», Черкаському хімічному комбінаті «Азот», на «Рівнеазот». Скажіть, будь ласка, хто може вирішити це питання? Лікарі сьогодні в набат б'ють і до нас звертаються: народні депутати, допоможіть людям, допоможіть лікарням. 70 відсотків лікарень сьогодні без кисню, а на цих підприємствах його море. Дайте ліцензію на технічний кисень! Дайте життя людям! Дайте можливість сьогодні людям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, пане Шахов.

Нестор Іванович Шуфрич, «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане головуючий. Ми вносимо пропозицію... (*Шум у залі*). Увага, шановні головуючі... Шановні головуючі, пане Голово і Перший заступнику, я звертаюся до вас з конкретною пропозицією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чую вас.

ШУФРИЧ Н.І. Прошу поставити на голосування питання щодо прискорення розгляду законопроекту № 5460 негайно зараз. Ми маємо таку можливість. Я прошу це питання поставити на голосування, і нехай Верховна Рада України визначиться. Вважаю, що питання забезпечення наших громадян концентраторами і киснем є важливішим, ніж кадрові питання, тим паче що від розгляду кадрових питань ніхто не відмовляється. А зараз наполягаю поставити на голосування пропозицію щодо розгляду законопроекту № 5460 негайно!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Аналогічна пропозиція була від Сергія Владиславовича Соболева. Чи можемо ми об'єднати в одне голосування ваші пропозиції, щоб двічі не голосувати? Дякую.

Зараз Гетманцев, «Слуга народу», потім пані Олена Костянтинівна, і будемо голосувати.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, питання про кисневі станції є дуже важливим, і ми пропонуємо його розглянути сьогодні. Але в нас у порядку денному немає неважливих питань. Я нагадаю контекст. Нагадаю, що ми тиждень розглядали поправки до проекту бюджету вперше за сім років до першого читання на вимогу опозиції, яка не турбувалася ані про кисневі станції, ані про інші питання. На сьогодні в нас накопичилося дуже багато питань, яких чекає країна. Тому я прошу шановних колег продовжити сьогоднішнє засідання, як цього вимагає пан Мотовиловець, і розглянути, зокрема, законопроект щодо кисневих станцій, як і інші законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.
Будь ласка, Олено Костянтинівно.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги! Шановні мої колеги з президії, я прошу дослухатися все-таки до реальних проблем, які зараз цікавлять людей. Ми встигнемо сьогодні точно призначити всіх кандидатів на посади міністрів. Прошу доєднатися до пропозиції, висловленої більшістю фракції так званої монобільшості, і розглянути законопроект № 5460 щодо кисневих станцій негайно зараз. Прошу дослухатися і підтримати всі фракції, зокрема і «Слуга народу».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Костянтинівно.

Отже, у нас є дві пропозиції до голосування, я ставитиму їх у порядку надходження.

Перша пропозиція Андрія Мотовиловця – змінити сьогоднішній порядок роботи Верховної Ради, а саме працювати до завершення розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік» щодо збільшення видатків на закупівлі, проектування та встановлення кисневих станцій» ([№ 5460](#)) (*Шум у залі*).

Ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Дякую (*Шум у залі*).

Наступна пропозиція – залишатися в чинному порядку денному, але змінити порядок розгляду питань. Прямо зараз чи після кадрових? Зараз розглянути законопроект № 5460 (*Шум у залі*).

Ставлю цю пропозицію на голосування.

«За» – 336.

Рішення прийнято.

Дякуємо (*Оплески*).

Будь ласка, Руслане Олексійовичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я вже є. Зараз я знайду це питання, секунду.

Шановні колеги, я так розумію, що, враховуючи важливість цього питання, ніхто не буде наполягати на своїх поправках, правильно? Лише Совсун наполягатиме? Голосуємо, так? (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо збільшення видатків на закупівлі, проектування та встановлення кисневих станцій» (№ 5460).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 336.

Рішення прийнято.

Вітаю. Закон прийнято (*Оплески*).

Надійшло від двох... Секунду, у мене є лист... (*Шум у залі*).

Совсун Інна Романівна. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Шановні колеги, дуже дякую за підтримку законопроекту, це насправді важливо. Я дуже вдячна всім тим, хто долучився до того, щоб цей документ став реальністю.

Зараз я хочу звернутися з процедури до головуючого з проханням у найкоротші терміни підписати законопроект з тим, аби він якнайшвидше став реальністю для українських пацієнтів та українських лікарень, щоб ми не затягували цього питання на довше. Дуже прошу підтримки в цьому питанні.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради

України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, тоді я ставлю на голосування... (*Шум у залі*). Це з цього питання чи з іншого?

Юлія Володимирівна Тимошенко з процедури. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, безумовно, це законопроект, який без виключення усі фракції підписали і підтримали заради того, щоб забезпечити киснем сьогодні хворих, є таке єднання в парламенті. Це дуже важливо.

Але водночас я хотіла б зараз звернутися до всіх з тим, що ті станції, які завозяться як гуманітарна допомога, як, наприклад, благодійна допомога, зокрема від нашої команди, проходять сертифікацію п'ять місяців. Ми п'ять місяців для Рівненської області не можемо отримати сертифікати на кисневу станцію. Я звертаюся зараз до присутнього тут Прем'єр-міністра пана Шмигала з проханням спростити всі процедури щодо сертифікації кисневих станцій, які завезені не урядом. Прошу на це звернути увагу. Ми переконані, що сам народ забезпечить себе кисневими станціями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Юліє Володимирівно.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію пані Інни Совсун доручити Голові Верховної Ради невідкладно підписати прийнятий Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік» щодо збільшення видатків на закупівлю, проектування та встановлення кисневих станцій» (проект [№ 5460](#)), враховуючи суспільну значимість цього закону і важливість розпочати дане проектування та встановлення прямо негайно. Будь ласка, прошу голосувати.

«За» – 333.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по депутатських фракціях і групах. Дякую.

Надійшла заява від фракції «Європейська солідарність» з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Петро Олексійович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна президіє, шановні колеги! Ну, це ж дуже круто вийшло. Я хочу подякувати «Європейській солідарності» за цю фантастичну ініціативу щодо кисневих станцій. Хочу подякувати «Голос». Дуже круто, коли ми, об'єднавшись, робимо такі речі. Хочу подякувати «Батьківщині», яка поставила підписи й активно включилася в цю боротьбу. Це дуже рідкий випадок, коли я хочу подякувати «Партії «За майбутнє», подякувати «Довірі», і нехай Бог простить,

подякувати ОПЗЖ. Дякую тим сміливцям із фракції «Слуга народу», які поставили підписи, що дало нам можливість прийняти це рішення.

Зверніть увагу, ми говоримо не про затримку в один тиждень, навіть не про ціну затримки в один день, ми кажемо про затримку в одну годину. За одну годину, поки в цьому залі був Зеленський, померли 30 українців, померли через бездіяльність «чемпіона світу з боротьби з коронавірусом» паном Зеленським. Змінюється третій міністр оборони, а гроші йдуть на «велике крадівництво», щоб валізами заносити гроші й корумпувати владу, закупаються машини для зеків, щоб боротися з опозицією. Витрачаються кошти на будь-що, але на боротьбу з коронавірусом грошей не вистачає.

Я твердо переконаний, що ми маємо, дорогі друзі, продовжити цю практику. Бо коли ми об'єднуємося, у нас усе виходить. Якщо ми зараз об'єднаємося, думаю, що буде дуже важливо, щоб прослідкувати ціни, за якими купуються станції. Бо я дуже добре пам'ятаю, що коли мій благодійний фонд купляв кисневі концентратори по 20-25 тисяч гривень, влада їх купувала по 39, крадучи кошти платників податків.

Кошти платників податків – це надзвичайно важлива тема. Вони з'являються тоді, коли платяться податки, а не ховаються в офшорах. Отже, дуже буде важливо, щоб, нарешті, народ України і парламент отримали відповідь, а звідки надходили кошти Зеленському в офшорні компанії. Чому він був співучасником крадіжки і відмивання грошей? Чому досі не порушено кримінальної справи і чому тут на цій трибуні він не звітує? А не буде звітувати – звітуватимуть Єрмак, Міндіч, інші особи.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Мотовиловець – з процедури. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Відповідно до статті 19 Регламенту Верховної Ради вноситься пропозиція про зміну сьогоденнього порядку роботи Верховної Ради, а саме після законопроекту [№ 3270](#) поставити на розгляд законопроект [№ 3205-2](#) і працювати сьогодні до завершення його розгляду. Прошу це питання поставити на голосування (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є необхідність обговорити цю пропозицію? Будь ласка, тоді по 1 хвилині.

Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, ми вважаємо, що порядок денний має формуватися, враховуючи, як ви й обіцяли, пропорційне представництво законопроектів всіх фракцій. Для нас дивина, чому й досі ви не ставите законопроекти,

які вимагають люди: проект закону [№ 6006](#), який передбачає збільшення субсидії людям і зарплати нашим медикам, інші законопроекти опозиції. Натомість сьогодні наш порядок денний – це така гра в п'ятнашки, де ви знову тасуєте вашу цю колоду дуже коротку кадрову і потім ставите абсолютно лобістські закони.

Нагадую, що це ви прийняли рішення і долучили сюди всі фракції переглянути Регламент, відповідно до якого споконвіку працювала Верховна Рада до 18 години. Тепер щодня ми бачимо порушення Регламенту, коли ви ставите на голосування пропозиції працювати до вичерпання порядку денного. Знаєте, чим менше голосує цей парламент, тим краще для людей. Тому що ви хочете голосувати законопроект [№ 5600](#), який вбиває українське фермерство, ми категорично проти і законопроекту № 5600...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ярославе Івановичу Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. По-перше, хочу подякувати пану Мотовиловцю, що ще не б'є народних депутатів батогом, тому що відчуваю, що скоро в нас буде і така тенденція.

Щодо порядку денного. Слухайте, я не проти законопроекту № 3205-2, там багато депутатів від «Голосу», які є співавторами. Але кількість поправок нашою є на таку думку, що ми будемо розглядати декілька годин. Тут проблема в організації нашої роботи. Ми вчора втратили годину, обговорюючи постанову, зараз намагаємося змінити порядок денний. Шановні колеги, а ми можемо просто заздалегідь краще планувати? Усі ж знали, що є необхідні законопроекти, у всіх була можливість підготуватися, можна було попередити комітет, ТСК, депутатські фракції. І ми спокійно, у нормальному режимі пройшли б те саме. Зараз ми героїчно намагаємося зробити те, що героїчно створили помилками.

Тому в даному разі в мене просто велике прохання: давайте планувати краще, і буде нормальна робота в залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, хто ще хоче виступити? Колтунович Олександр Сергійович, і я запрошую народних депутатів до залу, будемо голосувати.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, пролунала пропозиція щодо законопроекту № 3205-2 «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві». Я вже не кажу про те, що там велика кількість поправок – 493, які були подані до другого читання. На наш погляд, цей законопроект, м'яко кажучи, не першочерговий, якого на сьогодні потребує Україна і громадяни України в рамках COVID-19.

Але тут є дуже важливі норми, дещо, м'яко кажучи, є сумнівні схематозні речі щодо самого фонду: як його створюватиме Кабінет Міністрів, як відбуватиметься компенсація і таке інше. Тому вважаю, це не нагальне питання, щоб його сьогодні розглядати в порядку денному.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще? Будь ласка, Юліє Володимирівно Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, я хочу звернути вашу увагу, що зараз у будь-який спосіб протягується глибоко корупційний законопроект, який обслуговуватиме розпродаж сільськогосподарської землі. Ви подивіться, їх зараз не цікавить ані COVID-19, ані енергетична криза, ані те, що Національна служба здоров'я України заблокувала 31-й пакет, який передбачає збільшення заробітної плати медикам. Їх нічого не цікавить. Їх цікавить забрати у селян землю. Тому цей законопроект зараз протягується.

Я хочу сказати депутатам, що якщо ви проголосуєте зараз, «Батьківщина» не відмовиться від жодної своєї поправки, а їх понад 200. Ми будемо по кожній поправці голосувати. І щоб країна знала, що зараз першочерговий законопроект – це розпродаж сільськогосподарської землі, зокрема з іноземними міжнародними фондами. Зупиніться вже нарешті!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Ми переходимо до голосування за пропозицію народного депутата Мотовиловця.

Усі аргументи ви почули. Я просто уточню її: пропонується змінити черговість розгляду питань, і після законопроекту [№ 6270](#) розглянути проект Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» (№ 3205-2), і працювати сьогодні до завершення його розгляду. Я все правильно озвучив? Дякую.

Шановні колеги, готові голосувати? Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах. Так, дякую.

Тоді йдемо за таким порядком денним, шановні колеги. Далі переходимо до питань призначення міністрів.

Шановні колеги, відповідно до статей 83, 85, 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль

вніс до Верховної Ради подання про призначення Верещук Ірини Андріївни віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України; про призначення Рябікіна Павла Борисовича міністром з питань стратегічних галузей промисловості України і про призначення Свириденко Юлії Анатоліївни Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром економіки України. Відповідні матеріали вам надані.

Шановні колеги, пропонується такий порядок розгляду цього питання: представлення кандидатів Прем'єр-міністром України – до 5 хвилин; виступи кандидатів на посаду членів уряду – до 7 хвилин кожному; запитання народних депутатів України до кожного з кандидатів – до 9 хвилин; співповідь від профільних комітетів – до 2 хвилин кожному; виступи від депутатських фракцій і груп – до 21 хвилини, тобто по 3 хвилини на виступ; виступи народних депутатів – до 6 хвилин (3 хвилини на виступ) і прийняття рішення окремо стосовно кожного кандидата. Це займе близько 1 години 30 хвилин.

Чи є заперечення? Є.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, вибачте, але вперше у Верховній Раді таким гамузом обговорюються міністри. Ми пропонуємо змінити процедуру, яку ви запропонували, і щоб стосовно кожного міністра було повноцінне обговорення, стосовно кожної кандидатури виступ Прем'єра, презентація. Ми хочемо почути критерії, за якими пропонують ту чи іншу кандидатуру, виступ кандидата, запитання до нього і виступи фракцій. Ви хочете зараз з'єднати «ужа, ежа и трепетную лань».

Вибачте, будь ласка, сьогодні є питання економіки, питання реінтеграції, питання екології, питання проблеми в секторі промисловості. Наша фракція (і я переконана, всі фракції це підтримують) хоче висловитися не гамузом щодо вашої гри в п'ятнашки, як ви тут міняєте ваших кандидатів одного на іншого, а щодо проблеми в галузі й нашої позиції стосовно кожного кандидата. Вибачте, інакше це буде дуже грубе порушення Регламенту. Вимагаємо обговорення стосовно кожної конкретної кандидатури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ірино Володимирівно, цитую вам Регламент, до якого ви мене закликаєте. «Відповідно до пункту 2 частини першої статті 28 Регламенту головуєчий має право об'єднувати обговорення кількох пов'язаних між собою питань порядку денного пленарного засідання Верховної Ради. Якщо з цього приводу виникають заперечення народних депутатів, процедурне рішення про це Верховною Радою приймається (150 голосів) без обговорення».

Тому якщо немає заперечень, я поставлю спочатку свою пропозицію обговорити за таким регламентом. Якщо вона не набере 150 голосів, поставлю вашу пропозицію, і будемо визначатися. Без обговорення. Ви почули Регламент, так?

Шановні колеги, прошу підготуватися. Ставлю пропозицію розглянути це питання в тому порядку, який було запропоновано мною. Ще раз його зачитаю.

Пропонується такий порядок розгляду питання: представлення кандидатур Прем'єр-Міністром України – до 5 хвилин; виступи кандидатів на посади членів уряду – до 7 хвилин кожному; запитання народних депутатів України до кожного з кандидатів – до 9 хвилин; співдоповіді від профільних комітетів – до 2 хвилин кожному; виступи від депутатських фракцій і груп – до 21 хвилини; виступи народних депутатів – до 6 хвилин і прийняття рішення окремо стосовно кожного кандидата. Ніхто, як ви сказали, скопом це не прийматиме. Голосуватися буде кожна кандидатура.

Готові, колеги? Прошу цю пропозицію проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах. Дякую.

Дякую, колеги, за небайдужість, бажання, але така воля залу.

Шановні колеги народні депутати, відповідно до статей 31¹, 37 Регламенту Верховної Ради України надаю слово кандидату на посаду члена уряду народному депутату України Верещук Ірині Андріївні для публічного оголошення конфлікту інтересів. Спочатку публічне оголошення конфлікту інтересів.

Ірина Андріївна. Будь ласка.

ВЕРЕЩУК І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, відповідно до статті 31¹, частини шостої статті 37 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» повідомляю про наявність конфлікту інтересів під час розгляду питання стосовно обрання мене на посаду віце-прем'єр-міністра – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Андріївно.

Шановні народні депутати, переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів України запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль. Будь ласка, Денисе Анатолійовичу.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Шановні українці! Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», яка згідно з частиною десятою статті 83 Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу подання про призначення Верещук Ірини Андріївни віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій

України, Рябікіна Павла Борисовича міністром з питань стратегічних галузей промисловості України і Свириденко Юлії Анатоліївни Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром економіки України.

Прошу підтримати цих кандидатів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні народні депутати, до слова запрошується кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Андріївна Верещук.

Будь ласка, Ірино Андріївно.

ВЕРЕЩУК І.А., кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Шановний пане Голово, шановні колеги, дорогі українці! Найперше я дякую за довіру. Це велика честь і велика відповідальність насамперед перед українським народом і перед вами.

Повернення територій та відновлення миру є надважливим для нашої держави. Ми обіцяли людям мир. Але справжній мир можливий лише після звільнення Криму та Донбасу від російської окупації. Деокупація та реінтеграція Криму і Донбасу – це великий виклик, це важкий і довгий шлях. Ми його здолаємо.

Ви знаєте, що Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій відіграє важливу роль у державному будівництві України та, зокрема, у секторі національної безпеки. Дякую пану Резнікову за продуктивну роботу на чолі міністерства. Хочу подякувати також профільному комітету на чолі з паном Дмитром Лубінцем. Окремої подяки варті наші волонтери, експерти та громадські інститути. Звісно, особлива подяка Меджлісу кримськотатарського народу. *Чокъ сагъ олунъыз!* Дякую вам велике.

На чолі міністерства я продовжу роботу, розпочату нашою політичною силою. Ми будемо виконувати положення профільних нормативно-правових актів та програм. Наприклад, нещодавно затверджений план заходів з реалізації Стратегії деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, який містить 158 позицій, відповідальність за виконання 95 з яких несе Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Ми почнемо з того, що проведемо аудит виконання, тобто перевірку, наскільки міністерство виконує профільні закони, постанови Кабінету Міністрів, укази Президента та рішення РНБО. За результатом аудиту виконання ми скорегуємо пріоритети, робочі плани та дедлайни. Серед наших першочергових кроків також буде створення експертної та громадської рад при міністерстві. Ми маємо посилити комунікацію з громадськими інститутами та експертною спільнотою.

Щодо моїх пріоритетів. Коротко.

Перше. Забезпечити належне фінансування проектів з реінтеграції. Без адекватного фінансування багато що залишається просто гарними ідеями. Розумію, що бюджетних коштів не вистачає, тому моїм пріоритетом буде мобілізація фінансових зусиль наших міжнародних партнерів для підтримки відповідних проектів щодо Донбасу та Криму. Тут ми говоримо як про створення Спеціального міжнародного фонду з фінансування, так і про публічно приватне партнерство, особливо в інфраструктурних проектах у районах, прилеглих до тимчасово окупованих територій. Це, наприклад, проекти, пов'язані з інфраструктурою постачання води в Донецькій та Луганській областях: Маріуполь – 64 мільйони євро, Попасна – 70 мільйонів євро, які фінансуються за пільговими кредитами від уряду Франції або, дякуючи уряду Туреччини, будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб.

Друге – гуманітарна складова, людиноцентричність. При Президентові Зеленському саме людиноцентричність стає фундаментом політики держави по відношенню до тимчасово окупованих територій. Я глибоко переконана, що гуманітарна складова – це ключ до реінтеграції. У цьому наша м'яка сила.

Третє – інформаційна політика. З людьми на тимчасово окупованих територіях держава має розмовляти мовою повернення та возз'єднання, мовою підтримки та допомоги. Нам потрібен більш якісний контент, більш продумані та збалансовані меседжі та наративи. Ми маємо навчитися дивитися очима наших людей, які живуть там, бо зрештою, ми боремося саме за їхні серця.

Ще один пріоритет – юридична та дипломатична робота. Це підтримка переговорів у Тристоронній контактній групі. До кінця поточного року ми маємо також створити спеціалізовану державну установу «Український національний центр розбудови миру» для збору доказової бази порушень прав, пов'язаних з тимчасовою окупацією і збройною агресією Російської Федерації.

У нормотворчій роботі я дуже розраховую на вашу підтримку, шановні мої колеги, на підтримку народних депутатів і, зокрема членів профільного комітету. Я сама депутат і добре знаю, які мають бути стосунки між депутатами та міністром.

Нарешті мій головний пріоритет – це наша молодь. Саме для них та з ними ми повертатимемо наш Крим та Донбас. Я приділятиму особливу увагу питанням освіти та працевлаштування молоді з тимчасово окупованих територій. Ми хочемо, щоб нова сторінка їхнього життя починалася з переїзду на підконтрольну територію, де на них чекатимуть толерантні люди, якісна освіта, робота, іпотека, хороші друзі й можливість створити сім'ю.

Робота з реінтеграції – це кропітка та делікатна праця, яка потребує мудрості, терпимості та терпіння. Звісно, на тимчасово окупованих територіях живуть різні люди. Упевнена, серед них переважають ті, які люблять нашу рідну Україну.

Завершуючи свою промову, саме до них зараз хочу звернутися. Де ви не перебували б – у Криму чи на Донбасі, ми вас любимо і чекаємо. Мы вас любим

и ждем (*Оплески*). Незалежно від того, які у вас політичні погляди, релігійні вподобання, незалежно від того, якою мовою вам зараз зручніше говорити. Прийде час і ми обов'язково будемо разом. Я це знаю. Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава, Ірино Андріївно!

Шановні колеги народні депутати, прошу записатися на запитання до кандидата. Нагадую, на це відведено 9 хвилин.

Нестор Іванович Шуфрич, «Опозиційна платформа – За життя».

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Прошу передати слово нашому імениннику Олександр Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так нечесно, на іменинника сьогодні цілий день. Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Але заради честі треба сказати, що ми і в інші дні також виступаємо.

Шановна пані кандидат на посаду міністра і віце-прем'єр-міністра, тут серйозні є моменти. Коли ми говоримо про реінтеграцію Донбасу, у вас є вже визначена дорожня карта. Це не загальні речі, це конкретний фактаж з конкретних пунктів комплексу заходів з виконання Мінських угод. І коли вчора ми звільняли пана Резнікова, у мене були логічні запитання, чому не виконали конкретних пунктів.

У зв'язку з цим у мене запитання вже до вас. Як і коли ви виконуватимете конкретні пункти?

Пункт 4. Те, що стосується проведення місцевих виборів. Коли будуть у Верховній Раді постанова, закон? Це щодо законодавства України і українських партій.

Пункт 5. Коли буде проведена амністія? Це також ще один важливий момент.

Пункт 6. Звільнення утримуваних осіб. Коли ми ці всі речі будемо проводити?

Пункт 8 стосується модальності повного відновлення соціально-економічних зв'язків, це скасування економічної блокади Донбасу, і особливий статус. Коли ми...

ВЕРЕЩУК І.А. Дякую за запитання, шановний колего.

На жаль, Мінські угоди не є дорожньою картою з деокупації та реінтеграції. Ми маємо стратегію. Так, Мінські угоди підписані й українською стороною, ми не відмовляємося від їх виконання. Але безпекові питання мають бути передусім.

Перед тим коли ми переходимо до політичних питань врегулювання конфлікту на Донбасі, міжнародного збройного конфлікту, нам треба виконати

безпекові питання. І коли Україна це робить, Російська Федерація відмовляється від виконання бодай безпекових питань. Вона відмовляється навіть від того, щоб визнати себе стороною. Якщо це є відповідь на ваше запитання, я вдячна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Скорику Миколі Леонідовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна Ірино Андріївно! Я чув зараз вашу відповідь, і мені дуже жаль, бо в мене було аналогічне питання. Мені дуже жаль, що ми не можемо в нормальному форматі розглядати всі кандидатури, тому що є багато чого сказати майбутнім кандидатам на всі посади, зокрема і вам. Мені дуже жаль, що ви покидаєте Верховну Раду, як на мене, ви є однією із адекватних людей в цій фракції. Але ваша відповідь щодо Мінських угод є неприйнятною. Єдиним шляхом реінтеграції є саме Мінські угоди, це визнав увесь світ.

А питання в мене таке. Яке ставлення до переселенців з території Донбасу та Криму, як ви плануєте їм допомагати? Бо я бачу, що держава допомагає переселенцям з Афганістану, яких у нас уже тисячі, виплачує їм колосальні суми. Як ми плануємо підтримати наших людей, які на сьогодні проживають на території, контрольованій державою Україна, з Криму та Донбасу?

Дякую за відповідь.

ВЕРЕЩУК І.А. Дякую за запитання.

Є розроблена стратегія, яка була затверджена Кабінетом Міністрів у жовтні поточного року. Міністерство з питань реінтеграції розробило покроковий план, є дорожня карта, яка дає можливість втілити його в життя. Ця стратегія стосується саме внутрішньо переміщених осіб. За розміром вона невелика, ви можете з нею ознайомитися. Вона містить чіткі цілі, які допоможуть у питанні забезпечення, наприклад, внутрішньо переміщених осіб житлом, також питання надання їм соціальних виплат і допомоги. Ці питання, ще раз кажу, викладені у стратегії, з нею можна ознайомитися.

А щодо моєї позиції, то я буду впроваджувати цю стратегію, бо вважаю, що вона є достатньо об'єктивною і доречною станом на сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, слово надається народному депутату України Ковальчуку Олександровичу Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Пані Ірино, вболіваю за вас щиро. Прошу передати слово Максиму Ткаченку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Ірино, будемо однозначно підтримувати сьогодні вас.

Два запитання. Перше. Маєте ви якесь бачення часових рамок повернення нами Криму та Донбасу?

Друге. Які у вас плани щодо гуманітарного розмінування?

ВЕРЕЩУК І.А. Дякую.

Почну відразу з другого запитання, бо була доповідачем щодо законопроекту, який ми разом проголосували, зокрема про гуманітарне розмінування. Щиро сподіваюся, що у співпраці з тепер уже новобраним міністром оборони паном Резніковим ми напрацюємо, власне, концепцію, як це буде виглядати на практиці. Бо закон є, але він, на жаль, ще не запрацював на повну силу. Ми розмовляли з паном міністром оборони щодо цього питання і домовилися, як будемо діяти. Сподіваюся, незабаром ми спільно презентуємо програму щодо гуманітарного розмінування.

Тепер щодо часових рамок. Ви поставили дуже складне запитання. Розуміємо, що не все залежить від української сторони. Проте ми робимо все залежне, щоб цей час та день настали. Тому я не називатиму дати та часу, але точно знаю (я це казала у своїй промові) – цей час і день настануть.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Рахманіну Сергію Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

РАХМАНІН С.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ірино Андріївно, я сподіваюся, що ви не будете припиняти зв'язків із рідним для вас Комітетом з питань національної безпеки, оборони та розвідки, і думаю, що можете розраховувати на нашу підтримку та допомогу.

У мене два запитання. Перше. Команда вашого попередника напрацювала законопроект щодо перехідного правосуддя, до якого нещодавно отримано зауваження і рекомендації від Венеційської комісії. Чи будете ви прискорювати роботу над цим законопроектом, і коли теоретично він може з'явитися у сесійні залі?

Друге. Представники держави-агресора, офіційні представники не раз публічно порушували питання щодо вимог до України імплементувати так звану «формулу Штайнмаєра», тобто законодавчо її закріпити, що, нагадаю, порушує Мінські домовленості. Як ви ставитеся до цієї пропозиції?

Дякую.

ВЕРЕЩУК І.А. Дякую за запитання.

Я не покидаю рідного комітету, за що дуже дякую і членам комітету, у нас завжди була гарна співпраця. Ще раз кажу: щиро дякую і сподіваюся на подальшу співпрацю від нашого комітету. Дякую.

Тепер щодо законопроекту [№ 5844](#). Дійсно, Венеційська комісія надала перелік досить детальних зауважень і рекомендацій, які треба врахувати. Я не скажу, що це станеться до кінця цього року, але у 2022 році ми плануємо, що цей законопроект уже буде предметом розгляду в залі нашого парламенту.

Ви запитали щодо імплементации «формули Штайнмаєра». Ще раз повторюся, ми першочергово маємо виконати безпекові умови, а потім переходити до розгляду політичних питань. «Формула Штайнмаєра» відноситься саме до політичних питань. Коли досі на тимчасово непідконтрольну українському урядові територію не може дістатися Червоний Хрест, коли ми не можемо обміняти наших полонених, то не можемо говорити про політичні питання. Тому ще раз буду казати і наполягати на тому, що спочатку безпека, потім – політичне врегулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Штепі Сергію Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШТЕПА С.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Руслану Горбенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Горбенко. Будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Вітаю вас, пані Ірино. Наші колеги порушили питання щодо Мінських угод. Як ми знаємо, очільники нашої ТКГ у Мінському форматі покинули свої місця з причин... Пан Резніков, тому що змінив посаду, а пан Леонід Макарович, бажаємо здоров'я, на лікарняному. Чи будете ви очолювати і яке місце займатимете у цьому форматі? Але говорити, що це не аксіома, на жаль, іншого майданчика переговорів у нас немає. Тому яке ваше бачення щодо Мінських переговорів? Це перше запитання.

Друге запитання стосується реінтеграції контрольованої частини Луганської та Донецької областей. Ми знаємо, що реінтеграцію без економіки здійснити неможливо, а Донбас – це вугільний край. На жаль, за два роки ми нічого не зробили для шахтарів, для шахт, тому й зараз вони видобувають це вугілля відбійними...

ВЕРЕЩУК І.А. Дякую, пане Руслане, за запитання.

Почну відразу з економічної реінтеграції, тому що це, справді, дуже актуальне питання. Ми, готуючись до розгляду цього питання у залі парламенту, говорили про те, що якнайшвидше скличемо відповідні наради, дістанемося до тих людей, від кого це залежить, про те, якою буде доля Донбасу, його економіки.

Я знаю від вас і від колеги, який сидить поруч, – нашого пана Ткаченка, про те, що, наприклад, у Луганській області найвища ціна за 1 кіловат електричної енергії. Я знаю про те, що є дуже багато проблем із шахтами, люди залишаються без роботи. Натомість є так звані копанки – нелегальне видобування вугілля в обхід державного бюджету, люди не сплачують податків, натомість не мають жодного соціального захисту і через це страждають. Ми розглянемо концептуально це питання, і я обіцяю, у якнайшвидші терміни.

Тепер щодо мого перебування у Тристоронній контактній групі. Так, я планую брати участь. Але щодо мого головування – це питання до вищого політичного керівництва держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Андріївно. Будь ласка, займіть своє місце.

Шановні народні депутати, до слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин Дмитро Валерійович Лубінець.

Будь ласка, Дмитре Валерійовичу, до 2 хвилин.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя,

національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Пане Прем'єр-міністре! За дорученням Голови Верховної Ради України наш комітет розглянув подання Прем'єр-міністра України про призначення Верещук Ірини Андріївни на посаду віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

За результатами розгляду наш комітет учора ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України призначити Верещук Ірину Андріївну на посаду віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Хотів би також додати, що ми вчора на засіданні достатньо жваво обговорювали, ставилися питання, і насамперед ми підкреслили те, що попередній міністр показав, як треба насправді співпрацювати з профільним міністерством. Це і постійні наради, і як ми разом відвідували територію Донецької, Луганської областей, територію Херсонської області щодо питань Автономної Республіки Крим. Ми напрацьовували разом також законодавчі ініціативи, вносили зміни, проводили робочі наради.

З урахуванням того, що наш комітет показував таку співпрацю, сподіваюся, що така сама буде і з новим міністром – пані Іриною, у разі сьогоднішнього позитивного голосування. Однак, точно, не буде просто, буде важко. Але наш комітет завжди готовий налагоджувати співпрацю з усіма членами Кабінету Міністрів.

Наш комітет просить підтримати кандидатуру Ірини Андріївни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас залишилася 1 хвилина, ми просто не встигнемо вже заслухати наступного доповідача. Тому оголошую перерву на 30 хвилин, і ми продовжимо наше пленарне засідання о 12 годині 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми продовжуємо засідання. Перерва завершилася, продовжуємо розгляд питань порядку денного. Переходимо до обговорення другої кандидатури.

Шановні народні депутати, до слова запрошується кандидат на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Павло Борисович Рябікін. Виступ – до 7 хвилин.

Павло Борисович. Будь ласка.

РЯБІКІН П.Б., кандидат на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України. Добрий день, шановний пане Голово, шановні

народні депутати! Сьогодні головним завданням для всіх органів державної влади, Збройних Сил і військових формувань, для оборонно-промислового комплексу України є забезпечення національної безпеки, захист територіальної цілісності України. Для виконання цього завдання на формування принципово нового підходу до розвитку стратегічних галузей промисловості, підвищення ефективної державної політики у сфері державного оборонного замовлення оборонно-промислового комплексу в літакобудівній галузі та у сфері космічної діяльності більш ніж рік тому було створено Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України.

Давати оцінку діяльності міністерства не є моєю компетенцією. Водночас хотів би акцентувати увагу на ключових досягненнях у діяльності Мінстратегпрому. Міністерством розроблено і Президентом України затверджено Стратегію розвитку оборонно-промислового комплексу України. Верховна Рада прийняла Закон «Про оборонні закупівлі», який кардинально змінив законодавство в цій царині, максимально наблизивши процес придбання державними замовниками озброєння та військової техніки в інтересах Збройних Сил України та інших силових структур до кращих світових стандартів, зокрема НАТО.

Для імплементації цього закону міністерством розроблені та урядом прийняті необхідні підзаконні акти, які залишається доробити й імплементувати. Запущено електронний реєстр учасників відбору та виконавців державних контрактів. Цей реєстр потрібно легалізувати відповідними юридичними діями.

Схвалено Концепцію Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки, і ця програма, сподіваюся, цього року буде озвучена в залі Верховної Ради.

Вперше за останні 12 років затверджено Державну цільову науково-технічну програму розвитку авіаційної промисловості на 2021-2030 роки, розроблену Мінстратегпромом. Триває робота зі створення Центру сертифікації продукції із спеціальних сталей, сплавів та металургійного матеріалознавства, а також Агенції оборонних технологій і фонду підтримки оборонної промисловості. Розроблено проект державної політики у сфері імпортозаміщення та диверсифікації постачань за імпортом товарів і послуг для потреб стратегічних галузей промисловості. Тобто зроблено великі кроки щодо формування політики у цій сфері, але відсутнє в достатньому обсязі те, що зветься нормативною базою, підзаконними актами, над якими нам разом, якщо буде ваша воля, належить працювати.

У цьому сенсі я розраховую на плідну взаємодію з Верховною Радою України, з комітетами Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки і з питань економічного розвитку. Створення міністерства дало поштовх процесу налагодження дієвого діалогу між Міністерством оборони і Генеральним штабом як замовниками продукції оборонного призначення та з виробниками цієї продукції, державними та приватними підприємствами. На моє глибоке переконання, усі учасники цього процесу мають працювати як єдиний чіткий та злагоджений механізм без жодних похибок та затримок. Ми

повинні підвищити ефективну взаємодію, координацію та контроль за діяльністю державних замовників та виробників з метою повного та безумовного виконання державного оборонного замовлення задля забезпечення обороноздатності держави.

Пріоритетом для мене буде максимальне забезпечення державним замовленням саме вітчизняних виробників незалежно від форми власності. Головне – якісне сучасне високотехнологічне озброєння та військова техніка для нашої армії.

Відомий факт, що на території України, яка займала частку менше 3 відсотків території колишнього СРСР, було зосереджено більше 30 відсотків всіх підприємств воєнно-промислового комплексу Радянського Союзу. З одного боку, це позитивний момент, з іншого – більшість цих підприємств виявилися надлишковими і непотрібними для нашої держави. Вони ускладнювали економічне становище промисловості та накопичували заборгованість.

У контексті забезпечення подальшого розвитку оборонно-промислового комплексу держави, я вважаю, надзвичайно актуальним та своєчасним прийняття Верховною Радою України Закону «Про особливості реформування оборонно-промислового комплексу державної форми власності». Українська оборонка має компетенції в космічному ракетобудуванні, авіаційній та бронетанковій техніці, двигунобудуванні, високоточному озброєнні та радіоелектронній техніці.

Переконаний, що для збереження та розвитку наявного потенціалу нашої промисловості ми маємо оперативно і водночас вкрай виважено та обережно проводити заходи з реструктуризації та корпоратизації підприємств ОПК України і Мінстратегпром має стати координатором цього процесу. Водночас ми розуміємо, що ці інвестиції, яких потребує наша промисловість, насамперед повинні працювати на обороноздатність, обороноспроможність і безпеку нашої держави. Одним із пріоритетів стане розвиток та підтримка внутрішнього виробника сучасної та конкурентоспроможної оборонної продукції, акцент створення замкнутих циклів розробки та виробництва готових зразків озброєння та військової техніки.

Паралельно з розвитком вітчизняного виробника ми маємо активно залучати до співпраці провідних світових виробників, особливо це стосується тих компаній, з якими уже укладено чи виконуються контракти на постачання ОВТ. В інтересах України – це британські, турецькі та французькі суднобудівні компанії, європейські виробники вертольотів та спеціальної техніки, американські виробники озброєння, засобів зв'язку тощо.

У тісній співпраці з іноземними партнерами ми можемо започаткувати в Україні амбітну програму із спільного виробництва високотехнологічної продукції. Такі програми вже активно реалізуються в Індії (це програма *Make in India*), Саудівській Аравії *Vision 2030* та інших країнах. Підвищення експортного потенціалу оборонно-промислового комплексу – це головний пріоритет міністерства.

Підсумовуючи, хочу зацитувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до кандидата. Рахманін Сергій Іванович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

РАХМАНІН С.І. Дякую. Павле Борисовичу, у мене до вас два запитання.

Перше. Як відомо, два мінімальні завдання, які було покладено на Мінстратегпром, – це створення підзаконної нормативної бази, яка дозволила б працювати Закону «Про оборонні закупівлі», створення та наповнення первісною інформацією реєстру.

На жаль, Мінстратегпром за рік не впорався з цими завданнями. Підзаконка писалася рік – і так і не була написана. Реєстр почав працювати лише нещодавно де-факто в тестовому режимі, відповідно він не працює. У мене питання: наскільки швидко ви зможете надолужити згаяне і запустити ці процеси, без яких оборонне державне замовлення виконано не буде ніколи?

Друге. Ще два роки тому рішенням Ради національної безпеки і оборони було ухвалення позицій щодо створення Агентства з розвитку оборонних технологій. Пан Уруський обіцяв, що це агентство буде запущено ще в цьому році, але воно й досі не запрацювало. У мене запитання: наскільки швидко Агентство з розвитку оборонних технологій...

РЯБІКІН П.Б. Дякую за запитання.

Насамперед я вважаю, що досить реалістичним є запуск реєстру і його легалізація до кінця цього року.

Що стосується нормативної бази, я, на жаль, не можу сказати, яка глибина опрацювання цієї документації. Я знаю, що є багато напрацювань, які в тій чи іншій мірі готовності вже існують. Але їх прийняття... Я проаналізую і спробую це зробити якнайшвидше. Тут насамперед нам потрібно співпрацювати з комітетами Верховної Ради.

Що стосується Агенції з розвитку оборонних закупівель, я вважаю, що цей орган повинен працювати вже з початку наступного року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. «Європейська солідарність». У мене до вас два запитання.

Перше. Ми знаємо, у державі вже два роки величезні проблеми з державним оборонним замовленням. Як ви плануєте виправити цю ситуацію, тому що вона насправді є фактично критичною, зокрема щодо закупівель таких принципово важливих озброєнь, як, наприклад, ракети комплексу «Нептун», що мають захистити наше узбережжя, та інші зразки озброєнь?

Друге. Ми бачимо, що вперше з березня знову зафіксовано падіння у вересні промислового виробництва на 0,9 відсотка у річному вимірі. Які ви плануєте дії, щоб змінити цей тренд, особливо в умовах збільшення ціни на газ у світі, що напряду впливає на промисловість? У промисловості також накопилися рекордні борги – 3 мільярди гривень із заробітної плати. Ситуація насправді критична. Що у ваших планах для її зміни?

Дякую.

РЯБІКІН П.Б. Дякую за запитання.

Насамперед державне оборонне замовлення – це безумовний пріоритет моєї діяльності, якщо буде на те ваша воля і ви мене підтримаєте.

Вважаю, що прийнятий закон щодо державних закупівель – це лише перший крок для стимулювання національного виробника у сфері оборонної промисловості і в промисловості взагалі. Я бачу місце Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості насамперед як місце органу, який захищатиме інтереси промисловості не лише у військовій сфері, а взагалі всього промислового комплексу.

Що стосується питання подолання заборгованості із заробітних плат, то вважаю, що треба деякий час, щоб розібратися в цьому питанні, звідки вони взялися і за рахунок чого можуть бути закриті. А я знаю, що Закон «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності» надає можливості спрощеної реалізації надлишкового майна виробничого характеру і використання цих коштів також на питання діяльності підприємств. Можливо, це буде одним з джерел фінансування покриття цієї заборгованості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Осадчук Андрій Петрович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Костенку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В. Фракція «Голос». Павле Борисовичу, таке запитання. Протягом каденції вашого попередника міністерство намагалося підпорядкувати собі Національне космічне агентство. Скажіть, будь ласка, ваше бачення, чи Національне космічне агентство буде окремим органом, чи ви все-таки також намагатиметеся його підпорядкувати міністерству? Яке ваше бачення щодо розвитку космосу в нашій країні і чи це буде для вас пріоритетом?

Дякую.

РЯБІКІН П.Б. Питання космосу – це одна із тих ключових позицій, яка може стати в майбутньому предметом нашої національної гордості. Ми маємо дуже добрі традиції серед українських виробників, у яких є великий обсяг замовлень за кордоном – продукція «Південмашу» та інших виробників дуже відома у світі. Вважаю, що це повинно стати насамперед політичним пріоритетом розвитку цієї галузі в подальшому.

Що стосується статусу космічного агентства, то думаю, що існуюча на сьогодні ситуація з космічним агентством взагалі є нормальною, куди закладено гарну ідею. Питання більш у реалізації цієї ідеї і в тому, яким чином у майбутньому керуватимуться підприємства цієї галузі: чи будуть корпоратизовані та ввійдуть в авіаційно-космічний холдинг, який повинен буде мати вже якісь корпоративні засади управління, чи це залишиться підприємство, яке скероване державним агентством? Гадаю, що шлях корпоратизації складний, але більш перспективний у цьому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату В'ятровичу Володимирі Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Рябікін, ви були четвертим за два роки керівником Державної митної служби України. Не лише мені, а всьому експертному середовищу здається, що жодних зрушень за час вашої роботи в Держмитслужбі ми не побачили. Жодних! Притому

кулуарні й непрозорі конкурси на керівні посади в митницях без залучення громадськості, багатомісячне затягування процесу проведення конкурсів на заміщення вакантних посад заступників керівників митниць.

Я хочу запитати вас і всіх народних депутатів, чи може призначатися особа, яка не досягла успіхів на попередньому місті роботи, на вищу посаду? А до вас я ставлюся з високою повагою, але... (Можна присісти, Олексію). Чи заважає вам все-таки робити справи, для яких у вас є і професійні знання, і досвід, саме залежність від певних осіб, чи ви просто самі не можете спрогнозувати і побудувати свою роботу? Скажіть, будь ласка, як ви в такому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

РЯБІКІН П.Б. Дякую за запитання, Ніно Петрівно.

Я вважаю, що не мені оцінювати мою діяльність на посаді. Маю сказати, що моя попередня робота – це два основні напрями. Перший напрям – це фінансовий результат, який був досить хорошим. Ми маємо порівняно не із 2020, а 2019 роком майже такий самий товарообіг у фізичному обсязі і приріст митних платежів на 23 відсотки. Це факт, який ви можете побачити у всіх надходженнях до бюджету.

Що стосується кадрових питань і того, що діється на митниці, це досить велика проблема. Коли ми проводили конкурси, то намагалися, щоб вони були максимально відкритими. Запрошувалися всі народні депутати, і багато з вас присутніх у залі ці конкурси спостерігали. Але я не бачив активної позиції, тому що ми домовлялися і з профільним комітетом, і з депутатською спільнотою, що будуть зауваження чи якісь *restrictions* стосовно тих чи інших осіб. Ми їх, на жаль, не отримали, тому конкурси були проведені без врахування цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, займіть своє місце.

Шановні народні депутати, до слова для співдоповіді запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Дмитро Андрійович Наталуха. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Добрий день, шановні колеги, шановний пане Голово, шановна президіє, шановні кандидати і шановний Прем'єр-міністр України! Ми, справді, заслухали на засіданні комітету кандидата на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості Рябікіна, і комітет під час обговорення вирішив підтримати зазначену кандидатуру і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України призначити пана Рябікіна на цю посаду.

Але на додачу до цього я хотів би сказати таке. Розумієте, Павле Борисовичу, перед вами стоїть дуже великий виклик. Насамперед вам треба змінити ситуацію, коли через провал попереднього керівництва дискредитована сама

ідея цього міністерства. Це неправильно, і це міністерство має бути збережено, але повинно стати ефективним.

Що таке ефективний? Перед вами стоїть ще одна дуже непроста задача – це оборонне замовлення. Але оборонне замовлення не лише з точки зору того, що воно зірване й не забезпечене вчасно, а з точки зору того, що складається на 70 відсотків з імпортних позицій, і це катастрофа. Це катастрофа передусім для української промисловості, української економіки, і ми маємо це виправляти негайно. Країна, яка на 70 відсотків у своїй обороні залежить від імпорту, – є дуже вразливою. Тому локалізація, локалізація і ще раз локалізація.

Нарешті, космос. Я щойно повернувся з Дубаю, де виступав на Міжнародному аерокосмічному конгресі. В Україні є всі можливості стати європейським космічним кластером. Україна була мозком і руками Радянського Союзу в космічній сфері. Сьогодні ми можемо стати серцем космосу в Європі, маємо забезпечити це місце. Для цього ми повинні створити аерокосмічне агентство, приєднати авіаційні технології до космічних технологій. Я також закликаю вас підтримати наш комітет у цьому напрямі.

Тому, колеги, комітет вирішив підтримати, прошу проголосувати «за».
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Андрійовичу.

Ми завершили попереднє представлення кандидатур.

Шановні народні депутати, до слова запрошується кандидат на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України Юлія Анатоліївна Свириденко. Будь ласка. У вас виступ до 7 хвилин.

СВИРИДЕНКО Ю.А., кандидат на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати, Прем'єр-міністре! Почну з того, що від успішної економічної політики залежить найважливіше, для чого ми тут усі зібралися, – це добробут наших громадян, українців.

Наразі в нас майже відсутні стимули для виробництва продукції з високою доданою вартістю. Якщо ми подивимося на співвідношення капітальних інвестицій до ВВП, то в Україні це близько 14 відсотків, у Туреччині – 29,9 відсотка, у Польщі – 19,2 відсотка.

Роками держзамовлення використовувалося для латання дір, а не для спрямування державних коштів на ті сфери, які дають найбільший мультиплікаційний ефект. Натомість бізнес, на жаль, працює в тіні, де йому зручно і безпечно. За даними, 25-35 відсотків ВВП – це наші тіньові кошти.

Які рішення можуть вплинути на цю ситуацію? Що може змінити цю ситуацію? Перше – це запуск інституцій, які посилять економічну політику держави. Друге – це перегляд самого підходу до здійснення державних інвестицій.

Щодо запуску інституцій. Ідеться насамперед про запуск та ефективну роботу Експортно-кредитного агентства, Фонду прямих іноземних інвестицій, Фонду покращення житлових умов, Державного лізингового агентства, Фонду мікроінвестицій для громадян. Усі ці інституції успішно працюють у США, у Європі. Більшість із них створені в нас, але не мають жодних значущих результатів.

Років 15 тому світ навчився балансувати між ліберальними та консервативними економічними інструментами, які є більш захищеними від політичних рішень, що мають власні фінансові механізми. То ж ми маємо стати гнучкішими, відійти від радянських стандартів та бюрократії і сформувати сталі інституції, що зможуть підтримати бізнес у період пандемії та створити сприятливі умови, і стимулювати створення робочих місць саме в галузях, які дають найбільший мультиплікаційний ефект.

Другий дуже важливий підхід – це те, що я сказала напочатку, – перегляд підходу до державного фінансування. Ми маємо перестати просто проїдати державні кошти, натомість сфокусувати їх і здійснювати так звані продумані інвестиції, передусім врахувавши ефект для економіки.

У кризовий період, коли бізнес утримується від масштабних ризикових проєктів, функції генерування та стимулювання запуску інвестиційних проєктів має брати на себе держава. Тож ми обрали п'ять ключових економічних кластерів, де інвестиції у короткостроковий і довгостроковий періоди матимуть найбільший ефект для держави.

Перший важливий кластер ми сьогодні обговорювали на засіданні комітету – це машинобудування. Уже найближчі три роки в Україні може відновитися суднобудування, ідеться про 20 нових суден щороку. До 2025 року ми можемо наростити обіг галузі до 22 мільярдів гривень та створити майже 50 тисяч робочих місць. Починаючи з наступного року в наших планах повністю перезавантажити парк вантажних вагонів «Укрзалізниці». Ідеться про 46 тисяч вагонів, це створить ринок з обігом понад 100 мільярдів гривень у найближчі сім років.

Другий важливий елемент і кластер – це енергетика. Це на сьогодні найвразливіший сектор економіки України. Ми не можемо кардинально змінити геополітичні умови, в яких живемо, однак можемо вплинути на те, щоб стати більш незалежними. З наступного року ми впроваджуватимемо масштабну програму термомодернізації – ви побачите цифри і відображення у проєкті бюджету до другого читання. Уже наступного опалювального сезону українці будуть платити менше. Ідеться про термомодернізацію щонайменше 5 тисяч багатоквартирних будинків щороку.

Третій кластер, безумовно, дуже важливий – це ІТ. Мета його – це збільшення замовлень для оборонних та медичних ІТ-проєктів, експортна промоція

українських компаній та продуктів і мінімізація бюрократичного тиску на галузь.

Четвертий – це сільське господарство. Тут дуже важливо підтримати наших аграріїв, тому що це питання національної безпеки і національного добробуту. Нам важливо знизити податкові ставки для компаній у сфері тваринництва, оптимізувати та модернізувати логістичні процеси у країні. Наступного року ми запровадимо програму зрошення. Це буде масштабна програма на всій території України. Ми почнемо з південних областей, наша задача – підвищити врожайність у два рази на цих територіях і збільшити експортну виручку на 5 мільярдів доларів.

П'ятий і важливий завершаючий кластер – це будівництво. Наша мета – вийти на рівень будівництва, який ми мали до 1990 року, це до 20 мільйонів метрів квадратних житла, тобто щоб 300 тисяч сімей могли покращити житлові умови за рахунок будівництва та масштабування програми іпотечного кредитування. Тому що якщо обсяг іпотеки відносно ВВП у таких країнах, як Латвія – 36 відсотків, у Литві – 21 відсоток, то в Україні – 0,6 відсотка. Ми не те, що не розвинулися в цьому напрямі, ми просто стартуємо з нульової бази.

Завершуючи, я хочу сказати, що команда Президента довела, що швидкі та системні зміни можливі. Ми маємо значний прогрес у цифровізації, у інфраструктурі. За вашої підтримки нам вдасться показати результат і тут, насамперед у темпах зростання валового внутрішнього продукту. З багатьма із вас я працювала і на моїй нинішній посаді, і на попередніх посадах, і сподіваюся на конструктивну співпрацю в подальшому.

Наше завдання – зробити так, щоб усі перелічені проекти, про які я зазначила у своєму виступі, були не для звітності, а для видимих, відчутних змін. Я за це готова нести відповідальність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за доповіді.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до кандидата. Будь ласка.

Абдуллін Олександр Рафкатович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

АБДУЛЛІН О.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Олексію Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановна пані

Юліє, ви йдете на посаду Першого віце-прем'єр-міністра – міністра економіки з посади заступника Голови Офісу Президента. З травня ви перебували на посаді члена наглядової ради НАК «Нафтогаз України». Я й досі не розумію, чому з Офісу Президента там мав би бути член наглядової ради? Логічно, щоб членом наглядової ради там усе-таки був представник від уряду.

Але в мене до вас запитання. Ви чотири місяці були в цій наглядовій раді, чи ініціювали ви проведення фінансового аудиту НАК «Нафтогаз України»? Чи ініціювали ви пошук відповіді на питання: куди поділися гроші українців з проваленої програми «20/20»? Чи ініціювали ви взагалі прозорість НАК «Нафтогаз України» і чому ви не ініціювали цього?

Наостанок. Чи розумієте ви, що в Україні повний провал ринкових реформ в енергетиці, комунальній сфері, ринку газу?..

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую за запитання.

Перше – щодо НАК «Нафтогаз України» і наглядової ради. Ми як представники держави в наглядовій раді НАК «Нафтогаз України» завжди стояли на позиціях того, щоб зробити так, аби стати енергонезалежними і насамперед сфокусуватися на збільшенні програми щодо видобутку газу. На це, власне, сьогодні й спрямовані зусилля нового голови правління, і за цим ми як представники Офісу Президента, і ви, як парламентарії, маємо чітко слідкувати, бо це наша енергетична незалежність.

Друге – щодо ринкових реформ у сфері енергетики, газопостачання. Велика проблема ринку газу (ви про це знаєте не гірше, ніж я) – це монополізація цього ринку. Саме така структура, яка функціонує на цих ринках, коли монополіст займає більше – якщо взяти регіональні ринки, то це 80 відсотків займають деякі постачальники газу, не дає нам можливості нормально запроваджувати всі ринкові механізми. І тут має бути комплексна відповідь на питання про посилення інституції Антимонопольного комітету України і взагалі про те, щоб подивитися дуже чітко і прискіпливо на структуру ринку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович, група «Довіра». Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Прошу передати слово Олександрю Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. У вас сьогодні прямо справжній день народження. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу.

Я хотів би поставити кілька конкретних запитань, що стосуються макроекономічних прогнозних параметрів, тому що будь-які пріоритети, які ви визначаєте, в остаточному підсумку мають вилитися в конкретні макроекономічні показники.

Якщо ми плануємо хоча б на мінімум два роки, скажіть, будь ласка, перше, який обсяг валового внутрішнього продукту ви плануєте досягнути? У минулому році він був 155 мільярдів доларів. Коли ви вийдете на показники 2013 року, яка це буде величина?

Друге. Так само ВВП на душу населення. Ви знаєте, що за показником ВВП на душу населення ми маємо останнє місце в Європі – 137. Яка також буде цифра?

Третє. Нам неприйнятним є макроекономічний прогноз, який поданий у проекті бюджету, де визначені параметри, які є щодо темпів зростання ВВП, щодо індексу інфляції та невідповідності темпам зростання доходів населення. Які параметри ви також будете переглядати щодо макропрогнозу для прискореного зростання валового внутрішнього продукту?

Наостанок – зовнішня торгівля, обсяги експорту. Хочемо також почути конкретні цифри, тому що це важливо.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую за запитання.

Якщо подивитися на ті макропрогнози, які є в середньостроковому періоді на 2022-2024 роки, то ми знаємо, що в нас планується зростання ВВП на рівні 3,8 відсотка – це 2022 рік, 4,7 відсотка – 2023 рік, 5 відсотків – 2024 рік. Якщо ми хочемо прискореного зростання, то маємо робити структурні зміни і впроваджувати те, з чого я почала, можливість спрямовувати державні кошти на ті сфери, які дають найбільший мультиплікаційний ефект, які повинні відповідати трьом параметрам: локалізація, трудомісткість дає робочі місця, додаткова, додана вартість. Якщо ми запроваджуємо всі ці кластери або проекти, про які я сьогодні говорила, – це будівництво, іпотека, машинобудування, термомодернізація, то отримаємо додаткове прискорене зростання ВВП. Сподіваємося, що інфляцію в наступному році ми все-таки втримаємо в діапазоні 5 плюс-мінус 1. Є, звичайно, песимістичніший сценарій, який свідчить про те, що інфляція буде на рівні 6,2-6,3 відсотка. Але тут має бути зважена монетарна політика Національного банку, яка, думаю, дасть можливість нам усе-таки втримати цільову інфляцію.

Обсяг ВВП на наступний рік планується 5 трильйонів 900 мільярдів гривень. Як на мене, важливо те, що показник, про який ви не запитали, але про який ми всі повинні думати і продивлятися його як індикатор усіх програм, – це все-таки рівень безробіття. На це ми маємо зважати саме тому, що це робочі місця і добробут населення. І тут важливо, щоб ми не виходили за цей параметр – 7 відсотків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, слово надається народному депутату Кисилевському Дмитру Давидовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановна Юліє Анатоліївно, перед нашою країною стоять значні економічні виклики, деякі з них ви вже згадали. У нас хронічний дефіцит торговельного балансу, тобто ми імпортуємо більше, ніж експортуємо. У нас проникнення імпорту в публічні закупівлі майже 40 відсотків, тобто ми більше 200 мільярдів віддаємо в інші країни і створюємо саме там робочі місця, а не тут, в Україні. У нас доля сировинної продукції ВВП збільшується, а доля технологічної продукції зменшується.

У всьому світі уряди використовують абсолютно конкретні ліки від цих хвороб. Це інституції економічного розвитку, інструменти стимулювання внутрішнього виробництва, такі як локалізація чи індустриальні парки, стимулювання експорту продукції переробки і захист внутрішнього ринку.

Запитання. Які ключові інституції економічного розвитку ви бачите і які мають працювати? Які пріоритетні інструменти економічного розвитку ви плануєте реалізувати задля подолання цих викликів?

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дмитре Давидовичу, у вас у запитанні вже є відповідь. Якщо ми кажемо про інституції, ви їх перелічили. Я вдячна депутатам, що ми все-таки разом прийняли основний закон, і зараз чекаємо на зміни до Податкового і Бюджетного кодексів, що стосується індустриальних парків. Це перше.

Друге. Те, що я казала напочатку – створено Експортно-кредитне агентство, але, на жаль, ми бачимо, що показники, параметри роботи бажають кращого. Ми працюватимемо над тим, щоб усе-таки Експортно-кредитне агентство запрацювало на повну потужність. Фонди підтримки мікропідприємництва – це дуже важливо.

Тому думаю, що всі ці перелічені інституції, з яких я починала, і державне лізингове агентство – це дуже важливо. Бо зрозуміло, що можливості бюджету завжди обмежені, проте є соціальні видатки, які захищені і які ми як держава взяли на себе зобов'язання передбачати в бюджеті. Зрозуміло, що ми можемо такими квазіінструментами, як компенсація відсоткової ставки за лізингом, компенсація відсоткової ставки за кредитом, підтримувати наших внутрішніх виробників і тим самим стимулювати експорт шляхом їх підвищення конкурентоздатності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Осадчуку Андрію Петровичу, фракція політичної партії «Голос».

ОСАДЧУК А.П. Будь ласка, передайте слово Железняку Ярославу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Юліє Анатоліївно, приємно спостерігати ваше кар'єрне зростання. Бажаємо вам успіху на посаді, якщо буде підтримка.

Ми з вами познайомилися, коли готували перший пакет підтримки під час карантину. Це була достатньо конструктивна співпраця з усім парламентом. На жаль, Україна входить у чергову хвилю коронавірусу і відповідно локдауну. На відміну від інших хвиль, у нас немає відповіді, як ми підтримаємо бізнес під час локдауну.

Голова нашої партії «Голос» Кіра Рудик разом з колегами від нашої фракції внесли відповідні законопроекти щодо стимулів, звільнення від певних податків під час коронавірусу, щодо підтримки з бюджету, як ми робили за попередніх хвиль локдауну.

У мене до вас прохання. Я бачив із заяви, що ви також збираєтеся це зробити. Давайте зробимо на наступному тижні, щоб бізнес не помер під час чергової хвилі, яка чекає на локдаун та обмеження.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую.

Готові спільно об'єднатися і розробити такий проект стимулювання, тому що, як на мене, ми минулого разу доволі ефективно змогли зорганізуватися і дуже швидко прийняти відповідний законопроект у Верховній Раді, і допомогти тисячам фізичних осіб – підприємців і найманим працівникам, діяльність яких була обмежена в тих «червоних» зонах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Анатоліївно.

Питання від залу завершено. Юліє Анатоліївно, дозвольте ще я поставлю вам запитання. На жаль, нікому з попередніх міністрів економіки не вдалося запустити тієї реформи інтелектуальної власності, яка була проголосована у стінах цього парламенту. Досі ми не маємо оновленого національного органу інтелектуальної власності. Як на мене, це велика недооцінка того потенціалу, який сьогодні існує в Україні.

Я хотів би просити вас, щоб усе-таки одним із пріоритетних напрямів стала б підтримка українського інтелекту, можливість капіталізації українського інтелекту в українську економіку. Дуже прошу, зробіть усе, щоб будь-яка економічна реформа, яка голосується у стінах Верховної Ради, у подальшому отримала чітку й зрозумілу імплементацію в уряді. Будемо за це вам вдячні. Можете не відповідати, це просто вам така настанова.

Дякуємо вельмишановній пані Юлії Анатоліївні.

Слово надається голові Комітету з питань економічного розвитку Дмитру Андрійовичу Наталусі. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, комітет розглянув питання призначення Свириденко Юлії Анатоліївни на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України і вирішив підтримати зазначену кандидатуру, і рекомендувати Верховній Раді призначити Юлію Анатоліївну на цю посаду не в останню чергу завдяки тому, що ми щойно почули в цій залі, і завдяки тому, що ми говоримо в принципі однією мовою.

Юліє Анатоліївно, я дуже хотів би, щоб ви стали тим міністром економіки, за якого Міністерство економіки стане основним і центральним замовником не лише економічної політики, а й політики податкової, митної, бюджетної і більше того, напевно, політики монетарної. Тут у контексті співпраці з Національним банком, який, на жаль, своїми діями, на нашу думку, не зовсім сприяє, м'яко кажучи, розвитку кредитування для української економіки й промисловості. Ми хотіли б, щоб ви зайняли так само провідне місце, і готові вас у цьому підтримати. Це перше.

Друге. Безумовно, ви цілком праві щодо інструментів, якими ви збираєтеся це підтримувати. Лізингова компанія і Експортно-кредитне агентство, яке обов'язково треба перезапускати і не дозволяти, щоб за прикладом Мінстратег-прому попереднє бездарне керівництво дискредитувало всю інституцію загалом.

Третє. Нарешті я хотів би звернути увагу так само і на локалізацію. Ви багато про неї говорили, про це говорив мій колега Кисилевський. Це також одна із задач, над якою ми б'ємося вже другий рік. Ви будете четвертим міністром економіки, при якому, я сподіваюся, нарешті локалізація стане звичною частиною української економіки.

Наостанок. Будь ласка, зверніть увагу на кліматичні зміни і на *Green Deal*. У результаті введення СВАМ український експорт може подорожчати вже у 2030 році на 40 відсотків. Ми також готові говорити з вами і розпочати дискусію з приводу того, у який спосіб Україні виграти, а не втратити від цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили представлення кандидатів на посади міністрів, а тепер переходимо до обговорення. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. По 3 хвилини на виступ.

Слово надається народному депутату України Ковальову Олександрові Івановичу, депутатська група «Довіра».

КОВАЛЬОВ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 51, Донецька область, самовисуванець). Передаю слово Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Безумовно, нова кров, нове перезавантаження, якого чекали люди, – це добре. Депутатська група «Довіра» підтримуватиме сьогоднішнє рішення, яке відбуватиметься в Кабміні.

Я хотів би звернутися від Донбасу до Ірини Верещук. Ви високофаховий спеціаліст. Не один раз ви допомагали щодо наших звернень і Лукашева, і Вельможного, Сухова, Шахова вирішувати питання Донбасу. Реінтеграція – це мир і єднання. Це не боротьба лише за землю. Це боротьба за душі людей, за їхні серця, це розвиток економіки. Я вважаю, що ми зможемо все-таки продати законопроект [№ 2070](#) щодо вільної економічної зони Донбасу, щоб пішли гроші на Донбас саме тих інвесторів, які хочуть розбудувати Україну.

Стосовно Павла Борисовича Рябікіна, то я переконаний, що він, відпрацювавши на своїй посаді, як сказав, на 23 відсотки дав на-гора більше в бюджет України, впорається також із стратегічними підприємствами.

Ми бачимо, що робиться у вугільній галузі, і це стало сьогодні стратегічним напрямом в Україні. Вугільні склади пусті, шахтарям не платять грошей. Вважаю, що міністр з питань стратегічних галузей промисловості все-таки об'єднається з міністром енергетики і разом виведуть вугільну галузь на рівень нормальної розбудови. Луганська, Донецька області. Там мінімум 200 мільйонів тонн вугілля під землею, яке треба видобувати. Пропоную повернути шахтарів з Польщі, надати робочі місця і дати вугілля на-гора і в енергетику та тепло людям у квартири.

Щодо економіки та фінансів. Треба також негайно звернути увагу на тих людей, які сьогодні страждають. Це законопроект [№ 6064](#), який запропонувала наша група, щоб не біснувалися чиновники і не відключали від тепла, світла, води людей під час скрути, коли вони не можуть сплатити сьогодні за ЖКГ.

Майбутній міністр сказала про те, що працюватимемо і в наступному році дамо дешевші тарифи на ЖКГ. А треба робити сьогодні, зараз, щоб люди не страждали і не примерзали до ліжок під час скрути і голоду, щоб чотири вершники апокаліпсису зникли з нашої країни – голод, холод, скрута та смерть.

Я переконаний, що ви зможете все-таки разом спрацюватися і вивести нашу державу зі скрути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово Сергію Рудіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я. Шановні українці! 100 років тому в нашій сусідній державі Польщі генерал Пілсудський на руїнах двох імперій створив польську державу, яка впала за два тижні в 1939 році, як картковий будиночок. Тому що

неможливо було воювати кіннотою і шаблями з німецькою бронетехнікою, яка зайшла до Польщі. І до 1945 року в Польщі не було такого розуміння, як польська економіка, деокупація польських територій, польське державотворення і польський бюджет.

Сьогодні в нашій державі танк як зброя живе на полі бою 3-4 хвилини, не більше. Тому що ефективність протитанкових високочастотних ракет становить 93-94 відсотки. Для чого я зараз це розповідаю? Намагаюся пояснити, що від правильно вибраних пріоритетів в оборонній галузі, за які відповідає не лише міністр оборони, а й міністр, який зараз буде нами призначений на посаду, залежить, чи буде в Україні власна економіка, власний бюджет, власна національна безпека і багато чого іншого.

На кордонах з нашою державою досі перебувають 90 тисяч озброєних військових Російської Федерації, про це забувати не можна ніколи. Тому, товариство, сподіваюся, що в нас зміниться позиція держави щодо оборонного комплексу, ми втратили вже можливість для симетричної відповіді ворогу. На початку української незалежності в нас була 1 тисяча 240 ядерних боєголовок, з яких сьогодні немає жодної. Ми не можемо симетрично відповісти агресору в разі його нового озброєного втручання на територію нашої держави. Але в нас ще залишається потенціал асиметричної відповіді. Для цього нам треба будувати ракети, які мають стримати Росію-агресора від нового вторгнення на територію нашої держави. Для цього в нас є все. Є Конструкторське бюро «Південне», Південний машинобудівний завод, Павлоградський хімічний завод і ще є КБ «Арсенал». Так, ще є. Сімсот людей ще чекають, що їх не розміняють на 9 гектарів у центрі міста.

Тому я звертаюся до людей, яких ми зараз призначимо на посади, насамперед до міністра з питань стратегічних галузей промисловості. Утримайте нашу оборонку, і тоді для нас питання економіки, політики і реінтеграції буде не лише актуальним, а...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Федині Софії Романівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моїй колезі Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, у Давній Греції часом користувалися принципом демархії для того, щоб визначити політичного лідера. Якщо хтось не знає, що це таке, то нагадаю. Власне кажучи, визначали політичних лідерів шляхом жеребкування. Так ось, у мене таке враження, що влада

саме за таким принципом сьогодні діє, коли пропонує нам замінити одних міністрів на інших.

Ви знаєте, кандидатка, яка боролася активно за посаду міністра війни, стає кандидаткою на посаду міністра миру, і сама не розуміє чому. Так випав жереб. Ще вчора тут, у залі, ви подавали найкращого, цитую: «міністра економіки практично всіх часів і народів», який сьогодні поступається місцем черговому заступнику з Офісу Президента України. «А какая разница», так випав жереб.

Знаєте, відомі аналітики, журналісти, політологи намагаються зрозуміти, а якими ж принципами ви керуєтеся тоді, коли міняєте одних представників на інших. Яка логіка цих призначень? Висувають різні теорії щодо рівня балакучості, гнучкості, рівня цих людей, як вони вміють складатися в пазли, а насправді просто з гори спустили черговий список для ротації.

Якщо комусь досі незрозумілі принципи, то я вам привідкрию завісу цієї реальності. А принципи прості. Принцип лояльності до найвеличнішого лідера, як ви любите тут казати, усіх часів і народів, або до його самопроголошеного намісника – це, напевно, найголовніший принцип призначень. А як випав жереб – це, власне кажучи, єдина логіка цих призначень, і кваліфікація, дійсно, не має значення, і прізвища не мають значення. Тому в мене немає взагалі жодних запитань до цих кандидатів на посади міністрів.

Але в мене є запитання до pana Прем'єра, якби він, звичайно, чув.

Пане Прем'єре, це ваш вибір, чи ви так само дізналися... Пане Прем'єре! Ви ж не чуєте, звичайно, що вам робити тут, у парламенті, вирішувати якісь свої справи, а не слухати депутатів? Чи ви, так само, як і всі інші члени монобільшості дізналися про ті прізвища саме тоді, коли й вони, чи може за годину раніше?

У мене, власне, запитання до Президента. Коли ви, пане Президенте, нарешті, візьмете на себе повноту відповідальності за ситуацію в країні? Адже цими ротаціями, цими п'ятнашками ви знову намагаєтеся прикрити покращення вже сьогодні за вашого часу ось той славнозвісний чи сумнозвісний кінець епохи бідності, що ви обіцяли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШВАЧКО А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Павлу Сушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Сушко. Будь ласка.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги,

прошу уваги! Шановні колеги, я хочу нагадати вам, у якому критичному становищі зараз країна у сфері захисту дітей.

Шановна Ірино Андріївно, ви як майбутній віце-прем'єр за посадою будете відповідати не лише за міністерство, а й за всю сферу. Реформа деінституалізації, яка триває в Україні з 2017 року, яка мала на меті позитивні зміни зі створення умов в інтересах дітей, перетворилася в каральну машину зі знищення дитячих установ. Внаслідок бездумної ліквідації спеціальних шкіл діти опинилися без освіти. Внаслідок бездумної ліквідації дитячих будинків діти опинилися в лікарнях, в інших будинках, будь-де – лише не в сім'ї. У країні провалено усиновлення, у країні процвітає приховане сиріцтво. Українці, які хотіли б усиновити дітей, не можуть цього зробити, а діти не можуть отримати сім'ю та послуги.

Ірино Андріївно, ми разом з вами не могли стояти осторонь цієї проблеми. Ми разом з вами, колегами створили тимчасову слідчу комісію, яка встановила ці факти. Ми припинили бездумну ліквідацію спеціальних шкіл та закладів. Ми змінили стратегію. Ми скасували недолугі постанови уряду та напрацювали звіт, який направили до уряду. Цей звіт зараз лежить у міністерствах, але вони поодиночі, без координації уряду нічого не можуть зробити.

Ірино Андріївно, сподіваюся, що з вашим приходом ви візьмете під свій особистий контроль цей звіт, цю сферу та координацію уряду. Вірю, що ви долучитеся до створення державної служби України у справах дітей.

Вірю, шановні кандидати в міністри, що з вашим приходом ми разом з вами, з парламентом, з урядом та з Офісом Президента України, нарешті, наведемо порядок у цій сфері, щоб діти в нашій країні почували себе захищеними.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Прошу передати слово колезі з фракції пану Сергію Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Шановні радіослухачі! Фракція «Батьківщина» взагалі здивована таким принципом обговорення осіб на ключові посади в уряді. Зараз відбувається оновлення однієї третьої складу уряду, і ми фактично в одному виступі повинні обговорити чотири ключові посади. Тому оскільки за 3 хвилини це зробити неможливо, я сконцентруюся лише винятково

на ключовій посаді, яка стосується Першого віце-прем'єр-міністра – міністра економіки.

Мій колега Кучеренко не дарма поставив запитання, як можна було бути в наглядовій раді НАК «Нафтогаз України» і не помітити звіт Рахункової палати щодо 225 мільярдів гривень, які були використані НАК «Нафтогаз України» за нецільовим призначенням? Рахункова палата це встановила.

А чим займалася наглядова рада НАК «Нафтогаз України»? Як можна було бути членом наглядової ради НАК «Нафтогаз України», і не наглядова рада зробила заяву про те, що, виявляється, собівартість видобутого газу коштує 1 гривню за 1 кубічний метр, а особа, яка була призначена туди виконавчим директором, не громадянин України. Чи він не був пов'язаний зобов'язаннями, щоб міг відкрито називати це?

Як можна було бути членом наглядової ради і абсолютно не реагувати на ті космічні 40-мільйонні доларові премії, які виписало собі керівництво нібито за їх заслуги за виграш суду? Вибачте, а що Стокгольмський арбітраж виніс рішення на підставі хабарів чи на підставі 10-річної угоди про транзит газу, де принцип «плати або транзитуй» був визначальним?

Тому в нас виникає ключове запитання. Вкотре ми отримаємо не польського Бальцеровича, який вивів країну з кризи, і країна, яка була однією з найвідсталіших, стала передовою в досвіді проведення реформ.

На жаль, ми знову забудемо ключові прізвища міністрів економіки, прем'єр-міністрів, перших віце-прем'єр-міністрів, і це залишиться лише на папері, бо найперше, з чого починає уряд, з програми діяльності уряду, під що ми призначаємо міністрів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Железняку Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, ось завершується українська версія серіалу «Гра в кальмара», чергові міністри вибувають з гри і також чергові прибувають під оплески, без обіцянок і без пробачень. Ніхто не чув їх звіту і ніхто не почує, що ж вони зробили або, головне, не зробили на своїх посадах.

Але і це не є найбільшою проблемою. Проблемою є те, що в цьому уряді змінюється четвертий міністр економіки, а ми як отримуємо зростання не більше ніж 3 відсотки, так і будемо отримувати в 2022, 2023 і в 2024 роках, у цьому є проблема. Не є проблемою те, що у нас міністр Таран завалив все, що можна було, і створив безліч корупційних скандалів, а те, що не було планування, що зірвані поставки, що багато речей, які можна було зробити, як сьогодні говорив мій колега Сергій Рахманін, не було зроблено. А це життя людей.

Не є проблемою те, що це в нас уже третій міністр охорони здоров'я в уряді. Проблемою є те, що сьогодні ви разом підтримали законопроект Інни Совсун, яка замість уряду розв'язує проблеми з поставкою кисню, які треба було вирішити ще півроку тому. Не є навіть проблемою те, що в цьому уряді двічі не

була затверджена програма. Проблемою є те, що в уряді досі немає бачення, а куди вони ведуть країну. Не Офіс Президента, не Президент, а уряд має показувати нам цю програму. На жаль, ми її не бачили.

Шановні колеги, сьогодні багато з вас у приватних розмовах говорили про те, що ви вже не очікуєте під час голосування, а тим більше після, що в країні стало краще. Більшість цих голосувань буде для того, щоб у країні не стало гірше. І в цьому питанні, напевно, ви маєте логіку.

Непогані кандидати. Порівняно з тими, кого призначали (а їх у цьому уряді було вже багато), – непогані кандидати. Тому, шановні кандидати, ви йдете на складну місію. Дуже хотів би, щоб ви не залишилися на самоті серед натовпу невігласів, які вас будуть очолювати. Головне, щоб ви не стали частиною цього натовпу. Тому сподіваюся, що ви зможете на своїх посадах переконати нас, що зробили хоч трохи, але все-таки краще. Тому що гірше, ну, точно не хотілося б після двох років вашого панування.

Фракція «Голос» не голосуватиме за кадрові питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Папієву Михайлу Миколайовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Передаю слово Нестору Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Несторе Івановичу Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Шановні, Юліє Анатоліївно та Павле Борисовичу, від ваших відомств залежатиме економічна стабільність, а внаслідок і соціальна в нашій країні.

Хочу запропонувати вам поновити те, що було втрачено після 2013 року. Це, дійсно, може бути тим економічним і, як наслідок, соціальним проривом, який чекає вся Україна і, я сподіваюся, Президент України. А саме поновити економічну потужність нашої країни завдяки поверненню товарообігу в напрямі, який ми втратили.

Товарообіг з ЄС у відсотках, дійсно, зріс, але в реальних грошах майже не змінився. І це, на жаль, правда. А ось товарообіг з Росією зменшився (увага!) у п'ять разів, на 30 мільярдів доларів, з яких 12 мільярдів – це втрачений експорт українських підприємств. Тому щиро бажаю вам відновити відповідний напрям, якщо ви вболіваєте за економіку.

Стосовно... (У залі скандують: Ганьба! Ганьба!). Пане Миколо, ви як третій у державі маєте знати, що сьогодні ганьба була для вас у Закарпатті. Розберіться спочатку там (Шум у залі).

Я хочу звернутися до Ірини Андріївни. Ірино Андріївно... А де? А, вибачте. Пані Ірино, ви ще користуєтеся привілеєм бути в бордовому кріслі народного депутата України. Я знаю вас багато років, ще з Рави-Руської. Тоді, не знаючи вас особисто, ми, опозиція, стали на захист того «беспределу», який відбувся стосовно вас. Потім було різне в наших стосунках, але я відчув ваше бажання, як ви по-доброму, по-красивому говорили, як вийти з нашого дитсадочка у Верховній Раді. Ви хотіли йти на іншу роботу і спромоглися, і це добре.

Але я не можу погодитися і дискутуватиму з вами з приводу вашого головного бачення, без чого неможливе економічне зростання, а саме врегулювання кризи на Донбасі, повернення наших людей і територій під контроль української влади. Це неможливо, якщо ви не будете хотіти з ними говорити, саме з тими, хто там живе, а не з тими, з ким вам зручно говорити. Не ставте питання «кордон або вибори». Відповідь на це дали вам наші партнери з Франції та Німеччини у своїх кластерах, вивчіть їх. А як людина, яка разом з Медведчуком створила першу зустріч Тристоронньої контактної групи, можу вам сказати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення від фракцій і груп, у нас залишилися ще виступи народних депутатів. Прошу народних депутатів записатися на виступи, на це відводиться до 6 хвилин.

Слово надається народному депутату України Веніславському Федору Володимировичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, прошу передати слово Данилу Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, перед країною стоять неабиякі виклики. Фактично ми маємо один фронт на сході, інший фронт – боротьба з коронакризою. І в цей непростий час ми призначаємо міністрів, призначаємо людей, з якими ми вже працювали в різних іпостасях, працювали на інших посадах.

Особисто я хочу зазначити стосовно Юлії Анатоліївни Свириденко. У найважчі часи локдауну ми разом цілодобово, причому і з опозицією також, працювали над законопроектами щодо допомоги бізнесу. Ми разом приймали законопроекти щодо індустріальних парків, щодо «інвестиційних нянь», щодо

податкової частини. Ми разом у такому робочому класному режимі відпрацьовували дуже важливі законодавчі ініціативи.

Ця людина високопрофесійна, до речі, як і інші наші кандидати сьогодні. Я переконаний у тому, що вона значно підсилить економічний блок.

Я хотів би, щоб ми розуміли, чого ми чекаємо від економічного блоку і від розвитку економіки. Ми чекаємо впровадження тих принципів, які проголошували, коли йшли на вибори. Ми нарешті, не лише приймаючи закони, а й реалізуючи їх, підтримуємо українську промисловість.

Ми з вами будемо створювати нові робочі місця шляхом запровадження нових промислових підприємств з високою долею доданої вартості. Нам вдасться перетворити структуру вітчизняної економіки з сировинної, якою вона є внаслідок останніх семи років, на промислову, якою вона повинна бути в розвинутій країні. У результаті цього ми зупинимо відтік кадрів з України, створимо робочі місця і дамо можливість людям заробляти так, як вони заробляють у Європі.

На сьогодні у нас є вже певні здобутки – найвища за всю історію середня заробітна плата. Наша мінімальна заробітна плата перевищує мінімальну заробітну плату Росії, Білорусі та Молдови. Ми маємо приріст прямих іноземних інвестицій з початку року, на серпень – 4,2 мільярда доларів. Але цього, вочевидь, недостатньо, і я бажаю міністрам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова народну депутатку України Юлію Володимирівну Тимошенко, яка передає слово Олексію Юрійовичу Кучеренку.

Будь ласка, Олексію Юрійовичу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, абсолютно зрозуміло, що кадрова вакханалія, чехарда, яку нам пропонує сьогодні правляча коаліція, нічого спільного не має з якоюсь продуманою системою державного управління. Учора познімали якихось міністрів, віце-прем'єрів незрозуміло чому, сьогодні призначають. Я особисто маю позитивні симпатії і настрої стосовно деяких кандидатів на посади міністрів, але можу сказати, що, на жаль чи на щастя, ми не зможемо жодної кандидатури підтримати.

А тепер конкретно хочу сказати щодо найголовнішої, найважливішої в цій когорті посади Першого віце-прем'єра-міністра – міністра економіки. Запитайте, будь ласка, у будь-якої людини, у нашій країні взагалі є економіка? Два роки фракція «Батьківщина» намагається і вас, шановні колеги, переконати, і все суспільство. Без відповіді на запитання, – куди діваються гроші платників податків, де мільярдними сумами зникають у головній монополії країни – НАК «Нафтогаз України», ми не зможемо рухатися далі, бо ваші запевнення в щирій позиції ніколи не будуть сприйняті. Ви не можете бути щирими перед суспільством, поки не дасте відповідь: де 225 мільярдів гривень, про які було сказано у звіті Держаудиту? Куди і чому ділися гроші, десятки мільярдів, на програму «20/20»? Ці питання є тектонічними.

У цьому контексті хочу запитати. Як можна, перебуваючи на посаді заступника Голови Офісу Президента, який саме опікується енергетичними проблемами, проблемами так званих ринків: ринку газу, ринку електроенергії, де повний хаос, де сьогодні насувається катастрофа, претендувати на посаду міністра економіки? Як можна було за цю каденцію не навести елементарного порядку, не провести аудиту НАК «Нафтогаз України», не дати відповіді українському суспільству на головне тектонічне запитання: яка реальна собівартість українського газу? Чому українці переплачують у п'ять або в сім разів за цей український газ? Чому сьогодні наш бізнес на межі виживання, бо мусить споживати газ по ціні 35-40 гривень?

Це ключові відповіді. І переконувати суспільство, що пані Юлія зможе дати на ці запитання відповіді на посаді Першого віце-прем'єр-міністра – міністра економіки, це цілком не щира позиція, це маніпулятивна позиція. Тому ми таку вашу так звану кадрову політику не сприймаємо категорично. Думаю, що й український народ її не сприйме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення питань завершено, переходимо до прийняття рішень. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставиться на голосування пропозиція... Шановні колеги, будь ласка... Місце роботи – у парламенті. Прошу запросити колег до сесійного залу.

Колеги, відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставиться на голосування пропозиція про призначення Верещук Ірини Андріївни Віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Вітаю, Ірино Андріївно. Бажаємо вам натхнення.

Шановні колеги, це тільки перше голосування.

Прошу показати по фракціях та групах.

Відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставиться на голосування пропозиція про призначення Рябікіна Павла Борисовича міністром з питань стратегічних галузей промисловості України.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Вітаємо також Павла Борисовича.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставиться на голосування пропозиція про призначення Свириденко Юлії Анатоліївни Першим віцепрем'єр-міністром України – міністром економіки України.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято *(Оплески)*.

Вітаємо Юлію Анатоліївну, і бажаємо всім колегам...

Друзі, будь ласка, не розходьтесь. Прошу профільні комітети разом з Апаратом оформити відповідні постанови за наслідками прийнятих нами рішень *(Шум у залі)*. Прошу показати по фракціях та групах.

Шановні народні депутати, згідно з частиною третьою статті 7 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» у разі внесення на розгляд Верховної Ради України подання щодо призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України особи, яка є народним депутатом України, до подання додається особиста заява народного депутата України про дострокове припинення депутатських повноважень у разі призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України. Питання про дострокове припинення повноважень народного депутата України розглядається невідкладно Верховною Радою України після призначення його членом Кабінету Міністрів України на тому ж пленарному засіданні.

Тому відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України, статті 7 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» народний депутат України Ірина Андріївна Верещук написала заяву про складення нею депутатських повноважень у зв'язку з призначенням на посаду члена Кабінету Міністрів України.

Шановні народні депутати, прошу підготуватися до голосування.

Відповідно до статті 81 Конституції України, статті 7 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставиться на голосування пропозиція про дострокове припинення повноважень народного депутата України Верещук Ірини Андріївни.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Прошу Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Тому для складення присяги на трибуну запрошується віце-прем'єр-міністр України – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Андріївна Верещук. Будь ласка.

ВЕРЕЩУК І.А., *віце-прем'єр-міністр України – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України*. Присяга члена Кабінету Міністрів України.

«Я, Верещук Ірина Андріївна, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства».

Колеги, дякую.

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Андріївно, дякуємо. Сподіваємося, ви працюватимете не менш ретельно, аніж працювали народним депутатом України. Тільки віддайте, будь ласка, присягу, ми маємо її докласти до справи (*Шум у залі*).

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр з питань стратегічних галузей промисловості України Павло Борисович Рябікін. Будь ласка, Павле Борисовичу.

РЯБІКІН П.Б., *міністр з питань стратегічних галузей промисловості України*. Присяга члена Кабінету Міністрів.

«Я, Рябікін Павло Борисович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо, Павле Борисовичу. Займіть своє місце в ложі уряду. Також бажаємо вам звершень на благо України.

Для складення присяги на трибуну запрошується Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр економіки України Юлія Анатоліївна Свириденко.

Будь ласка, Юліє Анатоліївно.

СВИРИДЕНКО Ю.А., *Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр економіки України.* «Я, Свириденко Юлія Анатоліївна, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Вітаємо вас також, Юліє Анатоліївно, і бажаємо потужного економічного поступу на благо нашої держави.

Шановний пане Прем'єр-міністре, ваш уряд доукомплектований, працюйте.

Дякую, колеги, ми завершили розгляд цього питання.

Наступне питання – призначення Штучного Вячеслава Васильовича Керівником Апарату Верховної Ради України (*Оплески*).

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? (*Шум у залі*). Без обговорення? З обговоренням. Друзі, я не можу піти іншим шляхом.

Шановні колеги, може ми зекономимо час і підемо... Ні. Я розумію, є люди, які принципово наполягають на необхідності обговорення, не можу відмовити.

Тому, шановні народні депутати, згідно з пунктом 35 частини першої статті 85 Конституції України, статті 8 Регламенту Верховної Ради України Керівник Апарату Верховної Ради України призначається на посаду Верховної Ради України. Відповідно до статті 8 Регламенту Верховної Ради України кандидатуру на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України визначає і пропонує Голова Верховної Ради України. Тому вноситься пропозиція про призначення Керівником Апарату Верховної Ради України Вячеслава Васильовича Штучного.

Пропонується такий порядок розгляду питання: виступ кандидата на посаду – до 5 хвилин... (*Шум у залі*). Друзі, я запропонував... Ще раз, давайте домовимося, я зачитаю, хто не бажає, просто не беріть слова. Але бажаючи повинні виступити, це їхнє святе право.

Ви вже не хочете? Були дві фракції, які хотіли... (*Шум у залі*). Секунду, друзі. Якщо можна, я попрошу керівників фракцій підійти на 1 хвилину, після цього ми приймемо рішення, а ви не розходьтесь.

Прошу керівників фракцій і груп підійти до мене.

Шановні колеги, парламент – це місце не лише для дискусій, а й для прийняття мудрих рішень. Була внесена така пропозиція. Зараз ми проголосуємо

за скорочену процедуру, дамо можливість виступити лише два – за, два – проти і перейдемо до прийняття рішення, якщо ви не проти.

Шановні колеги, з вашого дозволу ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою у форматі: доповідь, два – за, два – проти, і після цього переходимо до голосування. Прошу підтримати таке рішення.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Слово надається кандидату на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України Вячеславу Васильовичу Штучному. До 2 хвилин, Вячеславе Васильовичу (*Шум у залі*).

ШТУЧНИЙ В.В., кандидат на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Для мене велика честь сьогодні стояти на цій трибуні, дякую всім за довіру.

Я не зупинятимуся на тому, що ми зробили у 2019 році під час початку реформи парламенту й Апарату. Зупинюся на тому, що треба буде зробити.

По-перше, у взаємодії та плідній комунікації з народними депутатами України Апарат насамперед повинен дотримуватися Регламенту Верховної Ради України. По-друге, ми повинні пришвидшити процеси діджиталізації та бути сучасними не тільки в питаннях електронного документообігу, а й у питаннях допуску до приміщень Верховної Ради, використання службового автотранспорту тощо. Як ви вже знаєте, нам вдалося запустити електронний документообіг і забезпечити роботу парламенту онлайн під час карантинних обмежень, але ще є над чим працювати. По-третє, спільно з керівництвом Верховної Ради та, звісно, у взаємодії з народними депутатами України ми повинні плідно працювати над проектом Закону «Про парламентську службу». Дуже важливим, думаю, є питання утворення дослідницької служби, яка посилить інформаційно-аналітичну складову роботи парламенту. І ще одним важливим моментом є утворення тренінгового центру, який використовуватиметься та працюватиме як для працівників Апарату, так і для народних депутатів України.

Актуальним є питання посилення прозорості та відкритості Верховної Ради України, проведення реформ парламентського телеканалу «Рада», щоб зробити його конкурентоспроможним... (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вячеславе Васильовичу. Ви багато сказали, а зробимо ще більше, я вірю в це. Сідайте, будь ласка.

Шановні колеги, слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку. Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув пропозицію Голови Верховної Ради України Стефанчука Руслана Олексійовича щодо призначення на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України Вячеслава Васильовича Штучного.

Відповідно до положень пункту 35 частини першої статті 85 Конституції України, частини четвертої статті 91 Закону України «Про державну службу» Керівник Апарату призначається на посаду парламентом у порядку, визначеному Конституцією та Регламентом Верховної Ради України. Водночас положеннями статті 8 Регламенту передбачено, що кандидатуру на посаду Керівника Апарату визначає і пропонує Верховній Раді Голова Верховної Ради України.

Нагадаю, що з 16 липня 2020 року до сьогодні посада Керівника Апарату Верховної Ради України є вакантною. Отже, у підсумку розгляду цього питання комітет рекомендує Верховній Раді включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України позачергово без голосування питання стосовно призначення Штучного Вячеслава Васильовича на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України і розглянути його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, ми домовилися: два – за, два – проти. Прошу народних депутатів, які бажають виступити щодо цього питання, записатися.

Слово надається народному депутату Руцишину Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку *(одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»)*. Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Дякую. Знаєте, дійсно, рік без Керівника Апарату Верховної Ради України дається взнаки на роботі та якості як всієї Верховної Ради, так і окремо взятого народного депутата. Це позначається на якості та швидкості прийнятих або неприйнятих вчасно тих чи інших рішень. Мовчу вже про перепустки до будівель, комітетів Верховної Ради, які періодично є трампліном поразок і перемог, як дістатися до приміщень Верховної Ради, особливо колегам або міжнародним партнерам.

До того ж хочу нагадати, що 27 – 30 травня 2022 року вперше ми прийматимемо Парламентську асамблею НАТО, яка має відповідні вимоги, і парламент, безперечно, буде головним суб'єктом під час візиту наших колег і партнерів.

Мені дуже хотілося б, щоб ми, дійсно, прийняли їх на надзвичайно високому рівні, і щоб з Києва парламентарії інших країн поїхали задоволені, з відчуттям і розумінням, що все було проведено на найвищому, зокрема парламентському рівні.

Тому, шановні колеги, час визначатися з ім'ям і прізвищем людини, яка або провалить, або, дійсно, налагодить нормальну комунікацію і роботу не лише народних депутатів, а й усього організму Апарату Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Геращенко Ірині Володимирівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, спікеріада в парламенті розпочалася саме із звинувачень монобільшістю свого першого номера – пана Разумкова у порушенні Регламенту і непризначенні Керівника Апарату Верховної Ради України. Тому сьогодні дуже гарна нагода під час цього обговорення все-таки подивитися, як нове керівництво парламенту дотримується Регламенту.

Я вдруге сьогодні змушена повторити, що вже тиждень чекає рішення регламентного комітету, де одностайно підтримали питання щодо відсторонення пані Третякової від п'яти пленарних засідань, і це голосування не включається до порядку денного. Чому? Щойно голосування за нових міністрів і міністерок показали чому – тому що не існує ніякої монобільшості: 197 голосів за міністрів дали «слуги», а підголосувували олігархічні групи. Голос Третякової, звичайно, був безцінним, щоб не було 196 голосів.

Ми вимагаємо, щоб після цього голосування, пане головуєчий, я вдруге до вас звертаюся, ви внесли на голосування пропозицію щодо відсторонення пані Третякової від п'яти пленарних засідань.

Стосовно пана Штучного... Зараз до вас звертається опозиція, відволікніться від «слуг» і зверніть, будь ласка, на нас увагу. Хочу нагадати регламентні норми, що і влада, і опозиція, ті, хто читають, таблиці, мають отримати їх з поправками за десять діб. А не так, як це відбувалося вчора, коли головуєчий грубо порушив Регламент, і на голосування внесли так званий законопроект про олігархів, коли таблиці не було навіть в електронному вигляді на сайті Верховної Ради України.

Також закликаємо, щоб правильно формувався порядок денний згідно з пропорційністю фракцій. Хочу нагадати, як бачимо, сьогодні вся країна – пріоритети монобільшості. Призначити Керівника Апарату Верховної Ради України – це дуже важливо. А законопроекти опозиції, у яких підвищуються виплати щодо субсидій, зарплати лікарям до порядку денного знову не включаються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Івченку Вадиму Євгеновичу, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є. Прошу передати слово колезі Альоні Шкрум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, слава Богу, ви завершили з політичними призначеннями. Але це призначення не є політичним. Думаю, важливо пояснити, зокрема українцям, що означає ця посада, і чому вона є важливою.

Йдеться про Керівника Апарату Верховної Ради України. Це не політичне призначення. Це не може бути представник однієї фракції або партії, яка перемогла на виборах, або Офісу Президента. Це має бути представник якраз усього парламенту. Його робота надзвичайно важлива, тому що він не лише допомагатиме нам якісно працювати, а й очолюватиме роботу понад тисячі державних службовців в Апараті Верховної Ради України, понад тисячі фахівців – економістів, юристів, працівників патронатної служби. Саме він має гарантувати чесні, незалежні висновки на законопроекти, роботу секретаріатів, виправлення наших інколи помилок, особливо зроблених у турборежимі. Ми перед ним ставимо завдання – зберегти і примножити державну службу в Апараті.

Знаєте, колеги, я колись дуже мріяла, щоб державні службовці були незалежними від політики і обиралися за фахом, а не за критерієм лояльності. На жаль, в країні цього не сталося, але в Апараті державна служба все ще збережена. Сподіваюся, вона буде збережена і стане прикладом професійності.

Також ми маємо подякувати тій людині, яка сьогодні виконує обов'язки Керівника Апарату Верховної Ради України – пану Теплюку Михайлу Олексійовичу, який нещодавно відсвяткував 30 років державної служби на посаді в Апараті Верховної Ради України. Думаю, його високоякісна робота є прикладом для більшості державних службовців і точно для більшості політків у цій країні (*Оплески*). Сподіваюся, він і надалі працюватиме, надаючи чесні, професійні, незалежні, якісні висновки Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

А за цю кандидатуру на посаду Керівника Апарату ми голосуватимемо, сподіваючись на розбудову державної служби не лише у Верховній Раді, а й у країні загалом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Павленку Юрію Олексійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Фракція «Опозиційна платформа – За життя» буде підтримувати запропоновану вами кандидатуру на посаду Керівника Апарату Верховної Ради України. Сподіваємося, новообраний Керівник Апарату буде відповідально і однаково ставитися до кожного народного депутата, до кожної фракції, не надаючи перевагу одній із фракцій або монобільшості.

Також сподіваємося, і, Вячеславе Васильовичу, звертаюся до вас з вимогою відповідально поставитися до кожного працівника Апарату Верховної Ради України. Ви маєте честь очолити найпрофесійніший Апарат органу державної влади. В Апараті Верховної Ради України сьогодні зібралися найкращі фахівці кожної із галузей, тому висновки і пропозиції, які надходять сьогодні від Апарату, є, дійсно, надзвичайно фаховими, і важливо було б нам всім до них дослухатися.

Тому фракція «Опозиційна платформа – За життя» підтримуватиме вашу кандидатуру і буде чітко, і жорстко контролювати всі ваші дії на посаді Керівника Апарату Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати...

Сергій Ярославович Рудик, і після цього переходимо до голосування. Прошу зайняти свої робочі місця.

Будь ласка.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Коли відправляли у відставку Вячеслава Васильовича, я не голосував. Поясню чому.

Коли я захворів коронавірусною інфекцією у першій сотні українців, нікому в цьому парламенті не було діла, що там відбувається зі здоров'ям у Рудика: ані Голові Верховної Ради, ані його заступникам. Потім захворіла інша моя колега, і нікому, крім Вячеслава Васильовича, це не боліло. Він з нами няньчився, і я особисто це ціную.

Хочу побажати йому, я зараз буду голосувати за повернення його на цю посаду, залишатися таким же людяним і пам'ятати, що посади приходять і відходять, а людські стосунки залишаються. Як ти з людьми, так і люди з тобою. Іншим кандидатам на високі посади бажано б це пам'ятати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович, і переходимо до голосування.

Шановні народні депутати, ваші пульти знаходяться там. Будь ласка, займіть свої робочі місця.

Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Наша депутатська група підтримає цю кандидатуру на посаду Керівника Апарату, адже парламент рік працював без керівника, дай Боже, щоб він почав працювати і наводити порядок у цьому залі.

До речі, хотів би подякувати Вячеславу Штучному, який допомагав Сергію Вельможному, коли він захворів на коронавірус, і мені, і багатьом, як сказав Сергій Рудик, він допомагав у цьому питанні. Перекоаний, що в майбутньому ми зможемо все-таки навести в парламенті порядок.

Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Згідно з пунктом 35 частини першої статті 85 Конституції України, статті 8 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про призначення Керівником Апарату Верховної Ради України Вячеслава Васильовича Штучного.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Вітаємо Керівника Апарату Верховної Ради України з призначенням на відповідальну посаду. Прошу Апарат Верховної Ради оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Дякую.

Вячеславе Васильовичу, вітаю.

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Хто виступатиме? Соломія Бобровська...

Будь ласка, виходьте, хто виступатиме.

БОБРОВСЬКА С.А. Об'єднання «Справедливість», колеги, друзі, депутати, які знали Катерину Гандзюк або були знайомі з її діяльністю, чи знають її друзів, які вже третій рік відстоюють право, щоб нарешті знати імена та прізвища не лише виконавців, а й замовників цього ганебного вбивства.

Сьогодні ми розпочали засідання хвилиною мовчання, щоб вшанувати пам'ять Катерини Гандзюк. Сьогодні наші друзі поїхали до неї на цвинтар. Знаєте, я більш ніж переконана, що вона для нас, для всієї України стала людиною, яка показала спрут, спайку центральної влади, київської, місцевої, місцевих еліт і дуже часто поліції. Думаю, нічого нового для вас цим не відкрию. Усі президенти, місцеві влади цим користувалися, прикривали... Знаєте ж схему, коли рука руку мис, і коли переборщують з виконанням завдань.

Так сталося в ситуації з кислотою, яку вилили на Катерину в липні. На жаль, хлопчина, який це зробив, влітку вже вийшов з в'язниці за умови співпраці

зі слідством. На жаль, це слідство з моменту звільнення Рябошапки і Трепака нікуди не зрушилося.

У мене величезне прохання до міністра внутрішніх справ України, зокрема до Генерального прокурора, дати хід цим справам, щоб нарешті ця каденція парламенту поставила крапки, хто був замовником вбивства Катерини Гандзюк.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пам'ятаю 1 листопада 2018 року, коли в Україну приїхала Ангела Меркель, – приклад Каті для наслідування. Ми тоді подарували Ангелі Меркель футболку, таку яка зараз на нас, і Катя ще встигла це побачити і потішитися, що вона-таки, нехай і дистанційно, але зустрілася з прикладом жіночого лідерства на той час.

Це наша з вами відповідальність. Думаю, якби вона була жива, це скликання було би зовсім іншим. Дуже дякую владі, яка зараз не гальмує, щоб розслідування відбувалося. На жаль, наша судова система дуже повільно встановлює справедливість.

Але дуже прошу всіх, дякую парламенту, який встав, проконтролювати, щоб справедливість не лише в цій справі, а й у справах сотень громадських активістів була доведена до кінця, і ми таки заслухали звіт ТСК не про факти, а про досягнення.

ВАСИЛІВ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Як голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуваннями нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017 – 2018 років закликаю (звіт тимчасової комісії поданий 2 грудня 2020 року) зараз включити звіт ТСК до порядку денного і в цей день проголосувати. Це буде велика подяка всім, хто боровся за справедливість у справі Катерини Гандзюк, – руху Катерини Гандзюк, Українській Гельсінській спілці, правозахисникам, які поклали сотні годин свого життя на це.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, сьогодні на нараді з головами депутатських фракцій та груп було прийнято рішення невідкладно розглянути проект Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуваннями нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017 – 2018 років» ([№ 4445](#)). Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України це питання

включається до порядку денного сесії позачергово без голосування. До того ж у нас була домовленість, що ми без обговорення зараз проголосуємо це питання.

Шановні народні депутати, якщо немає інших ініціатив, переходимо до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуваннями нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017 – 2018 років» ([№ 4445](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Дякую.

Щодо проекту постанови № 6270, ще, на жаль, не готові документи, тому одразу переходимо до законопроекту № 3205-2. Прошу народних депутатів підготуватися.

На трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань аграрної та земельної політики Чорноморов Артем Олегович. Будь ласка (*Шум у залі*).

Я вже отримав від деяких народних депутатів ті поправки, на яких вони наполягатимуть. Тому хочу запитати, як краще побудувати нашу роботу? Можливо, давайте почнемо з тих депутатів, які вже подали поправки, а тоді я попрошу інших це зробити?

Шановні колеги, звернулися народні депутати... Для того щоб встигли оформити ті пропозиції, які ставитимуться на голосування, давайте оголосимо технічну перерву на 15 хвилин, щоб всі могли... І після цього повернемося до сесійного залу о 14 годині 35 хвилин.

Оголошується перерва до 14 години 35 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо наше пленарне засідання. Ми знаходимося в розгляді проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» ([№ 3205-2](#)). Йдемо по поправках.

Поправка 1. Народний депутат Кабаченко Володимир. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Поправку 1 комітет відхилив. У ній пропонується визначити, що Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві буде саме і виключно державним. Оскільки фонд створюється державою в особі Кабінету Міністрів України,

а його учасниками водночас можуть бути держава та юридичні особи, то логічно, що й сам фонд матиме у своїй назві слово «державний». Надання статусу державного такому фонду, а також закріплення такої назви надасть додаткових гарантій в діяльності фонду з боку держави.

Прошу підтримати поправку 1.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні. Поправка 1 відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 4. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, я попросив би зараз 3 хвилини, щоб обґрунтувати ключові моменти своїх поправок, а далі я надам вам той перелік поправок, кожна з яких прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте для обґрунтування 4 хвилини Сергію Владиславовичу, а далі підемо за попоправками. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую. Я вдячний, що комітет дослухався до тієї концепції, яку викладали я і мої колеги по фракції «Батьківщина», що 11 поправок враховано. Але є ключова розбіжність. Хочу застерегти зал, щоб ми розуміли, у чому різні підходи, яка історія відносин, бо, переконаний, цей кредит Світового банку повинен використовуватися виключно фермерськими господарствами. Власне далі ви побачите, щоб не було подвійного тлумачення, саме ця стаття це визначатиме.

У чому суттєва розбіжність? Позиція моя та колег по фракції, яку вони презентуватимуть у своїх поправках, полягає в наступному. Для того щоб підтримати малого та середнього землевласника – фермера, кількість яких за ці роки, ви знаєте, катастрофічно скорочується, необхідно, щоб кошти, зокрема міжнародної допомоги, як відомо, це кошти саме Світового банку, безпосередньо спрямовувалися на відшкодування кредитів. Але в жодному разі не використовувалися для того, щоб заставою була земля, яка потім через невиконання фермерами зобов'язань переходила від них в іншу власність.

Саме в цьому суть практично всіх поправок до законопроекту, їхній перелік я передав. Кожна з цих поправок – це фактично різний підхід. Або це створений як комерційна установа якийсь фонд, у якого є правління, який отримує заробітну плату, яких потім через якийсь час ми не знайдемо, тому що невідомо хто звітуватиме за ті кошти, які були. Таких фондів за історію України маємо десятки прикладів. У такий спосіб міжнародна допомога не може бути розбазарена.

Є державні банки, які мають історію кредитної політики тих, хто до них буде звертатися, і можуть проконтролювати це за роки, а, можливо, й десятиліття, щоб не траплялися шахраї, щоб не було схем, які дозволяють відмивати кошти міжнародної допомоги. Саме це контролюватиметься державними банками. А фонд – це лише об'єднання, яке дозволяє це робити у спосіб, що регламентується нашими поправками. На жаль, у концепції, поданій комітетом, фонд – це установа, яка проводить всі фінансові операції, гарантії тощо.

Оскільки 11, думаю, важливих поправок враховано, пропоную рухатися далі (я вам передав перелік моїх поправок) по кожній поправці, для того щоб ми могли їх проговорити. Тож все-таки це установа, яка розпоряджається коштами міжнародних організацій і, можливо, державними коштами, якщо вони туди будуть заведені, чи це прерогатива виключно банків, які мають можливість абсолютно чітко контролювати кожен кредит, дати фермерам той механізм, який здешевить ці кредити, які підуть на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Пропоную одразу перейти до вашої поправки 4.

Поправка 4. Соболев Сергій Владиславович. Комітет її відхилив.

Сергію Владиславовичу, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. У цій поправці чітко встановлюються вимоги до учасників та кредитів, частина зобов'язань за якими гарантується, а також критерії, визначені в законопроекті. Мені незрозуміло, навіть якщо йти за вашою концепцією, чому ви відхилили поправку до статті, що була в першому читанні, у якій чітко встановлювався перелік критеріїв. Щоб потім не сталося так, що 450 мільйонів доларів, які були надані, пішли за вітром. Згадайте цю страшну історію з Молдовою, де зник 1 мільярд євро допомоги. І це питання розслідується вже роками. Щоб цього не сталося, дуже важливо чітко визначити цей перелік.

Прошу комітет це підтримати, це очевидно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коротко позиція комітету.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний колего, дякую за ваше запитання і за вашу поправку, але хотів би наголосити, що не раз вже відповідали на це запитання, що там визначено основний критерій, яким в принципі і відстоюють інтереси, – це фермерські господарства, сільгоспвиробники, у яких до 500 гектарів землі, мають право звернутися до Фонду часткового гарантування кредитів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 4 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 5. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Шановний Артеме Олеговичу! Шановні колеги! Насамперед ми маємо зрозуміти, а я впевнений, що кожен з нас розуміє, що цей законопроект є абсолютно корупційним. На жаль, склалася дивна традиція, в силу якої жоден законопроект із так званої реформи щодо відкриття ринку землі, не потрапив на розгляд до Комітету з питань антикорупційної політики. Але, на щастя, понад рік тому Комітет з питань антикорупційної політики підписав меморандум з організацією, що надає антикорупційні висновки щодо кожного законопроекту, який реєструється у стінах Верховної Ради України. Так ось повертаючись до законопроекту № 3205-2, ця організація, а саме Інститут законодавчих ідей, визнала цей законопроект як абсолютно корупційний і зазначила чотири кричущих...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 5 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 8. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Руслане Олексійовичу, я прошу щодо поправок 8, 43, 54, 77 і 107 надати мені 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 8, 43...

ІВЧЕНКО В.Є. Поправки 54, 77 і 107.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте 3 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Знаєте, у чому проблема цього законопроекту? По-перше, він не писався аграрним комітетом і вказаний автор точно не був ініціатором теорії, що таке фонд гарантування кредитів.

Насамперед це не гроші, цей фонд страхує перший внесок банку. Це відносини між фондом і банком. Скажіть, будь ласка, чи дасть цей фонд можливість кредитувати маленьких фермерів або сімейні фермерські господарства. Банки завжди беруть заставу з коефіцієнтом 0,5, завжди потребують кредитну

історію. Цей фонд не буде фінансувати маленьких фермерів, у цьому і є проблема, проблема у філософії.

Фракція «Батьківщина» навпаки пропонувала, якщо і створювати фонди підтримки господарств, вони мають надавати прямі кошти сімейним фермерам, наприклад, на придбання якогось обладнання тощо, саме через фонд можна це робити. Зокрема, фонди можуть гарантувати перший внесок, якщо банк буде давати кошти.

Головне – повністю змінити кредитування, яке сьогодні відбувається в банківському секторі. Коли в Україну заходять інвестиції, участь банківського капіталу – 5 відсотків. Банки не кредитують прямий сектор, банки не кредитують промисловість, банки намагаються в спекулятивний спосіб через ОВДП заробити кошти у зв'язку з тим, що вони не хочуть ризикувати, вкладати в українську промисловість або в нашому контексті – аграрний сектор. Ми як законодавці маємо зобов'язати банківську систему, коли ви вже прийняли ринок землі, і фонд працювати таким чином, щоб користь могли отримати дрібний та сімейний фермери. Колеги, це соціальний аспект на селі, це робочі місця. Чотири мільйони людей не мають статусу товаровиробника. Тож дайте їм можливість отримати цей статус, бути сімейними фермерами. Двадцять відсотків з них – це мільйон робочих місць. І цим має хизуватися міністр, виходячи на трибуну, і не казати, що ми взяли зайві кошти десь з-за кордону, а говорити, що ми створили 100 тисяч, 200, а завтра створимо мільйон робочих місць. Так має працювати аграрна політика в країні і так має працювати такий закон. А філософія цього законопроекту не дозволить малому і сімейному фермерам користуватися перевагами, які сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадиме Євгеновичу, ви наполягаєте на голосуванні, чи можемо йти далі?

Наступна поправка 10... *(Шум у залі)*. Ставити їх на голосування? Ні, я розумію, ми дійдемо до... Махніть... Давайте дійдемо до тих п'яти, я тоді вам надам, тому що... Я записав поправки, які ви зараз проговорили.

Поправка 10. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую. Ця поправка стосується ключового питання: для кого будуть йти ці кошти? Давайте пригадаємо, як створювалися фермерські господарства. Їм передали в постійне користування з правом спадщини землю. Це початок 90-х років. Потім їм здешевлювали... Як ні? Сьогодні ви забрали це Земельним кодексом, але тоді так було, і вони залишали у спадок своїм дітям по 50 гектарів землі, яку ви змушуєте їх викуповувати. Це перше.

Друге. Їм надали підтримку шляхом здешевлення кредитів, а щодо відсотків, гарантували, що в такий спосіб вони фактично зможуть закупити зерно, техніку і таке інше.

Так ось у моїй поправці йдеться про конкретний, а не розмитий запис, щоб це стосувалося виключно фермерських господарств і не було двозначності. У цьому моя поправка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Ставиться на голосування поправка 10 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 11. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Повертаючись до антикорупційної тематики і, на жаль, корупційності даного законопроекту, тут, шановні колеги, можете обирати: і дискреція повноважень, і правова невизначеність, і використання оціночних понять, я так можу продовжувати дуже довго, давайте перейдемо до конкретного прикладу. Якщо Артем Олегович погодиться відповісти на це запитання, я буду заздальгідь дуже вдячний.

Наприклад, у проекті банально не визначена організаційно-правова форма фонду: чи це буде акціонерне товариство, чи товариство з обмеженою відповідальністю, державна чи інша правова установа, що робить неможливим вирішення таких базових та принципових питань, як наприклад, порядок формування статутного капіталу фонду, порядок його збільшення чи зменшення та ряд інших питань. Скажіть, будь ласка, чому ви не хочете врегулювати саме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 11 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 12. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, прошу з поправки 12 до поправки 75 включно надати мені 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, ті, які нас зараз дивляться по телебаченню чи слухають по радіо, хочу розпочати з того, що цей законопроект – це, по суті, продовження продажу сільськогосподарської землі, зокрема підприємствам з іноземним капіталом, практично іноземним учасникам ринку землі. Я просто хочу, щоб усі розуміли, про що взагалі йдеться.

Ви всі пам'ятаєте, як в цьому залі вночі під час епідемії COVID-19, під час карантину приймався закон щодо розпродажу сільськогосподарської землі. Але це було першочергове питання – задовольнити світових міжнародних лобістів, зокрема монополії, що працюють всередині України, щоб українська земля пішла з молотка. Пам'ятаєте, як тоді в цьому залі з лихвою набралися голоси, щоб продати українську землю? Повірте, далеко не фермерам, тому що спочатку вони хотіли дати в одні руки по 200 тисяч гектарів землі, потім – одразу продавати землю іноземцям, зрештою вони знайшли варіант, яким думали заткнути вуха і закрити очі українському суспільству, що, скажімо, два роки ми продаємо громадянам України по 100 гектарів землі, а через два роки – по 10 тисяч гектарів іноземцям і так далі. Але це обман, тому що той закон передбачав право володіння сільськогосподарською землею іноземним банкам (це всі знають), і тільки на два роки дається право ніби-то купувати землю фермерам, а потім іноземцям по 10 тисяч гектарів.

Можу сказати, що це був великий обман, і на українській сільськогосподарській землі сьогодні вже проводяться і готуються великі спекулятивні операції. Зараз оформлюються тисячі договорів на продаж земельних паїв, і не думайте, не на фермерів, а на посередників, на фунтів, які просто прізвище мають, але не мають ніякого аграрного бізнесу, на яких за два роки накопичать пласти землі, а потім їх перепродаватимуть за спекулятивними цінами, втридорога, забираючи в України сільськогосподарську землю і заробляючи на цьому трильйони. Ось так вони сьогодні поводяться.

Наша команда пішла до Конституційного Суду, тому що в законі щодо розпродажу сільськогосподарської землі порушено практично 21 стаття Конституції України. Рано чи пізно, коли в країну прийде притомна патріотична українська влада, Конституційний Суд, який сьогодні навмисно паралізований владою, скасує цей закон.

Також наша команда звернулася до людей і відповідно до закону про проведення всеукраїнського референдуму спробувала його провести. Але, на жаль, Центральна виборча комісія, більшість якої складають представники влади, заблокувала проведення референдуму проти продажу сільськогосподарської землі. Це було зроблено навмисно, і тому референдум – це фейк, про який вони вам говорять. Насправді люди не можуть захистити свої права і провести референдум. Але ми пішли в суд для того, щоб оскаржити рішення Центральної виборчої комісії, і перша інстанція суду визнала, що рішення ЦВК щодо заборони проводити референдум проти продажу сільськогосподарської землі було незаконним. Ми очікуємо рішення другої інстанції, але це час. Вони протягують законопроект, який зараз голосуватимуть, знову під час карантину, знову тягнутимуть майже до ночі, тому що багато часу це розглядатиметься. Вони хочуть за такою хитрою схемою все-таки продавати сьогодні землю іноземним фондам.

Наступного разу, коли я виступатиму через певний час, дай Боже, мати 5 хвилин, детально вам розповім, як цей законопроект щодо розпродажу сільськогосподарської землі, який зараз хочуть проголосувати, працюватиме, і як Україну позбавлятимуть сільськогосподарської землі, а фермерів майбутнього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 17. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 17 є ключовою. Ми разом з авторами законопроекту у першому реченні абсолютно чітко визначаємо, що засновником фонду є Кабінет Міністрів України, бо він дає гарантії Світовому банку, бере ці зобов'язання ці кошти під гарантії. Але тепер логічно, щоб активи фонду перебували у державній власності. Чому ви проти цього запису? Далі логічно, що фонд не може передавати (продавати) право боржників. Як інакше може бути?

І останнє. Гарантії, надані фондом, повинні бути необоротні, бо фонд дасть гарантію, наприклад, фермеру, а потім її відбере. Про що ми кажемо? Чому ви проти, якщо ви вважаєте, що власником цього є Кабінет Міністрів? Думаю, ви повинні були підтримати це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 17 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Народний депутат Івченко попросив 3 хвилини замість поправок: 163, 209, 226, 231, 236.

Вадиме Євгеновичу, будь ласка, 3 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є. Руслане Олексійовичу, я просив би поправки Юлії Володимирівни поставити на голосування, оскільки вона вже мала слово, після мого виступу. Будь ласка, дайте заново мені 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, я просив би дати перелік поправок. Ви сказали, з поправки 12 по поправку 75, мені треба їх вишукувати. Давайте вже наступного разу, якщо можна, бо мені треба постійно шукати ваше прізвище. Якщо можна, Юліє Володимирівно. Зараз ми послухаємо Вадима Євгеновича, а ви, якщо можна, дайте перелік поправок.

Вадим Євгенович, будь ласка, 3 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Метою будь-якої аграрної реформи має стати створення робочих місць, розвиток сільських територій.

На жаль, цей законопроект і запропонована реформа не дають змоги розвивати ані сільські території, ані дрібний аграрний бізнес. У цьому, колеги,

і є проблема, коли ми говоримо про те, а хто ж сьогодні продає землі, проводить «сделки» купівлі-продажу. Хто ці люди? Це люди, які вже давно взяли гроші, вони просто оформлюють свою землю, або це ті, які ідуть її продавати від безвиході: потребують коштів чи то на оплату житлово-комунальних послуг, чи то на навчання дітей, чи то на поліпшення житлових умов тощо.

Колеги, я вам скажу, що продають вони її зовсім не маленьким фермерам, а великим корпораціям. Якщо подивитися звіт всесвітньовідомої аналітичної корпорації *Land Matrix*, з якого видно, що 30 відсотків холдингів, а фактично наших земель є у користуванні фінансових корпорацій, які взяли ресурси з-за кордону. Тобто фактично наша земля працює на тих, хто вирощує тут безпосередньо сировину і отримує шалені прибутки.

Колеги, ви, коли скасовували мораторій, не хотіли бути схожими на Кубу або на Північну Корею? Сьогодні цей *land market* ставить безпосередньо Україну поряд з такими країнами, як Папуа – Нова Гвінея, Ефіопія, Бразилія чи Аргентина. Ми цього хотіли?

Колеги, в цьому і є проблема, що запропонований ринок землі повністю порушує ту аграрну політику, яка є у світі, яка голосується резолюціями Ради Безпеки ООН, де ставиться пріоритет на сімейного фермера або дрібного товаровиробника. А такий закон не дає можливості цим товаровиробникам брати кредити, бо кредити дають банки і тільки під заставу з коефіцієнтом – 0,5. На жаль, не в кожного сімейного фермера є, що заставити. Філософія цього законопроекту зовсім неправильна. Вони відшкодовують, страхують перший внесок, вибачте, позичальника. Колеги, так уся земля перейде банкам, а вже вони через аукціони великими лотами віддадуть її тим, хто даватиме найбільшу орендну плату. Так ми точно не зможемо розвивати українське село і проводити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме Євгеновичу.

Отже, за вашою пропозицією, я отримав перелік поправок Юлії Володимирівни, тож ставитиму їх по порядку і проситиму зал визначатися.

Поправка 12. Автор – Юлія Володимирівна Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 22. Автор – Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 31. Автор – Юлія Володимирівна Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 35. Автор – Юлія Володимирівна Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 47. Юлія Володимирівна Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 63. Комітет врахував її частково. Водночас автор наполягає на повному врахуванні.

Ставиться на голосування пропозиція Юлії Володимирівни Тимошенко – повністю врахувати. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Поправка 75. Автор – народна депутатка Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Наступна поправка 20. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Треба чітко визначити, за яким законом працюватиме цей фонд. Моя поправка достатньо чітка. Фонд є небанківською фінансовою установою, яка відповідає вимогам, встановленим Національним банком України для небанківських кредитних установ. Щоб була відповідальність фонду, керівників, щоб не ховалися по всьому світу, не уникали відповідальності, а щоб у законі чітко було встановлено, чим керуються, коли надаються кредити, гарантії по кредитах, і чим керуватимуться правоохоронні органи, коли шукатимуть, куди поділися 450 мільйонів.

Ми щойно ухвалили закон про небанківські фінансові установи, куди внесли всі поправки, виходячи з останніх реалій, де встановили Нацбанк.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 20 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 21. Кабаченко Володимир. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Продовжу корупційну тему даного законопроекту. Право на часткове гарантування виконання зобов'язань за кредитними договорами мають малі та середні суб'єкти підприємництва, у власності та/або користуванні яких перебувають землі сільськогосподарського призначення в обсязі, що не перевищує 500 гектарів. Проте в проекті не встановлені вимоги щодо їх засновників. Це надає право великим агропідприємствам можливе створення низки дрібних підприємств, у власності та/або користуванні яких перебувають землі сільськогосподарського призначення в обсязі до 500 гектарів, що отримують гарантії фонду.

Артеме Олеговичу, у мене дуже просте і логічне запитання. Скажіть, будь ласка, які конкретно запобіжники встановлені в цьому законопроекті, що запобігають ситуації, яку я щойно намалював у своєму коментарі?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановні колеги, дякую за запитання. Ви завжди порушуєте тему корупції, якої в принципі в цьому законопроекті тотально не може бути. І те, що ви кажете, що навіть якщо великі гравці на ринку агропромисловості ділитимуться на малі для того, щоб отримати перші гарантії, насамперед є нелогічним для них, оскільки ціль фонду – гарантувати тому сектору виробників, які мають до 500 гектарів землі. Це по-перше. По-друге, це мікрровиробники, які виготовляють сільськогосподарську продукцію. Щоб вивести таким чином малі підприємства з тіньового сектору або ті, що працювали «втемну». Це була основна задача фонду. Ніякої корупції взагалі немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 21 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 26. Народна депутатка Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане головуєчий. Шановні колеги! Насправді хочу подякувати комітету за те, що врахували частину моїх поправок, тому сьогодні наполягатиму не на всіх. На жаль, назву частину, але не головну.

У поправці 26 ми пропонуємо виключити норму статті 1, яка дозволяє бути учасниками фонду міжнародним фінансовим організаціям. Щодо цього

насправді є багато наших поправок і колег з різних фракцій. Хочу наголосити, що наша позиція, яка викладена в поправках, полягає в тому, що засновником фонду має бути виключно держава Україна і 100 відсотків статутного капіталу має належати виключно державі. Ви щойно казали про те, що є класна мета, щоб кредити отримували саме малі фермери. Але, на жаль, цим законопроектом ви відкриваєте шлях до кредитних грошей великим фінансовим організаціям.

Тому прошу підтримати цю поправку і, дійсно, дійти до тієї мети, про...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 26 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 28. Соболев, будь ласка. Сергію Владиславовичу, ваша поправка 28.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую. У цій поправці фактично надається можливість чітко встановити, у який спосіб ми далі вирішуватимемо питання щодо діяльності цього фонду. Якщо кошти, що надаються фонду, гарантує, бере на себе зобов'язання держава, звісно фонд повинен перебувати в державній власності, як інакше? До того ж у моїх поправках не виключається, що і держава може наповнювати цей фонд. Це абсолютно логічно.

Я не розумію, хоч вбийте мене, чому ви відхиляєте таку поправку? Як може бути державна гарантія під кошти, який дав, наприклад, Світовий банк? Що держава із Світовим банком цим фондом володіє? Такого не... Тоді навіщо держава...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 28 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 30. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Шановний Артеме Олеговичу, продовжу наш діалог. Методика проведення антикорупційної експертизи розроблена і затверджена не мною, а ще у 2014 році Міністерством юстиції. Тому моє завдання як секретаря Комітету з питань антикорупційної політики довести до вас, які саме корупційні ризики об'єктивно присутні в цьому законопроекті.

Я вам надав вже три конкретних аргументи щодо присутності корупції саме в цьому законопроекті. Я продовжу, тому що завдання нашого комітету – попереджати вас, якщо ви свідомо або несвідомо вписуєте в текст законопроекту

якісь моменти, які є корупційними. Це наше завдання і наша тематика. Цей законопроект не пройшов нашу експертизу, і тому саме зараз я доповім абсолютно всі корупційні ризики, що в цьому законопроекті, а їх дуже багато.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 30 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 36. Соболев, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Дуже важлива моя поправка 33, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, поправка 33.

СОБОЛЄВ С.В. Де зберігаються кошти фонду? У вас, шановні автори, виписано, що просто в комерційних банках. Люди, не підставляйте майбутнє керівництво фонду. Розумієте, ви їх підводите під статті. Давайте напишемо: в установах державних банків. Це можна контролювати. Уявляєте, держава надає гарантії, а кошти розміщує в будь-яких комерційних банках. Далі черговий банкопад, і ви шукатимете 450 мільйонів доларів по всьому світу. Скажіть, як можна було таку поправку не підтримати? Наприклад, «ПриватБанк» чи той самий експортний банк кредитний. Чому ви їм не довіряєте? Як ви потім це проконтролюєте? Звертаюся до всіх з проханням підтримати поправку, вона ж логічна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 33 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 36. Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Оскільки і ви, і я згоден з тим, що з Державного бюджету теж можуть вливатися кошти в цей фонд (ви ж згодні з цим, у попередніх статтях це є), у мене дуже просте прохання. У законі про Державний бюджет України на черговий рік передбачаються видатки на фінансування поточної діяльності фонду, це ж логічно. А як ви виділятимете ці кошти, з чого, щоб це було прозоро? Ось ми затверджуємо проект бюджету на цей рік, ви кажете, що готові наповнити фонд, наприклад, на суму 5 мільярдів. Але ж це повинно бути у державному бюджеті, а звідки ви ці кошти візьмете? Тому в мене прохання, підтримати це.

Пане головуючий, ми ж домовлялися, комітет відхилив, це їхнє право, але ви не висловлюйтеся, наприклад, «підтримати» чи в інший спосіб. Я прошу комітет підтримати це, як в інший спосіб ви наповните кошти цього фонду – це логічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, основна претензія, що треба говорити «голосувати». Добре, Сергію Владиславовичу, домовилися.

Ставиться на голосування поправка 36 народного депутата Соболева. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 38. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Наступний корупційний ризик даного законопроекту. У проекті не визначено вимог щодо цільового характеру надання та використання кредитів, які гарантуються фондом, що так само створює можливість використання їх для гарантування кредитів, взятих малими та середніми суб'єктами підприємництва, у власності та/або в користуванні яких перебувають землі сільськогосподарського призначення, не лише для забезпечення сільськогосподарської діяльності, а й для інших цілей.

Це вже називається правова невизначеність. Тому що суб'єкт господарювання, який отримує допомогу і блага від цього фонду, на власний розсуд вже зможе ними розпоряджатися. Навіть якщо цей законопроект переслідує позитивну мету, в ньому вона виписана абсолютно нечітко і неякісно.

Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 38 народного депутата Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 45. Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Гадаю, поправка, дійсно, логічна і дуже важлива. Дивіться, в редакції законопроекту йдеться про те, що фонд гарантує шляхом часткового гарантування виконання зобов'язань таких суб'єктів за кредитними договорами. Розмитішого формулювання я не знаю.

Тому моя пропозиція дуже чітка: давайте підтримаємо тих, хто не може виконувати цих зобов'язань шляхом гарантування цим фондом. Тоді цей запис дуже простий – шляхом надання гарантій погашення їх прострочених кредитних зобов'язань.

У такий спосіб ми підтримаємо дрібного, середнього фермерів, у них буде можливість вижити в цих непростих умовах. Не дай Боже, у нас почнеться падіння фермерських господарств, як це було, наприклад, у Сполучених Штатах Америки 10 років тому, або як це було два роки тому через неврожай.

Давайте таким фондом збалансуємо і підтримаємо цих фермерів, бо у Сполучених Штатах Америки це легко з їхніми фондами, у нас – ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 45 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 46. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Продовжуючи корупційну тематику і корупційні ризики, закладені в цьому законопроекті, хочу повідомити про таке. Відсутність належного правового регулювання має місце і в порядку визначення фінансових установ, що кредитуватимуть сільськогосподарські підприємства, яким фонд надаватиме часткові гарантії. Проектом лише пропонується встановити, що часткові гарантії надаватимуться за кредитами, наданими фінансовими установами, які уклали договір про співпрацю з фондом та відповідають, цитую: «критеріям прийнятності, затвердженим радою фонду».

Артеме Олеговичу, прохання пояснити, що саме ви маєте на увазі під критеріями прийнятності, коли саме ці критерії прийнятності затверджуються радою фонду, і чому ця процедура не вписана в тексті цього законопроекту?

Прошу підтримати цю поправку.

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артеме Олеговичу, можете пояснити. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дякую за запитання. Оскільки певні фінансові установи, які надають кредити і подають свої заявки до фонду отримати перелік, мають певні особливості, і ви їх чудово знаєте. Кожен банк, що фінансує ту чи іншу діяльність у нашій країні, не повинен потрапляти в ризикові категорії. Це найголовніше, щоб не було, як ви зазначали, банкопаду. У нашій країні є певна пріоритетність банків, що мають основний капітал, який їх утримує, щоб вони були потужними. П'ять членів ради, три з яких надає Україна і два – це іноземці, потім приймає цей перелік банків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 46 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна... Вадим Євгенович Івченко – 2 хвилини замість поправок: 324, 346, 352, 356.

Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, знаєте, дякуючи нашим партнерам, можна було інакше розподілити кошти, щоб дрібні та сімейні фермерські господарства були учасниками будь-яких процесів в Україні.

Ми сьогодні багаті тим, що 20 відсотків світових чорноземів знаходиться на території України. І ми, українці, можемо отримувати переваги, як кажуть американці, *benefit*. Ми можемо розвивати альтернативні джерела енергії, переробляти наші сільськогосподарські відходи, заміщати біогаз, біометан, заміщати те, що імпортуємо з Росії або з інших країн, виробляти електроенергію. І тут важливо зрозуміти, що саме ставлення до української землі має бути дбайливим.

Як можна було в цьому законопроекті здати національні інтереси? Як можна було допустити, щоб дрібні та сімейні фермерські господарства не змогли отримати кошти цього фонду? Як можна було так зробити, що ми внесли страхуємо безпосередньо в банку? А банки працюють виключно з тими, хто має майно, і отримують безпосередньо 0,5 відсотка коефіцієнту. У цьому проблема. Банки не працюють з тими, хто не має кредитної історії. Ви не знайдете сьогодні в Україні жодного банку, хто дасть кошти під купівлю землі без кредитної історії або без заставного майна. Не знайдете, колеги.

Таким чином ви забираєте можливість у дрібних та сімейних фермерських господарств бути учасниками процесу безпосередньо роботи з фондом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 48. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, ми щойно торкнулися питання міжнародних експертів, міжнародних інвестицій. Ми торкнулися питання міжнародників.

Органами управління фонду є загальні збори учасників, рада та правління фонду. Рада фонду складається з п'яти осіб. Державних членів ради призначає уряд, а кандидатів у незалежні члени ради фонду визначатиме агентство, і це будуть виключно міжнародні агентства. Відтак до складу ради в якості незалежних членів увійдуть іноземні банкіри, які проводитимуть політику в інтересах виключно західних інвесторів.

Питання наступного характеру. Ми багато часу провели у Верховній Раді в дискусіях щодо наглядових рад, щодо незалежних членів цих наглядових рад і щодо повної відсутності ефективності незалежних наглядових рад. Чому ми і в цьому законопроекті хочемо повторити таку саму помилку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 48 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Замість поправок: 52, 66, 68, 71 – 2 хвилини Кабаченку. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Повертаючись до попередньої теми, щодо складу органів правління фонду. Ми вже казали, що одним з органів управління є рада фонду, до складу якої входитимуть іноземці, які представлятимуть незалежну наглядову раду.

Шановний доповідачу, як ви гадаєте, чиї саме інтереси фонду захищатимуть незалежні члени, тобто нерезиденти України, які є членами цієї ради? Чи будуть вони захищати інтереси українців, чи вони захищатимуть інтереси інших держав, представниками яких вони є? Це перше.

Друге. Якщо ви все-таки переслідуєте мету допомогти малому фермерству в Україні, скажіть, будь ласка, чи не вважаєте ви прийняття та виконання відповідної бюджетної програми простішим і прийнятнішим шляхом допомоги фермерам, а не створення окремого органу, окремого фонду, до складу якого увійдуть люди, які отримуватимуть заробітну плату, створення нового фонду – це взагалі дуже капіталоємна історія? Чому ви не хочете включити до проекту бюджету на 2022 року окрему статтю, яка буде націлена саме на допомогу малому українському фермерству? І якщо б ви, шановний пане доповідачу, дали мені прозору відповідь на це дуже просте і логічне питання, я позбавився б абсолютно всіх інших поправок до тексту цього законопроекту і вже не ставив би вам жодних інших запитань.

Наперед дуже вдячний за відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, шановний доповідачу Артеме Олеговичу, дайте відповідь, і ми тоді знімемо всі поправки шановного Володимира Кабаченка. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дуже вдячний за ці два запитання, особливо за те, що ви потім знімете всі поправки, я заспокою вас і радий буду відповісти.

Дійсно, в проекті бюджету наразі передбачено дотації для агросектору і сільгоспвиробників. Ми з вашим колегою голосували в комітеті пропозиції щодо цих дотацій в розмірі 11 мільярдів гривень – усього дотаційної програми в агросекторі.

Тому я вбачаю, що даний фонд буде гарантією фермерським господарствам, ключовим словом в якому є «до», не понад 500 гектарів, а саме до, тобто

від 1 до 500. Саме цей фонд гарантуватиме фінансовим установам надання кредитних коштів для того, щоб вони розвивалися разом з цими дотаціями, про які я щойно згадував.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 64. Народна депутатка Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Насправді гарна була відповідь, пане доповідачу. Але в мене таке запитання: де тоді Фонд розвитку сільських територій? Про цей фонд, мабуть, вже майже рік ми говоримо, і був відповідний законопроект. Саме цей фонд мав би йти на розвиток інфраструктури сільських територій. Під час розгляду законопроекту про ринок землі ви багато, не ви особисто, а вся фракція, про це казали. На жаль, такого закону сьогодні в країні немає, і щодо розвитку сільських територій ніхто нічого не каже.

Зараз йдеться про те, яким чином сьогодні розподілити, якщо будуть, кредитні кошти. Добре, якщо це буде під заставу української землі.

Моя поправка насправді технічна. Хочу вас запитати, що таке «порядок припинення фонду»? Чому ви не підтримали мою поправку з приводу того, що відповідно до Господарського кодексу України є термін «порядок реорганізації та ліквідації фонду»? Ви залишили – порядок припинення. Поясніть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артеме Олеговичу, будь ласка. Або можна я поясню? Тому що в Цивільному кодексі України, оскільки я є фахівцем з цього питання, припинення включає в себе два види – це ліквідація та реорганізація. І тому це об'єднане термінопоняття. Якщо можна, ми підемо далі.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 64 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 72. Кабаченко, ви все-таки наполягатимете чи вас... Добре.

Поправка 72. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. На жаль, відповідь Артема Олеговича мені все-таки незрозуміла, тому я наполягатиму на своїх поправках до отримання вичерпної відповіді на ті питання, які в мене з'являтимуться по ходу спільного проходження цих поправок.

Законопроектом передбачається дорогий спосіб здешевити аграріям вартість кредитних ресурсів. Витрати на створення фонду, це саме те, про що ми говорили попереднього разу, формування статутного капіталу, винагорода

агентствам працевлаштування, членам ради фонду, – це вагомі статті видатків, які могли б безпосередньо спрямовуватися на фінансування бюджетної програми кредитної підтримки аграріїв. До речі, я не бачив разом з цим проектом бюджетної оцінки, яких саме видатків потребуватиме бюджет для того, щоб цей законопроект був втілений у життя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 72 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 74. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. У мене є конкретна пропозиція щодо поправки 74. Вона полягає в тому, що статутний капітал фонду формується за рахунок коштів державного бюджету, те, про що ми вже казали, інші активи фонду формуються за рахунок коштів його учасників.

Мені незрозуміло, чому ми в такий спосіб, абсолютно чітко врегулювавши це, не хочемо додати, що активи фонду не підлягають приватизації? Ви розумієте, якщо держава вклала кошти, якщо, наприклад, Світовий банк вклав кошти, ну, це ж абсолютно логічно, щоб цього надалі не сталося. І тому мої три поправки: 74, 75 і 85 співпадають у двох позиціях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 74 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Так, зараз, тоді пропускаємо. Поправки: 84, 88 і 94. Плачкова, будь ласка, 1 хвилина.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Пане головуєчий, якщо ми вже коментуємо поправки, то я хочу сказати, що, наприклад, на відміну від Фонду гарантування вкладів або інших фондів цей фонд має на меті безпосередньо прибуток. Тому, мабуть, доречно було б користуватися Господарським кодексом, щоб це був порядок реорганізації та ліквідації.

Але мої три наступні поправки стосуються саме того, що державі в особі Кабінету Міністрів України має належати 100 відсотків статутного капіталу фонду. При цьому зменшення або збільшення статутного капіталу не допускається, оскільки, наголошую, що у поправці 84 саме йдеться про те, що єдиним учасником фонду має бути держава. Тому про будь-яке збільшення або зменшення статутної частки не може йти мови.

Прошу підтримати три поправки: 84, 88 і 94.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З вашого дозволу, ставиться на голосування поправка 84 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 88 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 94 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 85. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 89.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ні, зачекайте, поправка 86.

СОБОЛЄВ С.В. Давайте... Там попередня поправка 86 Юлії Володимирівни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 86 йде після поправки 85. Якщо ви не доповідатимете поправку 85, я дам...

СОБОЛЄВ С.В. Я ж не вносив поправку 85.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Сергію Владиславовичу, вона внесена. Тоді поправка 86. Юліє Володимирівно, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, я прошу з поправки 86 по поправку 140 надати мені 5 хвилин, а потім поставити їх по черзі на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна, 5 хвилин. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Зараз я хотіла б звернутися до всіх людей, які слухають або дивляться Верховну Раду України: прошу, повідомте друзів, сусідів, знайомих, щоб вони зараз увімкнули канал «Рада» і спостерігали за тим, як у залі Верховної Ради, приймаючи законопроект № 3205-2, робиться масштабна афера, щоб українську сільськогосподарську землю всупереч позиціям Конституції все-таки продати, зокрема іноземним учасникам цього процесу. Тобто, по

суті, це вже третій законопроект про розпродаж української сільськогосподарської землі іноземним учасникам.

А тепер я хочу протягом 5 хвилин розповісти, щоб було зрозуміло всім, хто зараз нас чує і дивиться, як ця афера працюватиме. Уявіть, у державі створюється спеціальний фонд, до того ж без будь-якого статусу. Ніхто не розуміє, що це за спеціальний фонд: чи це державна структура, чи акціонерне товариство – що це таке, нікому не відомо. Це, гадаю, не підпадає не під який закон, щоб врегулювати проблеми, які виникнуть.

Фонд створюється внесенням державою з державного бюджету частини грошей. З того бюджету, де вже нічого немає, де немає чим платити заробітні плати медикам, освітянам, пенсії – пенсіонерам, стипендії – студентам. З такого бюджету вони хочуть ввалити в цей фонд гроші, а на іншу частину власності фонду запустити міжнародні іноземні фінансові фонди, підприємства, яким по суті віддається управління цим фондом.

Що робитиме цей фонд? Якщо, наприклад, власник землі, аграрій або власник паю звернеться до банку і захоче отримати під свою землю кредит, тут, ні сіло ні впало, виникає цей фонд з великими іноземними капіталами (підкреслюю, іноземними), які гарантуватимуть цей кредит за аграрія, за власника паю перед банком.

Якщо так станеться, що банківська політика, курсова різниця або, можливо, погодні умови не дозволять аграріям вчасно повернути кредитів, цей фонд практично буде власником сільськогосподарської землі, яку відберуть у селян, у власників паїв тощо. А далі вони вже цією землею зможуть розпоряджатися так, як захочуть.

Хочу запитати притомних народних депутатів, які голосуватимуть за цей законопроект. Скажіть, будь ласка, якщо у власника паю є земля, і він хоче взяти кредит в банку, чому не закласти цю землю в банк і не взяти кредит, навіщо тут третій учасник – фонд? Дуже просто, тому що цей фонд, збираючи з інших іноземних небанківських установ гроші, буде, по суті, великим спекулятивним учасником у тому, щоб цю землю брати, якщо людина не повернула вчасно кредиту, накопичувати великі ділянки землі, продавати, перепродавати, спекулювати на цьому і реально передавати українську землю в іноземну власність.

Послухайте, ми за членство України в Європейському Союзі, за те, щоб Україна співпрацювала з усіма європейськими західними країнами. Але є одне «але» – на взаємовигідних для України умовах. Якщо ми по-доброму ставимося до інших країн світу, то це не привід зараз через, наприклад, Світовий банк, який підтримує цей законопроект, Україну ставити в таку ситуацію, коли безгрошів'я заганятиме власників земель в таку аферну схему і, по суті, вони позбавлятимуться землі. Якщо ми товаришуємо, партнерствуємо з іншими країнами, з міжнародними фінансовими організаціями, то це не є приводом оббрати нас на умовах, які ми не контролюємо. Тому прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставляться на голосування всі поправки Юлії Володимирівни Тимошенко.

Ставиться на голосування поправка 86, автор – Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 104 за авторства Тимошенко. Прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка, голосуйте.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 122 за авторства народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 124 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 127 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 136 за авторства Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування крайня в цьому блоці поправка 140 за авторства Тимошенко. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 89. Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Три поправки пов'язані між собою, але я прошу поставити їх на голосування окремо. Це поправки з 89 по 98.

Про що йдеться. Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про збільшення статутного капіталу фонду. Це співпадає із записом комітету. Я пропоную: зменшення статутного капіталу фонду не дозволяється. Тоді за цією логікою фонд несе повну відповідальність за кошти, які він отримав. А в логіці комітету, якщо хтось недовніс, то він за цю частку несе відповідальність. Де ви шукатимете тих, хто недовніс і як далі це доводитиме в судах? Тому якщо фонд отримує ці кошти, і несе відповідальність, це логічно.

Прошу поставити ці поправки на голосування, бо вони регулюють одну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 89. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 98 за авторства Соболева. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Івченко Вадим Євгенович – 3 хвилини замість поправок: 406, 410, 438, 445, 460, 465, 476, 479, 487.

Будь ласка, Вадиме Євгеновичу...

Усе. Тоді йдемо далі.

Наступна поправка 98. Соболев. Проголосували.

Далі поправки 101 та 119. Плачкова – 1 хвилина.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую, пане головуєчий. Я все-таки маю надію, що зал Верховної Ради підтримає пропозицію, що цей фонд повинен мати єдиного учасника – Кабінет Міністрів України. Тому у поправці 101 я прошу статтю 5 «Права та обов'язки учасників Фонду» виключити, тому що, вважаю, що учасник має бути один. Також прошу виключити статтю 6 «Виплата дивідендів учасникам Фонду». Ми наполягаємо, що єдиним учасником фонду є держава, і тому порядок відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку визначається Кабінетом Міністрів відповідно до Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

Чому це важливо? Тому що, я нагадаю, що це прибутковий фонд, прибуткова організація. Якщо там є дивіденди, то вони мають надходити до державного бюджету і регулюватися відповідним законодавством.

Тому прошу підтримати ці мої дві поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз голосуватимемо дві поправки 101 і 119 за авторства народної депутатки Плачкової. Почнемо з поправки 101.

Ставиться на голосування поправка 101 народної депутатки Плачкової. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 119 народної депутатки Плачкової. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Якщо я не помиляюся, наступна поправка 123. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. На моє глибоке переконання, цей фонд не може бути прибутковою організацією. На чому вони зароблятимуть, на кредитах, що здешевляють фермерам? Люди, побійтеся Бога.

Тому моя пропозиція така, що не можуть їм виплачуватися ніякі дивіденди. А кошти, що заробляє фонд, повинні йти на виконання його статутних зобов'язань, на підтримку фермерів.

Поясніть, чому ви це відхилили? Чи ви вважаєте, що з цих фермерів щось будете тягнути, сплачувати дивіденди, до того ж у вашій версії – це кому завгодно. І фактично в такий спосіб фермер стане ще біднішим. Моя версія: заробив додатково щось фонд – будь ласка, на статутну діяльність. Більше гарантій надавайте фермерам, і таким чином будете створювати додаткові фермерські господарства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 123 народного депутата Соболева. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 125. Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, поправка 143. Органи управління фондом: як вони створюються, функціонують і яким чином далі відбуватиметься контроль? У моїй поправці абсолютно чітко встановлюється, яким чином держава контролюватиме діяльність фонду. Фактично вдруге я наполягаю на тому, щоб це була неприбуткова організація, і тоді це дасть можливість абсолютно чітко спрямувати всю статутну діяльність на підтримку фермерства.

Дякую.

Там поправка 141. Цимбалюк, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні. Спочатку я оголосив поправку 125, ви доповідали щодо поправки 143. Я можу обидві поставити підряд на голосування. Добре, Сергію Владиславовичу?

Ставиться на голосування спочатку поправка 125. Її було відхилено. Сергій Владиславович її не доповідав. Прошу голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 143, яку він доповідав. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Зараз я подивлюся, може, щось є до поправки 141.

Поправка 141. Цимбалюк Михайло Михайлович.

Ми домовлялися про 5 хвилин на всі ваші поправки: з поправки 141 по поправку 205. Будь ласка, 5 хвилин.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Хочу звернутися насамперед до фермерів, до одноосібників з сумною новиною. Цей законопроект не для вас, тому що не зможе фермер-одноосібник взяти кредит і мати гарантію, що частково погасить цей фонд. Це перше.

Друге. Вибачте мені, для чого витратити кошти на створення та управління цього фонду? За ці кошти можна було допомогти не одному десятку фермерів.

Третє. Погляньте, хто пропонується до складу ради фонду – іноземці. Вибачте, створюємо ще один фонд, і на заробітки в Україну приїжджають представники іноземних держав, які зароблятимуть на українцях.

Четверте. Коли ми кажемо про ефективніше використання, то нехай Міністерство аграрної політики та продовольства України, діяльність якого нарешті вже відтворено, але сільськогосподарські виробники ще не відчули, що міністерство працює, керує цими коштами і виділяє тим фермерам, які реально зможуть сьогодні використати їх і погасити частково кредити. Хто сьогодні на селі може взяти кредити? Той, хто має заставне майно. А хто може взяти кредит для того, щоб купити землю на селі? Вибачте, він не має застави, і жоден банк не дасть йому коштів. Цей законопроект не вирішує цієї проблеми.

П'яте. Коли ми кажемо про ефективність використання цих коштів, Світовий банк, який частково їх виділяє українській владі, практично через членів наглядової чи спостережної ради фонду, ними розпоряджатиметься. Де тут національні інтереси нашої держави? Де тут захист фермерів?

До наглядової чи спостережної ради увійдуть представники міжнародних банків та інституцій, які будуть зацікавлені насамперед в формуванні банку української землі, щоб нею володіли іноземці. Саме такий законопроект відкриває їм дорогу.

Насправді, коли ми кажемо про створення цього фонду, ми маємо говорити, що ці члени фонду не будуть незалежними, бо ми вже маємо неефективну діяльність міжнародних наглядових рад наших державних підприємств. Ми бачимо, як вони керують.

Шосте. Ми вносили поправки для того, щоб удосконалити цей законопроект, щоб кредитні кошти виділялися державними банками, і тоді цей фонд може гарантувати часткове відшкодування фермерам-одноосібникам. Коли ми кажемо про інші банки, то держава не гарантує, що банк не буде ліквідовано. І що тоді? Зникають кошти і міжнародних інституцій, і українського бюджету.

Сьогодні колега Кабаченко чітко казав про корупційну складову цього фонду. Не ліквідовані ці застереження щодо корупціогенності цього законопроекту. Складається враження, що він, дійсно, лобістський. Доповідач сьогодні з трибуни Верховної Ради не спростував жодного застереження. Хотілося б почути реакцію Комітету з питань антикорупційної політики.

Ще раз підкреслюю, держава має сьогодні всі можливості, щоб кошти, які спрямовані на підтримку сільськогосподарського виробника, скеровувалися

йому напряму шляхом програм. А те, що пропонується у цьому законопроекті, просто розпил коштів як українських бюджетних, так і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Наступні поправки: 142, 145, 148 народної депутатки Плачкової. Будь ласка, 1 хвилина.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую.

Насправді мої поправки стосуються органів управління цього фонду. Чому це важливо? Цими поправками я прошу виключити слова «загальні збори учасників» з органів управління фонду, тому що єдиним органом управління і власником має бути держава.

Чому це важливо? Тут колеги казали, що фонд не має бути прибутковим, але ж із законопроекту видно, що він буде прибутковим. А що буде з прибутками? Вони у вигляді дивідендів розподілятимуться між учасниками. І нібито все добре, але хто даватиме ці прибутки? А ці прибутки надходитимуть безпосередньо від аграріїв, тому що свої гарантії фонд надаватиме не безкоштовно, і за це потрібно буде платити всім: як добросовісним, так і недобросовісним кредиторам.

Тому я вимагаю, щоб єдиним засновником фонду була держава, яка отримувала прибутки і несла за все відповідальність. На жаль, з того, що зараз є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви вимагаєте проголосувати? Добре.

Ставиться на голосування поправка 142 народної депутатки Плачкової. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 145 народної депутатки Плачкової. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

І завершальна в цьому блоці поправка 148 народної депутатки Плачкової. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 147. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Поправка такого характеру. Пропонується визначити, що вищим органом управління фонду є саме правління фонду, яке складається з п'яти членів. А суб'єкти, яким підзвітні фонд, асоціація сільськогосподарських товаровиробників, які об'єднують виробників і у своєму господарстві мають до

500 гектарів землі, а також асоціація банків, делегують своїх представників строком на 3 роки до вищого органу правління цього фонду.

Чому виникла ця поправка? Як ми вже казали, фонд складається із загальних зборів учасників, ради та правління фонду. А ось який із зазначених органів правління вищий, це моє запитання до доповідача. Прошу надати відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дякую, пане Володимире, за запитання. Рада фонду є органом управління фонду. І як я вже не раз зазначав, засновником фонду є держава в особі Кабінету Міністрів України. Рішення про утворення фонду приймається Кабінетом Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 147 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Поправка 153. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Поправка 153 конкретизує вимоги до члена правління фонду. Членом правління фонду може бути особа, яка є громадянином України, постійно проживає в Україні, має повну вищу освіту в галузі економіки, фінансів чи права, стаж роботи за фахом – не менше п'яти років, бездоганну ділову репутацію і не має непогашених судимостей за вчинення корисливих кримінальних правопорушень. Член правління фонду не може бути керівником, учасником або пов'язаною особою фінансової установи.

Дуже слухна поправка. Прохання її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 153 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 154. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. У цій поправці я пропоную визначити підстави припинення повноважень члена правління фонду, порядок і строки призначення нового члена правління фонду. Також пропонується встановити, що члени

правління фонду здійснюють свої функції на громадських засадах, а також передбачити, що дирекція фонду є органом управління, який забезпечує виконання рішень правління фонду та здійснює функції з управління поточною діяльністю фонду. Дирекція фонду формується правлінням фонду, яке затверджує штатний розпис та положення про дирекцію фонду.

Прохання підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 154 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступні дві поправки 164 і 167 народної депутатки Плачкової. Будь ласка, 1 хвилина.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Шановні колеги! Ці дві поправки були подані на випадок, якщо Верховна Рада не підтримає моїх попередніх поправок і залишить все-таки загальні збори учасників фонду органом управління.

Пропонується загальні збори, якщо вони все-таки залишені, позбавити повноважень вносити зміни до статуту, а дозволити лише готувати пропозиції, а також змінювати частку в статуті. Чому це важливо? Тому що я не розумію, як інакше поставити запобіжники для того, щоб зберегти частку держави у фонді. А ви ці запобіжники абсолютно не поставили, тому я пропоную підтримати ці мої дві поправки. Якщо вже залишаються загальні збори учасників, то вони не мають права нічого іншого, окрім надавати пропозиції, а уряд вже ці пропозиції буде узгоджувати, як учасник фонду їх прийматиме або не прийматиме. Це стосується статуту і статутної діяльності. Прошу поставити ці поправки на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 164 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 167 народної депутатки Плачкової. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 172. Народна депутатка Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую.

Шановні колеги, у цій поправці пропоную позбавити передбаченого цим законопроектом права загальних зборів приймати рішення щодо припинення діяльності. Якщо ви вже залишили таку форму організації або діяльності фонду і не пояснили, що і яким чином це має відбуватися, давайте хоча б не будемо дозволяти будь-кому або незрозуміло кому приймати рішення стосовно припинення діяльності цього фонду. Це важливо, тому що від цього залежать кредитні зобов'язання людей.

Якщо загальні збори приймуть рішення про припинення діяльності без уряду або без погодження з урядом, то це може вплинути на багато процесів, і це дійсно вплине безпосередньо на тих людей, які залежатимуть від цього фонду і на їхні кредитні зобов'язання. Давайте не будемо давати загальним зборам права приймати рішення щодо припинення діяльності фонду. Це рішення має бути виключно за урядом України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 172 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 191. Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М. Є такий орган управління фонду як рада фонду. У цій поправці я вимагаю, щоб усі учасники цієї ради були громадянами України. На жаль, у законопроекті ви фактично дозволяєте, щоб громадяни України, міжнародні фінансові організації були учасниками ради фонду.

Насамперед прошу доповідача пояснити, яким чином це відбуватиметься, а по-друге, щоб ми вказали в цьому законопроекті, що виключно громадяни України входитимуть до складу ради. Далі ми говоритимемо про те, яким чином формуватиметься ця рада, що таке агенція з працевлаштування, у другому читанні є нове формулювання – добір персоналу, і чому держава Україна та уряд не можуть визначити конкурсний відбір, як це відбувається на інші посади державної служби, щоб безпосередньо за фаховістю та професійністю визначати людей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправки 191 та 202 я поставлю на голосування так, як ми домовилися.

Ставиться на голосування поправка 191 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 202 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 194. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Дуже багато часу було присвячено одному з органів управління фонду – раді. Повертаючись до тексту законопроекту, державних незалежних членів ради призначає уряд за конкурсом, який проводить Кабінет Міністрів України.

Водночас кандидатів у незалежні члени ради обиратиме агентство з працевлаштування з понад десятирічним міжнародним досвідом пошуку керівників фінустанов. Питання знову-таки дуже просте і логічне: хто проводить конкурс щодо незалежних членів ради фонду – Кабінет Міністрів України чи агентство з працевлаштування з понад десятирічним міжнародним досвідом пошуку керівників фінустанов?

Мені це взагалі нагадує історію про законопроект щодо НАБУ, де начебто міжнародні конкурсні комісії обирають керівника, а затверджує повний склад Кабінет Міністрів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 194 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 198. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Цією поправкою вносяться зміни до частини другої статті 9 і пропонується, щоб порядок проведення конкурсу на посаду члена ради затверджувався Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України, якому фонд в майбутньому буде підзвітний. Така взаємодія дозволить підвищити ефективність діяльності сформованої ради. Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 198 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Народний депутат Кабаченко просить надати 3 хвилини замість поправок: 204, 221, 235, 241, 246, 251, 254, 258, 292, 295 і 298.

Будь ласка, пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. Шановні колеги народні депутати України! Шановні українці! Подані мною поправки до законопроекту носять об'єктивний характер і з'явилися в результаті кропіткої роботи щодо антикорупційної експертизи, яку я провів зі своїми колегами над цим законопроектом.

Як секретар Комітету з питань антикорупційної політики я можу відповідально сказати, що цей законопроект є корупційним, і аргументи, які я надав під час виступів, мають вас запевнити, що його потрібно відправити на доопрацювання. Дискреційні повноваження Кабінету Міністрів України під час створення цього фонду, правова невизначеність, з якою ми зустрічаємося в дуже багатьох статтях і розділах цього законопроекту, вказують на те, що цей законопроект знову-таки корупційний. У жодному разі ми не можемо допустити і випустити цей законопроект зі стін Верховної Ради, щоб він став законом України.

По-перше, у проекті не визначено організаційно-правової форми фонду. Нам невідомо, чи це буде акціонерне товариство, чи товариство з обмеженою відповідальністю, чи державна установа, що саме буде, і який фонд ми хочемо бачити в нашому житті. По-друге, учасниками фонду можуть бути держави та юридичні особи. Жодних критеріїв щодо визначення, які саме юридичні особи зможуть долучитися до створення цього фонду. Дуже багато питань щодо органів управління фонду і щодо ради, більшість в якій належатиме незалежним представникам. Незалежні представники іншою, простою мовою – це міжнародники, це міжнародні експерти.

На сьогодні нами вже проголосовано дуже багато законопроектів, у яких вже є багато міжнародних експертів, які не запропонували свою фаховість жодній державній установі. Кожному з вас відомо, і багато хто надсилав запити до наглядових рад із дуже простим питанням, щоб нам розкрили щонайменше їх заробітні плати. Жодної відповіді ми на сьогодні так і не отримали.

До речі, я зареєстрував дуже простий законопроект, прохання його підтримати, тому що він покращить роботу цього законопроекту, суть якого полягає в тому, щоб змусити нерезидентів України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.

Наступні поправки 211 та 219 народної депутатки Плачкової. Будь ласка, 1 хвилина.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. І поправка 233, якщо можна, разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, і поправка 233.

ПЛАЧКОВА Т.М. Усі мої поправки стосуються того, щоб виключити норму про призначення урядом представників держави у раді фонду. Тобто я пропоную наступними поправками обов'язково надати уряду повноваження

і обов'язок визначати і призначати учасників в раду виключно на конкурсних засадах.

Також хочу зазначити, можливо, хтось не знає в цьому залі, яким чином визначатимуться ці люди, і хто їх підбиратиме до управлінського органу. Автори законопроекту дають нам таку форму – агенція з працевлаштування або компанія з добору персоналу, яка оплачуватиметься.

Скажіть, будь ласка, що сталося з тим ліфтом, який був, коли прийшов Президент і коли відповідно до цього ліфту мали б набиратися кадри? Де ці кадри? Насправді їх немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як і домовлялися, ставлю на голосування по черзі три ваші поправки.

Поправка 211 за авторства народної депутатки Плачкової. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 219. Народна депутатка Плачкова. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

І остання в цьому блоці поправка 233. Народна депутатка Плачкова. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Зараз, секунду.

Поправка 260. Тимошенко Юлія Володимирівна. Наполягатимете?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Поправка 255.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 255. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, будь ласка, з поправки 255 по поправку 280 – 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Звертаюся до всіх, хто бачить і слухає засідання Верховної Ради. Хочу ще раз повідомити всім, що зараз розглядається законопроект № 3205-2, яким абсолютно чітко передбачається аферистична, досить складна, але працездатна, на жаль, схема, як українську сільськогосподарську землю через створення спеціального фонду гарантування, де будуть задіяні іноземні фонди, по суті забрати у селян, а також їхні паї, фермерські господарства, і передати іноземним компаніям. Це, по суті, продаж сільськогосподарської

землі іноземцям, прихованим способом, і на цьому вони збираються заробити великі спекулятивні статки.

У цьому блоці поправок хочу розповісти про те, як цей фонд працюватиме. Насамперед він повністю, незважаючи на те що там частково буде заведено державні кошти, відмежований від управління державою. Знову, як і в усіх інших наглядових радах наших державних корпорацій, куди завели іноземців, відрізані наші підприємства, і цей фонд гарантування також буде повністю відрізаний від контролю, від управління, від будь-яких інших дій з боку держави Україна.

Це буде замкнута структура, де будуть кошти державного бюджету та іноземних фондів. Керуватимуть цією структурою, як тут виписано, іноземні громадяни, які будуть відібрані ніби по конкурсу, а насправді це зовсім не конкурс. Це просто складна модель, як, власне, речі, схожі на конкурс, приводитимуть прогнозованих людей. Цей фонд, по суті, оперуватиме державними ресурсами і грошовими ресурсами іноземних фондів для того, щоб через гарантії, які надаватимуться під кредити, практично забирати у людей сільськогосподарську землю.

Хочу нагадати, що сьогодні сільськогосподарська земля – одна з найбільших справжніх цінностей у світі. Ви знаєте, що кліматичні проблеми, які є сьогодні на планеті, стрімко скорочують кількість родючих земель, що за останні роки відбувається стрімке здорожчання продуктів харчування. І те, що зараз вся сільськогосподарська земля всіма методами, зокрема й цим методом шахрайства через фонд гарантування, по суті виводитиметься із системи впливу українців, Української держави і використовуватиметься для прибутків і на користь міжнародних корпорацій, а дещо й інших держав.

Дорогі друзі! Коли сталося так, що в цьому парламенті абсолютна більшість депутатів не захищає національних інтересів України, українців, життя, здоров'я та майбутнє нашої нації, а розпродает за безцінь, як папуаси, всі ресурси, які є в Україні? Фонд гарантування – це ще один інструмент, яким це робитиметься.

До того ж цей фонд гарантування залучатиме іноземні фонди за закритою схемою. Немає жодної відкритої моделі, як ці іноземні фінансові фонди залучатимуться, як обиратимуться. А це означає, що все буде побудовано на корупції.

Можу сказати, що цей фонд гарантування – це ще одна корупційна годівниця, яка, по суті, виконуватиме дві функції. По-перше, – це відбір в українців сільськогосподарської землі, по-друге, – це велика корупція, яка покриватиметься добрими намірами допомоги фермерам отримати кредитні ресурси. Цей добрий намір – обман. І за цими гучними позитивними гаслами насправді зберігається річ, яка діятиме проти національних інтересів України.

Нам потрібно повертати всі ресурси Україні та українцям, а не забирати їх *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, усі поправки, які ми говорили, ставлю почергово на голосування.

Ставиться на голосування поправка 255 народної депутатки Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 260 за авторства Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправка 270 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 272 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Поправка 274 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

І завершальна в цьому блоці поправка 280 за авторства Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 285. Юліє Володимирівно, наполягатимете?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, прошу надати 5 хвилин щодо поправок з 285 по 329.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надайте, будь ласка, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Щойно, коли розглядали поправки фракції «Батьківщина», а по суті всі поправки фракції «Батьківщина», ми намагалися зупинити аферу, яка проводиться цим законопроектом. До того ж розгляд цього законопроекту поставили позачергово, перед усіма законопроектами, які були б потрібні для того, щоб врегулювати питання енергетичної кризи, абсолютно критичну ситуацію, що склалася в охороні здоров'я у зв'язку з епідемією COVID-19. Зверніть увагу, нічого з цього в залі не голосується, це нікому не цікаво. Не цікаво, що Національна служба здоров'я України не фінансує 31-й пакет, який пов'язаний зі збільшенням заробітної плати медикам під час епідемії

на COVID-19. Тобто в залі це питання не порушується. Ніхто не приймає постанови, щоб примусити уряд захищати людей від COVID-19, не пропонує негайно розглянути зміни до проекту бюджету, які ми внесли, щоб 15 мільярдів, які вони перенаправили на велике будівництво з відкатами, повернути на програму щодо захисту людей від COVID-19. Безкоштовні ліки, безкоштовні тести, доступ людей до лікарень, до мобільних бригад, які мусять приїжджати до хворих, 300 відсотків доплати сімейним лікарям – нічого не розглядається. Вони протягують всіма силами, не приймаючи жодної поправки, законопроект про створення корумпованого аферистичного фонду гарантування, де хочуть, по суті, частково гарантувати кредити ніби для власників землі, а насправді побудована система, якою вони цю землю через шахрайські інструменти забирають у селян і через цей фонд продаватимуть великі наділи, зокрема іноземним корпораціям. А українці залишаться без землі, без нормальних продуктів харчування, без нічого. Зараз вони це протягують.

Хочу привернути увагу, і ці поправки цього стосуються, на ще одну деталь, яку я хочу, щоб ви знали. Скажіть, будь ласка, чому немає чіткої, прозорої процедури, кому конкретно гарантуватимуть отримання кредитів через цей фонд? Жодного слова в цьому законопроекті немає про те, які прозорі відбори тих аграрних підприємств, що звертатимуться до банків і отримуватимуть гарантії фонду. Сказано про те, що фонд за власним бажанням, за власним натхненням визначатиме кому, зокрема частиною державних коштів, гарантувати кредити. Це означає, що цей багатофункціональний шахрайський фонд, з одного боку, буде інструментом позбавлення селян землі і накопичення її для продажу іноземним корпораціям, а з іншого боку, це буде корупція, яка також даватиме можливість цьому фонду надавати гарантії вже для своїх компаній, які отримуватимуть в цьому фонді кредит, зокрема частково гарантований коштами державного бюджету.

Коли ви йшли у владу, ви оголошували закінчення епохи корупції. Скажіть, чому сьогодні в залі Верховної Ради України ви проводите антиукраїнський, антифермерський і абсолютно корумпований законопроект, до того ж усі тиснуть зелену кнопку. По суті, ніхто, крім 80-90 людей-депутатів у цьому залі, саме людей, я правильно сказала, які голосують зараз за поправки і намагаються цей законопроект про аферистичний фонд гарантування все-таки направити якимось в державне русло і дати державні гарантії, що фонд не працюватиме проти України.

Хочу подякувати всім депутатам, які голосують за поправки, а це близько 90 депутатів, і сподіваюся, що на таких... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування по чергової ті поправки, про які ви сказали. Спочатку ставиться на голосування поправка 285 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 290 за авторства Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 299 за авторства народної депутатки Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 301 за авторства Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 315 за авторства Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 319 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

І завершальна в цьому блоці поправка 329 за авторства Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Наступні поправки 296 та 312. Плачкова. Будь ласка, 1 хвилина.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Шановні народні депутати! Я все-таки намагаюся своїми поправками посилити вплив і відповідальність уряду за діяльністю фонду.

Чому це важливо? Можливо, хтось не читав, тому що... Насамперед порядок набору членів ради фонду взагалі незрозумілий. Якщо є люди, які працювали у сфері корпоративного управління, точно знають, що це дуже важкий порядок, так само як і порядок припинення членства у раді фонду абсолютно незрозумілий.

Тому цими двома поправками я пропоную все-таки процедуру припинення членства у раді фонду закріпити безпосередньо за урядом. Ми вже зрозуміли, що набирати цих людей буде агенція з добору персоналу, за діяльність якої держава ще заплатить відповідні кошти. Якщо ці люди так само працюватимуть, як деякі, ми знаємо багато людей, які працюють у наглядових радах, давайте хоча б...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю почергово на голосування ці дві поправки.

Ставиться на голосування поправка 296 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 312 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Далі – 3 хвилини Кабаченку замість поправок: 314, 323, 328, 332, 335, 337, 339, 342, 345, 349, 351, 380, 396 і 400. Тобто з поправки 314 по поправку 400.

КАБАЧЕНКО В.В. Руслане Олексійовичу, попрошу кожен з цих поправок потім поставити окремо на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

КАБАЧЕНКО В.В. Шановні українці! Ще рік тому голова фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко, абсолютно всі депутати фракції «Батьківщина» застерігали вас, що базовий законопроект про розпродаж українських земель виписаний виключно під міжнародні фінансові організації та трансатлантичні компанії.

У законопроекті № 3205-2, який ми розглядаємо сьогодні, продовжується ця ганебна традиція і вже абсолютно немасковано вказується на таке: створюється фонд, який фінансуватиме саме ці міжнародні фінансові установи задля того, щоб вони скуповували українські землі. Діяльність цього фонду, і кожен народний депутат України дев'ятого скликання має розуміти, орієнтована не на вітчизняних аграріїв, а на банки з іноземним капіталом, які зможуть стягувати і набувати у власність заставлені фермерами землі сільськогосподарського призначення. Це єдина ціль і мета даного законопроекту.

Ми вже визначилися з тим, що цей законопроект є корупційним, не відповідає інтересам українців, члени органів управління цього фонду також не є українцями. Ми власним коштом створюємо фонд, який фінансуватиме міжнародні організації, які мають кошти, щоб фінансувати самі себе.

Ми наполягаємо, щоб цей законопроект був відкликаний або щонайменше відправлений на доопрацювання. Цей законопроект в жодному разі не відповідає українським інтересам. Забезпечення здешевлення кредитів дрібним і середнім сільськогосподарським товаровиробникам можливе і без створення цього фонду, шляхом прийняття і виконання відповідної бюджетної програми.

Артем Олегович правильно сьогодні зазначив, що в проекті бюджету є рядок щодо 11 мільярдів. Тож давайте ці 11 мільярдів використаємо за їх цільовим призначенням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Володимире, ви все-таки наполягаєте на голосуванні чи пошкодуємо техніку? Наполягаєте. Добре.

Шановні колеги, тоді по чергово ставлю всі поправки народного депутата Кабаченка.

Ставиться на голосування поправка 314 народного депутата Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 323. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 328 народного депутата Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 332 народного депутата Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 335 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 337. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 339 народного депутата Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 342 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 345 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 349 народного депутата Кабаченка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 351 народного депутата Кабаченка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 380 народного депутата Кабаченка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 396. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

І крайня поправка 400. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наскільки я розумію, наступна поправка 359. Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Це поправка щодо того, хто може бути в раді фонду. Моя пропозиція, як перша вимога, – чітко встановити, що це громадяни України. Дякую, що ви врахували вимогу щодо судимості, що такі особи не можуть бути членами ради. До того ж чітко визначено, що кваліфікаційні вимоги щодо кандидата, що дуже важливо, встановлює Національний банк. А щодо додаткових вимог, – встановлює Кабінет Міністрів. Тому прошу врахувати поправки, які стосуються однієї статті: хто ж усе-таки може бути членом ради фонду. Думаю, це абсолютно об'єктивно, зрозуміло, тоді можна хоч якось гарантувати, що фонд працюватиме на користь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 359 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Перепрошую, я пропустив поправки з 333 по 389 Цимбалюк.

Михайло Михайлович Цимбалюк, 5 хвилин, і ми їх не голосуємо. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, пане головуєчий, що ви виправили помилку.

Шановні представники фермерства, дорогі селяни! Цей законопроект не про розвиток українського фермерства, бо не секрет, що майже 4 мільйони одноосібників, представників села ніколи не вели бухгалтерії, навіть не зареєстровані як товаровиробники сільськогосподарської продукції, і це проблема. Вони не візьмуть ніякий кредит, бо в них немає ані бухгалтерії, ані кредитної історії.

Цей законопроект не на підтримку молодих фермерів. Тому що молода родина на селі, яка хоче займатися фермерством, апріорі за цим законопроектом не оформить кредиту, бо їй скажуть показати майно у 1,5 відсотка від суми кредиту. Через те цей законопроект про те, щоб повернути частково гроші банку, якщо особа, яка взяла кредит, неспроможна його виплатити. Тобто реально цей законопроект про підтримку банків, а не селян. Це перше.

Друге. Тут колеги казали про формування ради фонду. Шановні колеги, складається враження, що цей законопроект писався не в сесійному залі, вірніше, у стінах Верховної Ради України, а десь ззовні. Спробую аргументувати чому. Цим законопроектом передбачається, що кандидатів у незалежні члени ради фонду визначатиме агентство працевлаштування щонайменше з десятирічним міжнародним досвідом пошуку керівників фінустанов. А автори не хотіли звернутися до центру зайнятості України, де перебуває як безробітні майже 2 мільйони українців, ще понад 1 мільйон там не зареєстровані? Ви не хотіли в цьому законопроекті це виписати, щоб працевлаштувати українців? А може, ви цим законопроектом виконали передвиборчу обіцянку повернути із-за кордону українців, які там заробляють? Цим законопроектом передбачено, що у фонді працюватимуть іноземці.

Третє. Шановні колеги, скільки коштів витратить цей фонд для сплати міжнародним інституціям за пошук фахівців? За такі кошти можна було б підтримати не одну фермерську родину в Україні.

Четверте. Коли ми кажемо про ефективність використання коштів цим фондом, то ми маємо говорити, яка буде зарплата у працівників фонду, скільки обходитиметься бюджету саме вся інфраструктура. Це ще одна годівниця.

Шановні колеги, ще раз хочу звернути увагу, складається враження, що цей законопроект з низки тих, що відкривають іноземцям можливість скуповувати українські землі сільськогосподарського призначення, це перелік тих документів, щоб на українську землю не зайшов іноземний інвестор, а зайшов той, хто за безцінь скуповуватиме українську землю, а громадяни, які ще живуть на селі, чекали, коли влада створить їм робочі місця. За цим законопроектом для українців не створюватимуться робочі місця, знову іноземні громадяни працюватимуть у фонді, зароблятимуть мільйонні зарплати і вивозитимуть за межі нашої держави, а мільйони українців працюватимуть за кордоном і відправлятимуть сюди копійки, бо саме наші громадяни, які заробляють за кордоном, є реальним іноземним інвестором... *(Оплески)*.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Ставиться на голосування поправка 329. Прошу голосувати *(Шум у залі)*.
Ні, голосуємо. Чорноморов щось хотів сказати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Ставиться на голосування наступна поправка 333 Цимбалюка. Комітет її відхилив.

«За» – 113.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте чи можемо йти далі? Можемо йти далі. Дякую.

Залишилося ще дві поправки Соболева Сергія Владиславовича, після нього Євтушок – 3 хвилини, Вадим Євгенович Івченко – 3 хвилини, і переходимо до голосування.

Поправка 473. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, це ключова поправка. Прошу уважно послухати, про що йдеться. Фонд, який розпоряджатиметься сотнями мільйонів доларів, матиме право перевірятися лише внутрішнім аудитом. Ані Рахункова палата від імені Верховної Ради, бо це бюджетні кошти, ані Державна аудиторська служба України не має доступу. Побійтеся Бога, пане Голово! Скажіть їм, що за це треба проголосувати, що якщо це бюджетні кошти, їх перевіряє Рахункова палата, а якщо це кошти, які вкладалися, перевіряє Державна аудиторська служба України. Ви уявляєте, що вносите? Як це – тільки внутрішній аудит. Прошу вас підтримати цю ключову поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 473 народного депутата Соболева. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 123.

Рішення не прийнято.

Поправка 474. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Ця поправка пов'язана з попередньою. У ній так само вимагається, щоб перевіряли кошти, які є. Ось у сесійному залі присутній міністр, пане Лещенко, є Голова Верховної Ради, є голова комітету, скажіть, будь ласка, як так, що лише внутрішній аудит перевірятиме сотні мільйонів. Як ви могли таке допустити?

Я прошу, проголосуйте, щоб була така перевірка: якщо бюджетні кошти направляються в цей фонд – Рахунковою палатою України, а інше – нехай перевіряє Державна аудиторська служба України. Інакше... Ви уявляєте, що робите? Заради чого цей фонд створюється? Щоб сотні мільйонів доларів не

могли потім перевірити? Я прошу, підтримайте це. Хочу почути коментар і міністра, і комітету. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо тільки комітету. Будь ласка, 1 хвилина.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дякую за запитання. Дійсно, вказано, що діє внутрішній аудит. Але, оскільки там знаходяться кошти не лише держави, й зовнішніх партнерів, ніхто не забороняє проводити аудит незалежними аудиторськими компаніями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 474 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 155.

Рішення не прийнято.

У нас ще є... Перепрошую, поправка 448. Народний... Зараз, одну секунду. Зараз я надам слово Плачковій, а далі розберуся.

Поправка 448. Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Можете надати мені 3 хвилини для подальших поправок?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте 3 хвилини для всіх поправок.

ПЛАЧКОВА Т.М. Шановні народні депутати! Про що мав бути цей законопроект і про що мої поправки? Про фонд без мети отримання прибутку, про фонд без міжнародних фінансових організацій, без наглядових рад, які незрозуміло чим займаються, а лише отримують державні кошти. Мої поправки – про фонд, який виступає справжнім гарантом для українського селянина, для українського землевласника.

На жаль, у такому вигляді законопроект не про це. Зараз ми мали б говорити не про цей лобістський законопроект, який фактично направлений лише на те, як найкраще розікрати бюджетні й небюджетні кошти. Ми мали б зараз розглядати, наприклад, законопроект щодо створення фонду розвитку сільських територій, який, дійсно, мав би на меті, зокрема розвиток сільської інфраструктури, тому що після прийняття законопроекту про ринок землі, на жаль, якоїсь підтримки ці селяни не отримали. Ми мали б, наприклад, запитати міністра, коли будуть прийняті порядки використання і допомоги фермерам вже щодо існуючих напрямів, яких, на жаль, також сьогодні немає. Але ми не це розглядаємо. Ми поспіхом розглядаємо саме цей законопроект.

Нагадаю, як він приймався. Декілька разів зал Верховної Ради не приймав його в першому читанні, тому що були питання. Чомусь сьогодні ці питання вже зникли.

Хочу також наголосити на тому, що перед розглядом цього законопроекту, важливо, мабуть, було б хоча б розібратися з тим ноу-хау від Фонду державного майна, яке називається «модуль електронного визначення оціночної вартості», коли сьогодні податки іноді більші, ніж реальна вартість земельних ділянок. Що з цим відбувається? Нічого з цим не відбувається. Це все на розсуд сьогодні або громадян, або цього незрозумілого ноу-хау. Це ми не розглядаємо.

Тому, колеги, прошу вас звернути увагу на дві мої останні поправки і проголосувати за них. Фонд не має права вимагати передачу земельних ділянок безпосередньо в заставу, тому що це завершиться тим, що після того, як ці земельні ділянки будуть передані у заставу, до громадян України вони вже не повернуться. І безпосередньо учасниками і тими людьми, які будуть отримувати гарантії, не можуть бути іноземні громадяни. Прошу поставити дві мої поправки 448, 457 на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз поставлю на голосування по чергово, як ви і попросили, дві поправки: 448 і 457.

Ставиться на голосування поправка 448 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 457 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, залишилося ще чотири блоки. Перший блок: з поправки 386 по поправку 417 – Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин. Другий блок: з поправки 418 по поправку 432 – Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин. Третій блок: з поправки 434 по поправку 467 – Євтушок Сергій Миколайович, 3 хвилини. Четвертий блок: з поправки 470 по поправку 489 – Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин. І Вадим Євгенович Івченко – 3 хвилини. Після цього переходимо до голосування.

Слово надається Юлії Володимирівні. Будь ласка, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Зараз я хотіла б сказати про поправки 386 – 417. Але розпочати свій виступ хочу з подяки всім народним депутатам, які проголосували за поправку 329 фракції «Батьківщина», у якій передбачалася хоча б одна маленька деталь, що цей шахрайський фонд хоча б очолюватиметься не іноземцями, а громадянами України, які хоч зможуть відповідати відповідно

до Кримінального кодексу України. Це означає, що, коли зміниться влада, хоч якась управа буде на цю людину. Ті депутати, які проголосували, зробили цю поправку реальністю, тобто вона пройшла, і в законі хоча б не буде того, що іноземці очолюють цей шахрайський фонд. Це перше.

Друге, що дуже важливо. Ми намагалися, як ви знаєте, і про це говорив Сергій Соболев, провести ще одну поправку, у якій йшлося про те, що фонд гарантування – це чиста афера, і він мусить бути підконтрольний, підзвітний, його можна буде перевірити Державною аудиторською службою. Тому що в законопроекті передбачено, що цей корумпований фонд, який забиратиме землю у селян, робитиме це безконтрольно, може проводити лише внутрішній аудит. А це означає – своїми силами, силами своїх працівників. Це називається річ у собі.

Двічі Сергій Соболев ставив поправку від фракції «Батьківщина», щоб цей фонд перевірявся Державною аудиторською службою. І два рази Верховна Рада цю поправку провалила: 155 народних депутатів проголосували за те, щоб ця структура, яка у своєму статутному капіталі частково матиме кошти державного бюджету, контролювалася державою, а всі інші депутати вирішили, що така корупція мусить бути безконтрольною.

Чому я так детально кажу про це? Тому що це приклад того, що сьогодні приймається в залі, як корупція, обезземелення селян затверджується законами. Та більшість у парламенті разом з правлячою командою, яка тиснутиме за це на зелені кнопки, на жаль, зливатиме національні інтереси України і розпродаватиме природні ресурси нашої держави.

Також хочу сказати про те, що абсолютно нічого в цьому законопроекті не передбачено для того, щоб можна було подивитися, кому гарантуватимуться ці кредити, які конкретно юридичні особи отримуватимуть таку гарантію держави.

Тому просимо проголосувати за поправки з цього блоку для того, щоб ми мали можливість також вести прозорі, чіткі, зрозумілі ринкові процедури. Щоб якщо вже такі гарантії надаються, їх отримували всі, хто звернеться, а не вибірково, хто даватиме відкати.

Прошу ці поправки проголосувати, оскільки ми наполягаємо, що до цього фонду не повинні залучатися міжнародні іноземні фонди, які не можуть під заставу брати українську землю, тому що це суперечить Конституції України.

Якщо ви вже створюєте такий фонд, то робіть його прозорим, відкритим, стовідсотково підконтрольним державі і надавайте гарантії усім без виключення фермерам.

Усі, хто проголосують за цей законопроект, стануть співучасниками мільйонної, стомільйонної корупції, яка робитиметься на наших селянах. Коли ви бачите, що вони дивляться, як ділити дивіденди, то натискаючи на кнопку, пам'ятайте, що ці гроші забирають у найбідніших селян, і ви цьому... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 386 за авторства Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 388 за авторства Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 393 за авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 397 за авторства Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 401 авторства Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 413 за авторства Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

І остання в цьому блоці – поправка 417 за авторства Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Вадим Євгенович Івченко просить надати йому 3 хвилини замість решти поправок.

Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Насамперед хотів подякувати, за те, що ви підтримали хоча б одну із сотні поправок, які запропонувала «Батьківщина». Нарешті хтось в залі почав включати здоровий глузд, і ви реально подивилися, що відбуватиметься з керівництвом цього фонду, що таке наглядова рада, і чому незалежна людина не може бути керівником наглядової ради у фонді, який створюється законом фактично за державні кошти і який підпорядковуватиметься Національному банку України. Це перше.

Друге. Якби ми ще вникали в законопроект і чітко розуміли, що такий закон не рятуватиме ані малого бізнесу, ані сімейних фермерів проти тих, хто сьогодні може отримати дешеве фінансування із-за кордону. Колеги, цей законопроект іде в розріз взагалі з політикою будь-якої країни, яка має думати

насамперед про малого та дрібного фермера, про розвиток сільських територій, про зайнятість та створення робочих місць.

Колеги, цей законопроект точно не дасть змоги бути конкурентоспроможним під час тієї «реформи», яку ви назвали земельною, тим громадянам, які хочуть займатися сімейним фермерством. Він зганятиме цих малих і дрібних фермерів із землі, яка перекочує великим аграрним холдингам, як це вже відбувається, не дасть започаткувати малому підприємцю власне підприємництво, не дасть потім їм об'єднатися в кооперативи. Тому що ви цим законопроектом віддаєте все банкам, які наразі кредитують лише через заставу, через свої 0,5, 0,3 коефіцієнти – залежно від того, що ви заставляєте.

Тому, колеги, це повністю хибна аграрна політика, що проводиться аграрним комітетом. Думаю, потрібно змінювати акценти, робити так, щоб пріоритет держави надавався тим, хто хоче створити підприємство і обробляти власну землю, а не тим, хто її віддає в оренду, особливо тим, хто має дешеві кошти. Повірте, прибуток потім осідає не в Україні. Тому це хибний законопроект. І я, і фракція «Батьківщина» голосуватимемо проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Другий блок поправок – з 418 по 432 Юлії Володимирівни Тимошенко.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Ще раз хочу нагадати, що ми, народні депутати України, не можемо в цьому залі перебувати по різні сторони барикади, коли вирішуються питання стратегічних галузей, дотримання захисту, примноження національних інтересів України.

Дивно, що зараз в цьому залі водорозділ, межа між тими депутатами, які сьогодні, до того ж як у фракції більшості, так і у фракціях опозиції, стоять на позиціях національних інтересів. Проте абсолютна більшість свідомо, абсолютно розуміючи, за що вони тиснуть кнопки, стоїть по той бік барикад, який руйнує країну, позбавляє останнього, що у нас є, шансу на становлення. Тому що забрати в українців сільськогосподарську землю, прибуток, який народжує ця земля, якісні і для внутрішнього, і для зовнішнього ринку продукти харчування та право мати з цього прибуток можуть лише ті люди, які свідомо стали проти України.

Я не сумніваюся, що все це буде виправлено тоді, коли зміниться влада. Але шкода втрачених п'яти років, дай Боже, може, буде менше, втрачених можливостей і тих людей, які сьогодні масово їдуть з України, розуміючи, що держава під керівництвом нової влади працює проти людей в усіх сферах життя – від соціальної політики і аграрного сектору до малого підприємництва, ФОПів, які очікують від держави сприяння життю та розвитку.

Я можу сказати, як мусила б виглядати сьогодні аграрна політика – так як виглядає в багатьох притомних, нормальних, цивілізованих країнах світу. Якщо

взяти родючу сільськогосподарську землю усього світу і поділити на кількість тих підприємств, що займаються аграрним бізнесом, ви побачите, що в середньому на одне господарство припадає 3 гектари землі. Це свідчить про те, що всі країни йдуть шляхом розвитку сімейного фермерства.

Організація Об'єднаних Націй прийняла спеціальне рішення і зробила десятиліття, яке ми зараз проживаємо, – десятиліттям розвитку сімейного фермерства. Усе, що робиться сьогодні в аграрному секторі, відбувається проти сімейних фермерських господарств, які тримають села, по суті, культуру, духовність України, які в глибинці вирощують для нас хліб. Сьогодні країна придушє останні фермерські господарства, не дає розвиватися новим. Навіть почали розпродавати землю не фермерським господарствам за підтримки держави, а фіктивним, підставним особам, які використовують великі вітчизняні і західні аграрні корпорації, щоб прибрати до рук землю.

Шкода, що сьогодні така політика. Навіть міністр аграрної політики та продовольства, який у власності своєї родини також має тисячі гектарів землі, теж став, по суті, на шлях розпродажу землі та створення великих агрохолдингів і нищить це фермерство. А фермерам треба, по-перше... В інших країнах фермерське господарство, як дитину маленьку зрощують, ставлять на ноги і дають йому життя. Ми мусили робити так само, усі державні інституції повинні були працювати так, щоб кожне фермерське господарство задихало – державні субсидії, дотації, пільгова податкова система, безвідсоткові кредити, ось, що треба було робити. Треба було створювати державну страхову компанію, щоб не забирати в людей під заставу землю, тому що їм вже немає що заставляти, а страхувати ці кредити і давати можливість їм розростатися, розвиватися, а не втрачати в таких шахрайських схемах, як цей фонд гарантування, останній шматок своєї землі.

Дуже прошу, поки в цьому парламенті є хоч трохи розуму, давайте оберемо правильну стратегію розвитку... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юліє Володимирівно, можна я не ставитиму ці поправки на голосування? Дякую.

Зараз – Євтушок Сергій Миколайович, після нього – Юлія Володимирівна, 5 хвилин, Железняк, 2 хвилини, і переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Євтушок Сергій Миколайович, будь ласка, 3 хвилини.

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Чому я хочу здійснити короткий екскурс в недавню, зовсім свіжу, історію, коли ми приймали в цьому сесійному залі закон про

розпродаж сільськогосподарських земель? Відповідь дуже проста. Тому що законопроект, який зараз розглядається в сесійному залі, супутник того закону, який дав можливість хаотично, неконтрольовано розпродавати сільськогосподарську землю із залученням не тільки іноземних капіталів, і водночас скуповувати українські землі сільськогосподарського призначення іноземцями. Це дуже небезпечно. Саме лідер «Батьківщини» Тимошенко, яка щойно казала про продовольчу безпеку, говорить, що кожна країна в Європі сьогодні дбає про свій народ, думає, як забезпечити продовольчу безпеку власних громадян. Тому що «Батьківщина» чітко розуміє, що не землею потрібно торгувати, а продуктами харчування, які вирощує земля. Саме «Батьківщина» говорить про підтримку малого та середнього фермера. А це, колеги, зовсім інша філософія господарювання.

Саме тому фракція «Батьківщина» підготувала безліч серйозних поправок, тому що проти, щоб в цих наглядових радах, навіть в цих фондах були іноземці. Слава Богу, що поправка мого колеги по фракції Цимбалюка пройшла, у якій йдеться про те, що в наглядових радах будуть лише українці. Але ж у стартовій позиції були іноземці.

Шановні колеги, коли приймали закон про продаж землі, ми закликали і виходили з пропозицією провести всеукраїнський референдум. Що відбулося у владі? Влада категорично заборонила нам це робити. Одинадцять тисяч громадян України зібралися, створили ініціативну групу. З цими документами фракція «Батьківщина» разом з українцями пішли до ЦВК і отримали, на жаль, ганебну відповідь: нам заборонили запитати у власника, чи можна продавати власність українського народу чи, можливо, такі рішення будуть через надлом Регламенту вночі протягуватися у сесійному залі.

Саме тому, шановні колеги, вся команда фракції «Батьківщина» закликає накладати вето в разі прийняття даного законопроекту в сесійному залі. Якщо ні, ми зберігаємо за собою право стати суб'єктом подання щодо розгляду цієї справи у Конституційному Суді. Ми разом з українцями здобудемо справедливість, ми переможемо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для завершального блоку слово надається Юлії Володимирівні Тимошенко.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати! Тим, хто, можливо, не читає досвід європейських країн, як розвивати свій аграрний сектор, я розповім, як це робить одна з найуспішніших країн – Франція.

Там створено державну агенцію, яка називається *SAFER*, де є держава і де є асоціації виключно фермерів Франції. Коли у Франції звільняється будь-який клаптик сільськогосподарської землі, перше, куди ця земля потрапляє, – до державного агентства *SAFER*, де учасниками прийняття рішень є члени асоціації фермерів Франції. Рішенням щодо шматка землі, який звільнився, спочатку

надається на сім-дев'ять років право оренди фермерському господарству. Лише після того, як фермерське господарство продемонструвало, що може ефективно обробляти цю землю, дається право тільки цьому фермерському господарству цю землю викупити. Нікому, крім фермерів, земля у Франції потрапити не може. Це перше.

Друге, що робить Франція, по суті, як і Італія, – не дає експортувати з країни аграрну сировину. А агрохолдинги, великі аграрні підприємства, якраз тим і займаються, що експортують сировину, а потім хтось на нашій сировині і на нашій землі заробляє сотні мільярдів прибутку. Тому Франція, Італія максимально переробляють на своїй території аграрну сировину в готові харчові продукти.

Чому ми так не робимо? Чому сьогодні ми отримуємо від експорту сировини близько 20 мільярдів євро, а реально, якби переробляли, могли б отримувати до 200 мільярдів євро? Що ми робимо з нашою країною?

І закон про продаж землі, і зміни до Земельного кодексу, які дають можливість продавати ліси, озера, річки, природні заповідники, і цей законопроект про так званий фонд гарантування, який є прихованою моделлю позбавлення селян землі, – усе це формує зовсім іншу стратегію в аграрному секторі, коли великі світові та українські аграрні корпорації матимуть у своїй власності сотні тисяч гектарів землі, а фермерів в Україні не буде зовсім. Це означає, що крок за кроком у нас зникатимуть села, що ми не впливатимемо на національну продовольчу безпеку, що наші продукти харчування вже не будуть національним надбанням, і ми не контролюватимемо їхню якість. Це, як Мадагаскар, що останній пішов цим шляхом, у якого не залишилося зовсім своєї землі, а корпорації, що там попрацювали, цю землю залишили випаленим полем. Нині на Мадагаскарі, який мав максимальні площі родючої землі (майже вся територія, хоч і маленька країна) найбільший у світі голод. Що ви робите з Україною?

Шановні колеги, у вас є право вибору, у вас є право голосувати так, як ви мусите робити це для держави. Ви склали присягу, і тому я закликаю вас не голосувати за цей законопроект, не дати жодного голосу, навіть не відправляти його на повторне друге читання. Звертаюся до кожного народного депутата, присутнього в цьому залі, з проханням радикально переглянути аграрну політику держави і зробити фермерське господарство основою аграрної політики і національної безпеки держави, дати мільйони робочих місць в Україні. Ось до чого я закликаю. А ми підемо, якщо ви проголосуєте, з цим в Конституційний Суд, і рано чи пізно зупинимо цю вакханалію в нашій державі.

Звертаюся до українців: не давайте більше влади тим, хто голосує за продаж сільськогосподарської землі, за знищення української землі та фермерства, проти України. Я вважаю, що Україна може стати на коліна, але без банди (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще Железняк, і після цього голосуємо за законопроект. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, 2 хвилини.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! У мене велика кількість поправок. Але бачу нестримне бажання колег народних депутатів проголосувати за цей законопроект, тож не буду вас затримувати, не ставитиму жодної своєї поправки на врахування або на голосування. Скажу лише одне. Це десятий, ювілейний, і, сподіваюся, фінальний законопроект із пакету земельної реформи. Думаю, єдина реформа, яку було проголосовано і запущено в цьому залі, – це земельна реформа. Це те, що залишиться за нами на десятки років, що, дійсно, зробило рівні права для наших громадян – однаково розпоряджатися власною землею. Я пишаюся тим, що голосував за земельну реформу і за всі закони, які були в цьому пакеті.

Це останній законопроект, співавторами якого є багато моїх колег депутатів з фракції «Голос». Звичайно, ми підтримуватимемо його у другому читанні. Сподіваюся, не лише земельну реформу цей парламент імплементує. Вітаю нас з тим, що ми завершуємо цей блок, і наша каденція зробила все для того, щоб ринок землі був запущений. Сподіваюсь, він буде ефективний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І ще хто? Ніна Петрівна Южаніна хоче поставити одну поправку на підтвердження. Тому ми маємо зараз проголосувати цю поправку, а тоді будемо голосувати за закон в цілому. Прошу зайняти свої місця.

Ніна Петрівна, 1 хвилина.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, це поправка 493. Прошу звернути увагу на те, що вже не в першому законопроекті ви намагаєтеся обійти процедури державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, запроваджені з 2003 року. Так, дійсно, треба попередньо оприлюднювати, обговорювати, визначати вплив на бізнес, і цими процедурами встановлюється певний баланс. Не можна їх обходити.

Ви пропонуєте щодо цього законопроекту відмінити проходження всіх процедур, щоб підзаконні акти відразу ж формувалися і набирали чинності. Цього не може бути, не зловживайте, будь ласка, це захищає і вас зокрема. Тому що підзаконні процедури можуть повернути закон зовсім в інший бік, не ризикуйте від таких ініціатив.

Будь ласка, підтримайте. Вона для вас не визначальна, але це точно більше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 493. Комітетом вона врахована. Ніна Петрівна просить поставити її на підтвердження.

Ставиться дана поправка на підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Шановні колеги, ми розглянули цей законопроект.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» ([№ 3205-2](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні народні депутати, з огляду на те що ми сьогодні вже прийняли у другому читанні та в цілому як закон законопроект [№ 5460](#) щодо збільшення видатків на закупівлі, проектування та встановлення кисневих станцій, необхідність у проведенні позачергового пленарного засідання для розгляду цього питання відпала.

Тому пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Позачергового засідання не буде.

Дякую.